AGATHA CHRISTIE

Dersimiz Cinayet

ALTIN KİTAPLAR

Agatha Christie

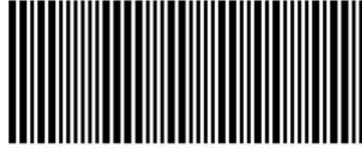
Dersimiz Cinayet

(Golf Sahasındaki Cinayet, Zincirleme Cinayetler)

Altın Kitaplar Yayınevi

Tarama: Kitappiri

Düzenleme: ORXXAN

Cinayete Karışanlar

Arthur Hastings: Belçikalı dedektif Poirot'nun ustalığına güvenen arkadaşı.

Paul Renauld: Geçmişi hakkında hiçbir şey bilinmeyen bir milyoner.

Eloise Renauld: Paul'u çok seven karısı.

Jack Renauld: Paul'un kavga ettiği oğlu.

Jeanne Daubreuil: Paul'u tanıyan çok güzel ve esrarlı bir kadın.

Marthe Daubreuil: Bakışları endişe dolu çok güzel bir genç kız.>

Gabriel Stonor: Paul'un sekreteri.

Bella, Dulcine Duveen: Sahneye birlikte çıkan akrobat ikizler.

Françoise, Leonie ve Denise: Renauld'ların hizmetçileri.

Auguste: Renauld'ların bahçıvanı.

Hautet: Sorgu yargıcı.

Lucien Bex: Polis müdürü.

Giraud: Ünlü Fransız dedektifi

HERCULE POIROT

Hercule Poirot'un Elinde Şu İpuçları Vardı

- Bir saç teli
- Bir mektup
- İki pardösü
- Küçük bir hançer
- Bir kol saati
- Eski bir olay
- Bir fotoğraf
- Eski bir elbise
- Kurşun boru
- Kazılmış bir mezar

Hercule Poirot Şu Soruları Yanıtlamak Zorundaydı

- Sakallı yabancılar Şili’den mi gelmişlerdi?
- İkinci ölü kimdi?
- Olay Poirot’ya neden tanıdık geliyordu?
- Paul’un esrarlı kadın konuğu kim olabilirdi?
- Paul’un sözünü ettiği "sır" neydi?
- Madan Daubreuil'le Paul'un arasında gerçekten bir aşk ilişkisi var mıydı ?
- Jack Renauld neden susuyordu?
- Çiçek tarhındaki ipucu neydi?
- Trendeki kızın olaylarla ne ilgisi vardı?
- Madam Renauld neden korkuyordu?

Yol Arkadaşı

Yanılmıyorsam, genç bir yazarla ilgili pek bilinen bir fıkra vardır. Bu genç adam, her türlü yazıyı okumuş olan bıkkın yayınevi sahibinin dikkatini çekebilmek için romanına şu cümleyle başlamış:

"Düşes, 'Allah kahretsin!' diye bağırdı." İşin garibi, benim hikâyem de aynı şekilde başlıyor. Sadece böyle bağıran kız bir düşes değildi.

Haziran başlarında bir gündü. Paris'teki bir işimi halletmiş, sabah postasıyla Londra'ya dönüyordum. Orada eski arkadaşım, Belçikalı dedektif Hercule Poirot'la oturmaktaydım. Calais ekspresi şaşılacak kadar tenhaydı. Benim kompartımanımda da sadece bir tek yolcu vardı. Trene son dakikada yetiştiğim için o ana kadar yol arkadaşıma pek dikkat etmemiştim. Ama sonra kız dikkatimi üzerine şaşılacak bir biçimde çekti. Yerinden fırlayarak pencereyi açtı. Başını dışarı çıkardı. Sonra da geri çekerek, "Allah kahretsin!" diye bağırdı.

Açıkçası, bazı bakımlardan geri kafalıyımdır. Bir kadının tam bir kadın gibi davranması gerektiğine inanırım. Sabaha kadar dans eden, içtiği sigaralar yüzünden fabrika bacası gibi tüten ve eski gemicileri bile utandıracak bir şekilde küfreden modern kızlardan hiç hoşlanmam.

İşte bu yüzden kızın sözlerini duyunca hafifçe kaşlarımı çatarak başımı kaldırdım. Kırmızı bir şapka giymiş olan genç kızın güzel, küstah ifadeli bir yüzü vardı. Siyah parlak saçları kulaklarını gizliyordu. Onun ancak on yedisinde olduğuna karar verdim.

O hiç utanmamıştı. Bakışlarıma karşılık vererek yüzünü hafifçe buruşturdu. Üçüncü bir kişiyle konuşuyormuş gibi, "Allah Allah," dedi. "Beyefendiyi sarstık. Sözlerim için özür dilerim. Biliyorum, bir genç kıza yakışacak gibi değil. Ama bir bakıma çok haklıyım. Biliyor musunuz, kız kardeşimi kaybettim..."

Nazik nazik, "Öyle mi?" diye mırıldandım. "Çok yazık..."

Genç kız, "Hiç hoşlanmadı," dedi. "Benden de, kız kardeşimden de. Oysa haksızlık bu. Çünkü kız kardeşimi görmedi ki!"

Ağzımı açtım.

Gelgelelim kız beni konuşturmadı. "Başka bir şey söylemeyin! Kimse beni sevmiyor! Çok üzgünüm." Bir Fransız mizah dergisinin arkasına saklandı. Bir iki dakika sonra derginin üzerinden usulca bana baktığını gördüm. Dayanamayarak güldüm.

Genç kız da gülerek dergiyi bir yana attı. "Göründüğünüz kadar aksi olmadığınızdan emindim!"

Kahkahaları o kadar neşeliydi ki, ben de ona katıldım. Aslında bu genç kız hiç de hoşlanmadığım o modern tiplerdendi. Ama sert tavırlar takınarak gülünç bir duruma düşmem de anlamsızdı. Onun için yumuşamaya karar verdim. Ne de olsa kız çok güzeldi.

"Eh," dedi kız. "Artık dost olduk sayılır. Kız kardeşim için üzüldüğünüzü söyleyin bakayım."

"Çok üzüldüm."

"Aferin."

"İzin verin de sözlerimi bitireyim. Kız kardeşiniz için çok üzüldüm, ama onun yokluğu beni pek etkileyemeyecek." Eğilerek kızı selamladım.

Ama anlaşılması hiç de kolay olmayan bu kız kaşlarını çatarak başını salladı. "Vazgeçin. Deminki hoşgörülü tavrınızı tercih ederim. Yüzünüzden ne düşündüğünüz o kadar belliydi ki. Bu kız bizlerden değil, diyordunuz. Ama açıkçası, son zamanlarda bunu farkedebilmek zorlaştı. Artık bir düşesle bir kokotu ayırt edebilen çok az. Ah, işte sizi yine sarstım. Galiba şimdiye kadar inzivadaydınız? Ama bunu ayıpladığım yok. Aksine! Sizin gibilerden keşke daha çok olsaydı. Bir adamın insana hemen sulanıvermeye kalkmasına çok sinirlenirim. Müthiş öfkelenirim o zaman." Başını şiddetle salladı.

"Öfkelendiğiniz zaman ne yaparsınız?"

"Bir iblise dönerim âdeta. Aklıma geleni söyler ve yaparım. Bir keresinde bir adamı az kalsın öldürüyordum. Emin olun, o da bunu hak etmişti ya. E, tabii, bende İtalyan kanı var. Günün birinde başım belaya girecek."

"Aman," diye yalvardım. "Sakın bana kızmayın."

"Hayır, kızmam. Sizden hoşlandım. Sizi ilk gördüğüm an hoşlandım. Ama beni hiç de tasvip etmezmiş gibi bir haliniz vardı. Onun için de ahbap olamayacağımızı düşündüm."

"Ama olduk işte. Bana kendinizden söz etsenize."

"Ben aktristim. Hayır, hayır, düşündüklerinizden değil. Hani şu pırlantalar içinde Savoy'da öğle yemeği yiyen, her gazetede fotoğrafları çıkanlardan değilim. Altı yaşımdan beri sahneye çıkıyor ve perende atıyorum."

Şaşırdım. "Efendim?"

"Siz hiç çocuk akrobat görmediniz mi?"

"Ah, şimdi anladım."

"Amerika'da doğdum ama hayatımın önemli bir bölümünü İngiltere'de geçirdim. Şimdi yeni bir numaramız var."

"Kiminle?"

"Kız kardeşimle. Şarkı söyleyip dans ediyoruz. Bir iki nükte yapıyoruz. Arada da cambazlık tabii. Çok hoşlanıyorlar bundan. Bu işte para çok..." Yol arkadaşım öne doğru eğilerek bana sahne hayatından söz etmeye başladı. Bütün amacının başarıya erişmek olduğu anlaşılıyordu. Bir ara bana ne iş yaptığımı sordu.

"Bir milletvekilinin özel sekreteriyim."

"Ah... öyleyse çok akıllı birisiniz."

"Yok canım, hiç de değil. Günde sadece bir iki saat çalışıyorum. İlgimi çeken başka bir konu olmasaydı herhalde sıkıntıdan patlardım."

"Ah... Boş zamanlarınızda böcek koleksiyonu mu yapıyorsunuz yoksa?"

"Hayır. Apartmanımı çok ilgi çekici bir insanla paylaşıyorum. Belçikalı, eski bir polis. Şimdi Londra'da özel dedektif olarak çalışıyor. Ve şaşılacak kadar da başarılı oluyor. Gerçekten olağanüstü bir adam. Kaç defa polisin çözemediği esrarlı olayların içyüzünü ortaya çıkardı."

Yol arkadaşım gözlerini iri iri açmış beni dinliyordu. "Ah, ne ilginç. Ben cinayetlere bayılırım. Hiçbir polisiye filmi kaçırmam. Bir cinayet oldu mu, gazeteleri yutarcasına okurum."

"Styles olayını hatırlıyor musunuz?" diye sordum.

"Durun, bakayım. Yaşlı bir kadın zehirlenmişti değil mi? Essex'de bir yerde sanırım."

Başımı salladım. "İşte o Poirot'un karıştığı ilk büyük olaydı. Eğer o olmasaydı, katil adaletin pençesinden kurtulacaktı." Heyecanla olayı anlatmaya başladım. Genç kız büyülenmiş gibi beni dinliyordu. O kadar dalmıştı ki, Calais istasyonuna girmiş olduğumuzu neden sonra farkettik.

Yol arkadaşım, "Aman!" diye bağırdı. "Pudra pomponum nerede?"

Yüzüne bol bol pudra sürüp, dudaklarını boyadı. Ufak aynada memnun bir tavırla yüzüne baktıktan sonra pudriyerini çantasına attı. "Hah, şimdi daha iyi. insan her zaman kendine bakmalı. Yorucu bir iş bu. Ama kendisine saygısı olan bir kız hiçbir zaman biçimsiz bir kılıkta ortaya çıkmamalıdır."

İki hamal buldum. Perona indik.

Yol arkadaşım bana elini uzattı. "Hoşçakalın. Bundan sonra konuşmama dikkat edeceğim."

"Eh...Herhalde vapurda sizinle ilgilenmeme izin verirsiniz."

"Belki de vapura binmem. Önce kız kardeşimin trene yetişip yetişmediğini anlamalıyım. Yinede çok teşekkür ederim."

"Ama sanırım tekrar karşılaşacağız değil mi? Ben..."

Durakladım. "Kız kardeşinizle tanışmak isterdim." İkimiz de gülmeye başladık.

"Çok naziksiniz. Kardeşime bu sözlerinizi ileteceğim. Ama bir daha karşılaşacağımızı pek sanmıyorum. Yolculuk sırasında bana çok iyi davrandınız. Üstelik önce küstahlık etmeme rağmen. Ama yüzünüzde ilk beliren ifade gerçeğin ta kendisiydi. Ben sizin dünyanızdan değilim. Ve böyle şeyler birtakım dertlere neden olur. Bunu çok iyi biliyorum." Yüzünün ifadesi değişti. Bütün neşesi kaçmıştı. Şimdi öfkeli, kinci bir hali vardı.

Veda edip dönerken bağırdım. "Bana adınızı olsun söylemeyecek misiniz?"

Omzunun üzerinden baktı. Yanaklarında gamzeler belirmişti. Greuze'ün yaptığı güzel tablolardan birine benziyordu. "Kül Kedisi," diyerek bir kahkaha attı.

O sırada Kül Kedisiyle bir daha çok garip şartlar altında karşılaşacağımız aklımdan bile geçmiyordu...

Yardım İsteme

Ertesi sabah kahvaltı için Poirot'la paylaştığımız oturma odasına giderken saat dokuzu beş geçiyordu. Her şeyi dakikası dakikasına yapmaya meraklı olanBelçikalı arkadaşım sofraya oturmuştu bile. İkinci yumurtasını kırmakla meşguldü.

Ben içeri girince memnun memnun bana gülümsedi.

"İyi uyudun sanırım? Manş'ı aşmanın yorgunluğu geçti değil mi? Şaşılacak şey, bugün kahvaltıya hemen hemen zamanında geldin sayılır. Pardon, kravatınçarpılmış. İzin ver de düzelteyim." Hercule Poirot'yu demin de tanımladım. Olağanüstü bir adamdır. Bir aitmiş boyunda, kafası yumurta biçiminde heyecanlandığı zaman gözleri kedilerinki gibi yeşil yeşil parlayan, pos bıyıklı, ağırbaşlı ve gururlu bir Belçikalı. Başını çoğu kez yana eğerek bakar adama. Üstü başı tertemiz ve şıktır. Düzene, derli toplu olmaya tutkundur âdeta. Çarpık bir resim, hafif bir toz onu deliye döndürür. Mesleğinde elle tutulur delillere ve ipuçlarına pek aldırmaz. Esrarın insanın kafasıyla, "küçük gri hücrelerinin yardımıyla," çözüleceğine inanır. Yerime geçerek, "Vapur Manş'ı bir saatte aşıyor," diye mırıldandım. "Öyle yorulacak bir iş değil."

Poirot yumurta kaşığını salladı. "Ah, siz İngilizler. Sizin için durum başka tabii."

"Postadan ilgi çekecek bir şey çıktı mı?" diye sordum.

Poirot sıkıntılı bir tavırla başını salladı. "Henüz mektuplarımı okumadım. Ama artık son zamanlarda öyle ilgi çekecek bir şey gelmiyor. Büyük caniler, metotlu bir şekilde cinayet işleyen katiller ortadan kalktı artık. Son zamanlarda ilgilendiğim olaylar pek sıradandı." Üzüntüyle içini çekti.

"Merak etme, Poirot. Şansın mutlaka dönecek. Belki de ufukta olağanüstü bir cinayet belirdi bile."

Poirot, gülümsedi. Kâğıt bıçağını alarak tabağının yanında duran zarfları açtı. Bir fatura... Bir fatura daha. Galiba yaşlandıkça savurgan olmaya başladım... Kontes Fordnock benimle görüşmek istiyor... Herhalde finosunu kaybetmiştir. Sonuncusuna gelince... Ah!" Sesinin değiştiğini

farkederek çabucak başımı kaldırdım. Poirot dikkatle mektubu okuyordu. Sonra bana uzattı.

Mektup daha çok yabancı ülkelerde görülen tipte bir kâğıda yazılmıştı. Elyazısı iri ve karakteristikti.

Villa Genevieve Merinville - sur - Mer Fransa

"Efendim,

Bir dedektifin yardımına ihtiyacım var. Size daha sonra açıklayacağım nedenlerle polise başvurmak istemiyorum. Birkaç kişiden övgünüzü duydum. Hem çok yetenekli, hem de sıkı ağızlı bir insan olduğunuz anlaşılıyor Olayı bu mektupta ayrıntılarıyla anlatmam doğru olmayacak. Şu kadarını açıklayabilirim: Bir sir dolayısıyla hayatım tehlikede. Bugün yarın ölümle karşılaşabilirim. Onun için sizden hiç zaman kaybetmeden Fransa' ya gelmenizi rica ediyorum. Sizi Calais'de karşılaması için bir araba yollayacağım. Ne zaman geleceğinizi lütfen baha telgrafla bildirin. İlgilendiğiniz bütün olayları bir yana bırakarak kendinizi sadece benim işime verirseniz, derin bir minnet duyacağım.Gerekliherücretiödemeye hazırım. Yardımlarınıza uzun bir süre ihtiyacım olacağını sanıyorum. Çünkü hayatımın birkaç yılını geçirdiğim Santiago'ya gitmeniz gerekebilir. Ücretinizi siz kendiniz belirleyin.

Size durumun çok acil olduğunu hatırlatacağım. Saygılar, P. T. Renauld."

İmzanın altında aceleyle bir satır karalanmıştı. Zorlukla okunuyordu. "Tanrı aşkına hemen gelin!" Mektubu heyecanla Poirot'a geri verdim.

"Sonunda! İşte sıradan olmayan bir, olay!" Poirot düşünceli bir tavırla, "Gerçekten öyle," dedi. "Tabii..." Derin derin düşünüyordu. Sonra kararını vermiş gibi bir tavırla saate baktı. Yüzünde son derecedeciddibirifadebelirmişti.

"Dostum, kaybedecek hiç zamanımız yok. Ama bu konuyu tartışmaya on dakika ayırabiliriz. Sen de benimle geleceksin değil mi?'"

"Şey..."

"Bana birkaç hafta izinli olduğunu söylemiştin."

"Orası öyle. Fakat Mösyö Renauld bunun özel bir durum olduğunu yazıyor."

"Aman... Sen Mösyö Renauld'u bana bırak. Sahi... Bu ad bana hiç yabancı gelmiyor."

"Bu adda tanınmış bir Güney Amerikalı milyoner var. Adı Renauld ama kendisi aslında İngiliz sanırım. Bilmiyorum sana mektup yazan o mu?"

"Bundan kuşkum yok. Onun neden Santiago'dan söz ettiğini şimdi anladım. Santiago Şili'de, Şili de Güney Amerika' da. Ah, olay çok güzel gelişiyor."

Heyecanlanmıştım. "Poirot, burnuma para kokusu geliyor. Başarılı olursak, ufak bir servet yaparız."

"Bundan pek emin olma, dostum. Zenginlerden para almak hiç kolay değildir. Ben bir milyonerin düşürdüğü peniyi bulmak için tramvaydaki bütün yolcuları ayağa kaldırdığını gözlerimle gördüm."

Ona hak verdim. Arkadaşım devam etti. "Her neyse... Beni çeken para değil. İstediğimiz gibi araştırma yapmakta serbest olmamız iyi. Çünkü böylece insan zaman kaybetmez. Ama benim asıl ilgimi çeken, bu durumun garip bir yanı olması. Mektubun sonundaki satırı gördün mü? Bu konudaki fikrin nedir?"

Düşündüm. "Mektubu yazarken oldukça kendine hâkimmiş. Ama sonunda duyguları kontrolden çıkıvermiş. İçinden gelen sese uyarak o dört sözcüğü karalamış."

Gelgelelim arkadaşım şiddetle başını salladı.

"Yanılıyorsun. Bak, imza siyah gibi duruyor. Yani mürekkep koyu. Oysa o ek satır bayağı uçuk renk." Şaşkın şaşkın, "Ee?" dedim.

"Ah, dostum, şu küçük gri hücrelerini kullansana. Durum apaçık değil mi? Mösyö Renauld mektubunu yazdı. Kurutma kâğıdı kullanmadan yazdıklarını baştan aşağıya okudu. Sonra içinden geldiği için değil, düşünüp taşınarak o son cümleyi karaladı. Ve üzerine kurutma kâğıdını bastırdı."

"Ama neden?"

"Sende uyandırdığı etkiyi bende de uyandırmak için tabii ki!"

"Ne?"

"Evet. Benim oraya gitmemi sağlamak için. Mektubu tekrar okudu ve bunu yeterli bulmadı. Yeterince etkili değildi." Gözleri heyecanını yansıtıyor, yeşil yeşil parlıyordu. Usulca ekledi.

"Dostum, o son cümle düşünülerek, taşınılarak eklenmiş. Bundanda durumun çok acil olduğu anlaşılıyor. Onun için oraya elimden geldiğince çabuk gitmeliyim."

"Merinville," diye mırıldandım. "Oradan söz edildiğini duydum sanırım."

Poirot başını salladı. "Küçük, sakin ama lüks bir yerdir. Boulogne'yayla Calais arasında. Oraya gitmek çok moda oldu. Sakin bir hayat sürmek isteyen zengin İngilizler Merlinville'den çok memnunlar. Herhalde Renauld'un İngiltere'de de bir evi var..."

"Evet, yanılmıyorsam Rutland Gate'de. Ayrıca Hertfordshire'de kırlar arasında büyük bir malikânesi de var. Ama adam hakkında fazla bir şey bilmiyorum. Toplum hayatına pek katılmıyor. Galiba Güney Amerika'yla iş yapıyor. Hayatının önemli bir bölümünü de Şili ve Arjantin'de geçirmiş."

"Artık bunları ondan öğreniriz. Haydi gel, eşyalarımızı hazırlayalım. Birer küçük bavul. Sonra da taksiyle Victoria istasyonuna gideriz." Hava çok güzel olduğu için Manşı geçerken hiç sallanmaydık. Ama Calais'de biraz düş kırıklığına uğradık. Poirot, Renauld'ya telgrafla kaçta orada olacağımızı bildirmişti. Ama milyoner nedense bizi karşılaması için araba yollamamıştı.

Poirot telgrafın gecikmiş olduğuna karar verdi. Neşeyle, "Madem her masrafımız karşılanacak," dedi. "Bir taksi tutabiliriz."

Birkaç dakika sonra külüstür bir arabayla Merlinville'e doğru yola çıktık.

Keyfim çok yerindeydi. "Hava çok güzel! Bu yolculuk gerçekten pek hoş olacak."

"Senin için öyle. Ama benim için değil. Bu yolculuğun sonunda çalışmak zorunda olduğumu unutma."

Neşeyle, "O da iş mi!" diye bağırdım. "Esrarı çözecek, Mösyö Renauld'un güvenliğini sağlayacaksın. Katil adaylarını ele geçirecek ve başarıya ulaşacaksın."

"Çok iyimsersin, dostum."

"Evet, başarıya ulaşacağından eminim. Sen o tek ve eşsiz Hercule Poirot değil misin?"

Ama arkadaşım kanmadı. Ciddi bir tavırla beni süzüyordu. "Hastings, bana bir felâket olacakmış gibi geliyor."

"Saçma...Yani sen benim duygularımı paylaşmıyor musun?"

"Evet, ama korkuyorum."

"Neden korkuyorsun?"

"Bilmiyorum. Ama önsezim bana durumun kötü olduğunu haber veriyor." O kadar ciddiydi ki, istemememe rağmen sözlerinin etkisinde kaldım. Poirot ağır ağır, "Bana bu çok önemli, çok geniş boyutlu bir olay olacakmış gibi geliyor. Kolay çözülemeyecek, uzun, sıkıcı bir sorun..."

Onu daha sorguya çekecektim. Ama küçük Merinville kentine giriyorduk. Villa Genevieve'in yolunu sormak için yavaşladık. Yolun hemen yanında küçücük bir villa vardı. Çok eski ve ufak bir evdi. Aradığımız yer olamazdı. Şoför yoldan geçen bir adamla konuşurken biz de bekledik; O sırada küçük villanın bahçe kapısı açılarak genç bir kız dışarı çıktı.

Yoldan geçen adam tarif ediyordu. "Villa Genevieve mi? Bu yoldan biraz ilerleyin, sağda. Şu dönemeç olmasaydı villayı kolaylıkla görebilirdiniz."

Şoför ona teşekkür ederek tekrar gaza bastı. Bense bahçe kapısında durmuş bize bakan genç kızdan gözlerimi alamıyordum. Ben güzelliğe hayran bir adamımdır. Ve bu kız dikkati çekecek kadar güzeldi. Uzun boylu ve biçimli vücuduyla bir tanrıçaya benziyordu. Sarı saçları güneşte pırıl pırıldı. Şimdiye kadar onun kadar güzel bir kız görmedim, diye düşündüm.

Yoldan yukarı çıkarken kıza son bir kez bakabilmek için döndüm. "Tanrım Poirot! Şu genç tanrıçayı gördün mü?"

Arkadaşım kaşlarını kaldırdı. "Eh, başlıyor! Hemen bir tanrıçayla karşılaşıverdin."

"Hay Allah! Kız gerçekten öyle değil miydi?"

"Belki... Pek farkında değilim."

"Kızı görmüş olman gerek."

"Dostum, iki insan ender olarak aynı şeyi görürler. Örneğin, sen bir tanrıça gördün. Oysa ben..." Durakladı.

"Evet?"

Poirot ciddi bir tavırla. "Ben gözleri endişe dolu bir kız gördüm." dedi.

Aynı anda yeşile boyalı büyük bir bahçe kapısının önünde durduk. Poirot bağırdı. Ben de öyle. Çünkü kapıda bir polis bekliyordu. Bize engel olmak ister gibi elini kaldırmıştı.

"Geçemezsiniz, mösyöler."

"Ama biz Mösyö Renauld'yu görmek istiyoruz!" diye bağırdım.

"Randevumuz var. Bu onun villası değil mi?"

"Evet, mösyö, ama..."

Poirot öne doğru eğildi. "Ama ne?"

"Mösyö Renauld'u bu sabah öldürdüler."

Villa Genevieve'de

Gözleri heyecanla parlamaya başlayan Poirot taksiden atladı. Adamı kolundan yakalayarak, "Ne diyorsunuz?" diye bağırdı.

"Öldürüldü mü? Ne zaman? Nasıl?"

Polis dikleşti. "Bu sorularınızı yanıtlayamayacağım, mösyö."

"Doğru... Anlıyorum..." Poirot bir an düşündü. "Polis müdürü içende mi?"

"Evet, mösyö."

Poirot kartlarından birini çıkarıp arkasına birkaç kelime yazdı. "Lütfen şunu polis müdürüne yollar mısınız?"

Adam kartı aldı. Omzunun üzerinden bakarak bir ıslık çaldı. Bir iki dakika sonra yanına gelen bir arkadaşına Poirot'unkartını verdi. Bir süre bekledik. Sonra kısa boylu, pos bıyıklı, şişman bir adam bahçe kapısında belirdi. Polis onu selamlayarak yana çekildi.

Yeni gelen, "Azizim Mösyö Poirot!" diye bağırdı. "Sizi gördüğüm için ne kadar sevindiğimi bilemezsiniz. Tam zamanında geldiniz."

Poirot'nun yüzü aydınlandı. "Mösyö Bex! İşte bu gerçekten çok güzel bir rastlantı. Bu İngiliz arkadaşlarımdan Yüzbaşı Hastings. Mösyö Lucien Bex."

Müdürle birbirimize nazik tavırlarla selam verdik. Sonra Mösyö Bex tekrar Poirot'ya döndü. "Dostum, sizi Ostend'deki o günlerden sonra bir daha görmedim. Artık polisliği bırakmış olduğunuzu duydum."

"Öyle. Londra'da özel olarak çalışıyordum."

"Demek bize yararlı olabilecek bilgileriniz var?"

"Belki de bunları çoktan öğrendiniz. Beni çağırttıklarını biliyor musunuz?"

"Hayır. Kim çağırttı?"

"Ölen adam. Cinayete kurban gideceğini sezmiş olduğu anlaşılıyor. Ama ne yazık ki, bana başvurmakta gecikmiş."

Fransız, "Tanrım!" diye bağırdı. "Demek öldürüleceğini biliyordu? İşte bu bizim varsayımlarımızı altüst etti şimdi. Neyse... içeri buyurun."

Bahçe kapısını açtı. Eve doğru yürümeye başladık. Mösyö Bex konuşmasına devam etti. "Bunu Sorgu Yargıcı Hautet'e hemen açıklamalıyız. O cinayet yerini inceledi. Şimdi tanıkları sorguya çekmek üzere. İyi bir insandır. Kendisinden hoşlanacaksınız. Çok sevimli ve canayakındır. Yöntemleri biraz kendine özgüdür, ama çok iyi bir yargıçtır."

Poirot, "Cinayet ne zaman öğrenildi?" diye sordu.

"Ceset bu sabah dokuza doğru bulundu. Madam Renauld'un anlattıklarından ve doktorun sözlerinden sabaha karşı ikide ölmüş olduğu anlaşılıyor. Rica ederim, girin."

Kapının önündeki basamaklardan çıktık. Holde bir memur daha bekliyordu. Müdürü görünce ayağa kalktı.

Bex, "Mösyö Hautet nerede şimdi?" diye sordu.

"Salonda, mösyö."

Bex soldaki kapıyı açtı. İçeri girdik. Mösyö Hautet'yle sekreteri büyük, yuvarlak bir masanın başında oturuyorlardı. Biz içeri girerken başlarını kaldırdılar. Müdür Poirot'la beni tanıttı ve villaya gelmemizin nedenini açıkladı.

Sorgu Yargıcı Hautet uzun boylu, zayıf bir adamdı. Keskin bakışlı kara gözleri, dikkatle taranmış kırçıl bir sakalı vardı. Konuşurken sakalını sıvazlıyordu. Şöminenin önünde omuzları hafifçe kambur, yaşlıca bir adam duruyordu. Onu bize, "Dr. Durand," diye tanıştırdılar.

Müdürün konuşması sona erince Mösyö Hautet, "Çok ilgi çekici," dedi. "Mektup yanınızda mı, mösyö?"

Poirot mektubu uzattı. Yargıç çabucak okudu.

"Hım... Bir sırdan sözediyor. Ne yazık ki, her şeyi açık açık yazmamış. Size derin bir minnet duyuyorum, Mösyö Poirot. Bize araştırmalarımızda

yardim edeceğinizi de umuyorum. Yoksa Londra'ya dönmeniz mi gerekiyor?"

"Hayır, efendim, burada kalmak niyetindeyim. Zamanında yetişip Mösyö Renauld'nun öldürülmesine engel olamadım. Onun için katili bulmanın bir şeref borcu olduğunu düşünüyorum."

Yargıç eğildi. "Bu da sizin şerefli bir insan olduğunuzu gösterir. Sonra... Madam Renauld da sizden yardım isteyecektir kuşkusuz. Paris'ten Mösyö Giraud'yu bekliyoruz. Kendisi Surete'den. Onunla araştırma konusunda birbirinize yardım edebileceğinizden eminim. Tabii size her zaman yardıma hazır olduğumuzu söylememe de gerek yok."

"Çok teşekkür ederim, mösyö. Şu anda tam anlamıyla karanlıktayım. Hiçbir şey bilmiyorum."

Mösyö Hautet başıyla müdüre işaret etti. Bex durumu anlatmaya başladı. "Bu sabah ihtiyar hizmetçi Françoise işe başlamak için aşağıya inmiş ve sokak kapısının aralık olduğunu görmüş. Bir an eve hırsız girdiğini düşünerek korkmuş. Ama sonra gümüşlerin yerli yerinde olduklarını farketmiş. Onun üzerine, beyefendi erkenden kalkarak yürüyüşe çıktı herhalde, diye düşünmüş."

"Sözünüzü kestiğim için özür dilerim... Mösyö Renauld böyle yürüyüşe çıkmak âdetinde miymiş?"

"Hayır, değilmiş. Ama ihtiyar Françoise İngilizlerin deli olduklarına ve aklına geleni yaptıklarına inanıyor... Her zamanki gibi hanımını uyandırmaya giden Leonie adındaki daha genç hizmetçi madamın el ve ayaklarının bağlanmış, ağzına da bir tıkaç tıkanmış olduğunu görünce dehşete kapılmış. Hemen hemen o sırada Mösyö Renauld'un ölü bulunduğu haberi, gelmiş. Sırtından bıçaklanmış olarak."

"Nerede?"

"Olayın en garip yanlarından biri de bu, Mösyö Poirot. Ceset, açık bir mezarın içinde yüzükoyun yatıyordu."

"Ne?"

"Mezar yeni kazılmıştı. Villanın bahçesinin hemen birkaç metre dışında."

"Öleli ne kadar olmuştu?"

Bu soruyu Dr. Durand yanıtladı. "Cesedi bu sabah saat onda muayene ettim. En aşağı yedi ve belki de on saat önce ölmüştü."

"Gece yarısıyla saat üç arasında."

"Evet. Madam Renauld'un sözlerinden de kocasının saat ikiden sonra öldürülmüş olduğu anlaşılıyor. Böylece bu süre daha da kısalmış oluyor." Poirot başını salladı.

Müdür sözlerine devam etti. "Dehşete düşen hizmetçiler telaşla Madam Renauld'un bağlarını çözmüşler. Kadın bitkin haldeymiş. Bağların verdiği acıdan yarı baygınmiş. Anlaşıldığına göre, maskeli iki adam yatak odasına gelmişler, madamı bağlayarak ağzını tıkamışlar. Kocasını da zorla alıp götürmüşler. Bunu hizmetçilerden de öğrendik. Kadın feci haberi alınca çok sarsıldı. Dr. Durand gelir gelmez ona sakinleştirici verdi. Onun için Madam Renauld'u henüz sorguya çekmiş değiliz. Ama kadının uyandığı zaman daha sakin olacağını ve sorgulara daha iyi dayanacağını umuyoruz."

"Peki evde başka kim var, mösyö?"

"Kâhya ihtiyar Françoise. Villa Genevieve'in daha önceki sahiplerinin yanında uzun yıllar çalışmış. Sonra iki genç hizmetçi var. Kardeş onlar. Denise ve Leonie. Merlinville'de oturuyorlar. Dürüst bir ailenin kızları olduklarını söyleyeyim. Sonra şoför... Mösyö Renauld onu İngiltere'den getirmiş. Ama şimdi izinde. Ve Madam Renauld'la oğlu Mösyö Jack Renauld. Mösyö Jack da bu ara evde değil." Poirot hafifçe eğildi.

Mösyö Hautet, "Marchand," dedi. Kapıda polis memuru belirdi.

"Francoise'ı getir."

Adam selam vererek uzaklaştı. Biraz sonra yanında Françoise'la döndü. Kadının çok korkmuş olduğu belliydi.

"Adın Françoise Arrichet değil mi?"

"Evet, mösyö."

"Ne zamandan beri Villa Genevieve'de çalışıyorsun?"

"Vikontesin yanında on bir yil çalıştım. Sonra bu bahar villayı sattı. Ben de İngiliz lordunun yanında çalışmaya razı oldum. Hiç aklıma..." Sorgu yargıcı onun sözünü kesti. "Evet, evet mutlaka... Şimdi Francoise... şu sokak kapısı meselesi. Geceleri orayı kim kilitlerdi?"

"Ben, mösyö. Kapıyı hep ben kilitlerdim."

"Dün gece?"

"Yine kilitledim."

"Emin misin?"

"Eminim, mösyö. Bütün azizlerin üzerine yemin ederim."

"Kapıyı kaçta kilitledin?"

"Her zamanki gibi on buçukta."

"Peki evdekiler? Yatmışlar mıydı?"

"Madam bir süre önce odasına çekilmişti. Denise'le Leonie benimle birlikte yukarı çıktılar. Mösyö ise hâlâ çalışma odasındaydı."

"Öyleyse kapıyı sonradan Mösyö Renauld açtı." Françoisegeniş omuzlarını silkti. "Neden açsın? Etraf hırsız ve katil dolu. Mösyö aptal değildi. O kadını da dışarı çıkarması da..."

Yargıç sert bir sesle hizmetçisinin sözünü kesti. "O kadın mı? Hangi kadın?"

"Şey, onu görmeye gelen hanım..."

"Dün akşam ona bir hanım mı geldi?"

"Evet, mösyö. Başka akşamlar da gelmişti."

"Kim bu hanım? Onu tanıyor musun?" Françoise'ın yüzünde sinsi bir ifade belirdi.

"Kim olduğunu nereden bileyim? Dün akşam onu içeri ben almadım ki."

Yargıç, "Hah!" diye bağırarak elini masaya vurdu. "Demek polise oyun oynamaya kalkışıyorsun? Dün akşam Mösyö Renauld'ya gelen kadının adını hemen söyle!"

Françoise, "Polis, polis..." diye söylendi.

"Başımın polisle derde gireceği hiç. aklıma gelmezdi. Ama kadının kim olduğunu biliyorum. Madam Daubreuil'dü."

Müdür şaşırmış gibi öne doğru eğildi. "Madam Daubreuil mü?

Hani şu yolun aşağısındaki Villa Marguerite'de oturan kadın?"

"Evet, o, mösyö. Ah, çok güzel tabii." Yaşli kadın hoşnutsuzlukla başını salladı. "İşte, doğruyu söyledin mi, böyle olur."

Müdür, "Madam Daubreuil... İmkânsız..." diye mırıldandı. Sorgu yargıcı onu yatıştırmak için, "Hayır, hayır," dedi.

"Sadece şaşırdı, o kadar. Demek Madam Daubreuil ve Mösyö Renauld..." Anlamlı bir tavırla durdu.

"Demek böyle? Ha?"

"Ben ne bileyim? Ama ne bekliyorsunuz? İngiliz lordu çok zengindi. Madam Daubreuil ise parasız. Kızıyla birlikte sakin bir hayat sürüyor ama son derece şık. Madam Daubreuil'ün gençliğinde çok macera geçirmiş olduğu da belli. Artık genç değil ama... Ah, sokaktan geçerken bütün erkeklerin ona baktığını gözlerimle gördüm. Sonra son zamanlarda Madam Daubreuil' ün parası bollaşmıştı. Herkes biliyordu bunu. Hesaplı davranmaktan kurtulmuştu." Françoise kesin bir tavırla başını salladı.

Hautet düşünceli düşünceli sakalını sıvazladı. "Ya Madam Renauld? Bu arkadaşlığı nasıl karşılıyordu?"

Françoise omzunu silkti. "Her zaman çok nazik ve terbiyeli davranıyordu. Hatta insan onun hiçbir şeyden şüphelenmediğini söyleyebilirdi. Ama yine de... İnsan için için ıstırap çekmez mi, mösyö? Madamın günden güne sararıp zayıfladığını görüyordum. Bir ay önce buraya gelen hanım sanki o değildi. Mösyö de çok değişmişti. Bir takım dertleri vardı, sinir krizi geçirmek üzere olduğu belliydi. E, bu şekilde bir maeera apaçık olmaz ki... El altından yapılır böyle şeyler... Belki bu da İngiliz usulüydü."

Oturduğum yerde öfkeyle doğruldum. Ama sorgu yargıcı böyle önemli olmayan şeylerin üzerinde duracak değildi. "Mösyö Renauld'un, Madam Daubreuil'ü kapı kilitlendikten sonra evden çıkarmadığını söyledin. Öyleyse daha önce gitmişti."

"Evet, mösyö. Onların çalışma odasından çıkarak sokak kapısına gittiklerini duydum.

Mösyö, 'İyi geceler,' diyerek kapıyı kadının arkasından kapattı."

"Saat kaçta oldu bu?"

"Onu yirmi beş geçe, mösyö."

"Mösyö Renauld yatmaya ne zaman çıktı?"

"Onun bizden on dakika sonra yukarıya çıktığını duydum.

Basamaklar gıcırdıyor. Onun için inip çıkanlar işitiliyor."

"Hepsi bu kadar mı? Gece hiçbir gürültü duymadın mı?"

"Hiçbir şey duymadım, mösyö?"

"Sabahleyin aşağıya hizmetçilerden ilk kim indi?"

"Ben indim, mösyö. Ve hemen kapının aralık olduğunu gördüm."

"Aşağı kattaki pencereler... Onlar da kapalı mıydı?"

"Hepsi de, mösyö. Şüpheyi çekecek hiçbir şey yoktu."

"Pekâlâ. Gidebilirsin, Françoise."

Yaşlı kadın ayaklarını sürüyerek kapıya doğru gitti. Bir an orada durarak, "Size bir şey daha söyleyeceğim, mösyö," dedi. "Madam Daubreuil kötü bir insan. Evet, kadınlar birbirlerini iyi anlarlar. O kötü bir yaratık. Bunu unutmayın." Françoise bilgiç bir tavırla başını sallayarak odadan çıktı.

Yargıç, "Leonie Oulard." diye seslendi. Leonie gözyaşları içinde geldi. İyice telaşlanmıştı. Ağlayarak hanımını nasıl bağlı halde bulduğunu anlattı. O da Françoise gibi gece herhangi bir gürültü duymamıştı.

Onu kız kardeşi Denise izledi. Evet, o da beyin sonzamanlardaçok değiştiğini farketmişti. "Gün geçtikçe daha keyifsizleşiyordu. Doğru dürüst yemek yemiyordu. Hep sıkıntılıydı."

"Dün gece Madam Daubreuil'e kapıyı sen mi açtın?"

"Dün gece değil, mösyö. Önceki gece."

"Ama Françoise, Madam Daubreuil'ün dün gece geldiğini söyledi."

"Hayır, mösyö. Evet, dün gece Mösyö Renauld'yu görmeye bir hanım geldi. Ama Madam Daubreuil değildi."

Yargıç şaşırmıştı. Israr etti. Ama kız sözünden dönmedi. "Ben Madam Daubreuil'yü tanıyorum. Bu hanım da esmerdi. Ama daha kısa boylu ve çok da gençti."

"Onu daha önce görmüş müydün?"

"Hayır, hiç görmedim." Denise çekine çekine ekledi. "İngiliz sanırım."

"İngiliz mi?"

"Evet, mösyö. Mösyö Renauld'u isterken Fransızca konuştu. Fransızcası iyiydi Ama aksandan anlaşılır, öyle değil mi? Zaten mösyöyle birlikte çalişma odasından çıktıkları zaman İngilizce konuşuyorlardı."

"Ne dediklerini duydun mu? Yani konuşmalarından bir anlam çıkarabildin mi?"

Denise, gururla, "Benim İngilizcem iyidir," diye cevap verdi. "Hanım çok çabuk konuştuğu için onun sözlerini pek iyi anlayamadım Ama Mösyö Renauld'un ona kapıyı açarken söylediklerini duydum. 'Evet, evet, ama Tanrı aşkına artık gidin!' dedi."

Yargıç tekrarladı. "Evet evet, ama Tanrı aşkına artık gidin." Hautet, Denise'den sonra yine Françoise'i çağırttı. Ona bir gece önce başka bir kadının gelmiş olup olamayacağını sordu. Gelgelelim Françoise'in inadı tutmuştu. Gelenin Madam Daubreuil olduğunda ısrar ediyordu. "Onların İngilizce konuşmuş olmaları da önemli değil. Çünkü Madam Daubreuil'ün İngilizcesi çok iyi. Zaten hanım ve beyle çoğu zaman bu dilde konuşurdu... Daha doğrusu Mösyö Jack Renauld buradayken. Çünkü mösyönün oğlunun Fransızcası çok kötü."

Hautet fazla ısrar etmeyerek şoförü sordu. Mösyö Renauld bir gün önce arabayı kullanmayacağını, onun için şoför Masters'in izinli çıkabileceğini söylemişti.

Poirot hafif bir hayretle kaşlarını çattı.

"Pardon, Mösyö Bex... Herhalde Mösyö Renauld araba kullanmasını biliyordu?"

Müdür, Françoise'a baktı. Kadın hemen cevap verdi. "Hayır... Mösyö araba kullanmazdı."

Poirot'nun kaşları büsbütün çatıldı. Çabucak, "Ne var?" diye sordum.

"Anlamadın mı? Mösyö Renauld mektubunda bizi alması için araba yollayacağını yazmıştı."

"Belki kiralık araba, demek istemişti."

"Herhalde... Ama kendi arabasının şoförünü bir gün önce neden birdenbire izine yollasın? Yoksa şoförün biz gelmeden önce buradan uzaklaşmasını mı istiyordu?"

Bella İmzalı Mektup

Françoise odadan çıkmıştı. Yargıç düşünceli bir tavırla parmaklarını masaya vuruyordu. "Mösyö Bex... İşte birbirine zıt iki ifade. Hangisine inanacağız?"

Müdür kesin bir tavırla, "Denise'e," dedi. "Konuğu içeri o almış. Françoise yaşlı ve inatçı bir kadın. Madam Daubreuil'den, nefret ettiği de anlaşılıyor... Sonra Renauld'un başka bir kadınla ilişkisi olduğunu biliyoruz."

Mösyö Hautet bağırdı. "Sahi ya! Mösyö Poirot'ya bundan söz etmeyi unuttuk." Masadaki kâğıtların arasından aldığı bir mektubu arkadaşıma uzattı.

"Mösyö Poirot, bu mektubu ölünün pardösüsünün cebinde bulduk."

Mektup oldukça bozuk bir yazıyla yazılmıştı. İngilizceydi.

"*Sevgilim,*

Neden uzun zamandan beri bana mektup yazmıyorsun? Benihâlâ seviyorsun, değil mi? Son zamanlarda mektupların o kadar değişmişti ki. Soğuk ve acayipti... Ve şimdi de bu uzun sessizlik... Bu beni korkutuyor. Ya beni sevmekten vazgeçersen? Tabii bu imkânsız. Ama ben öyle aptal ve gülünç bir kızım ki. Aklıma hep olmayacak şeyler geliyor. Beni sevmekten vazgeçersen ne yaparım bilmem? Belki de kendimi öldürürüm. Sensiz yaşayamam çünkü. Bazen aramıza başka bir kadının girdiğini düşünüyorum. Öyleyse dikkatli olsun o kadın! Sen de tabii. Seni o kadına bırakmaktartsa öldürürüm. Emin ol, çok ciddiyim,

Aman yine saçma sapan şeyler yazmaya başladım. Sen beni seviyorsun, bende seni. Seni seviyorum, seviyorum, seviyorum.

Sana tapan,

Bella."

Mektupta ne adres vardı, ne de tarih. Poirot kâğıdı ciddi tavırla geriverdi. "Bundan ne anlam çıkardınız?"

Sorgu yargıcı omzunu silkti. "Mösyö" Renauld'nun Bella adlı bu İngiliz kadınıyla bir ilişkisi olduğu belli. Buraya geliyor ve Madam Daubreuil'le karşılaşıyor. Bu kez onunla bir maceraya atılıyor. Tabii Bella'dan yüz çeviriyor o zaman. Kadın hemen durumdan şüpheleniyor. Bu mektupta belirgin bir tehdit var. Mösyö Poirot, ilk bakışta olay bize çok basit gibi göründü. Nedeni kıskançlık, dedik. Mösyö Renauld'nun arkadan bıçaklanmış olması da cinayetin bir kadın tarafından işlendiğini gösteriyordu." Poirot başını salladı. "Arkadan bıçaklanması öyle. Ama kazılmış mezar, hayır. Bu yorucu, zor bir iş, O mezarı kazan bir kadın olamaz, mösyö. Erkek işi bu."

Müdür heyecanla bağırdı. "Evet, evet, haklısınız. Bunu düşünmedik."

Hautet devam etti. "Dediğim gibi, ilk bakışta olay bize basit gibi gözüktü. Ama o maskeli adamlar ve Mösyö Renauld'un size yazdığı mektup durumu değiştiriyor. Şimdi iki ayrı sorunla karşı karşıyayiz. Bunlarm birbirleriyle bir ilgileri yok. Size yazılan mektuba gelince... Bunun Bella ve onun gizli tehdidiyle bir ilgisi olabilir mi?"

Poirot başını salladı. "Hayır. Dünyanın yedi bucağında maceralı bir yaşam sürmüş olan Mösyö Renauld gibi bir adam kendisini bir kadına karşı korumamı istemezdi."

Yargıç kesin bir tavırla, "Ben de öyle düşünüyorum," dedi.

"Öyleyse o mektubun bir açıklamasını bulmaya çalışmalıyız..."

Müdür, "Santiago'dan öğreneceğiz bunu," diye atıldı. "Ben hemen oranın polisine telgraf çekecek ve Renauld'nun orada sürdüğü yaşam hakkında ayrıntılı bilgi isteyeceğim. Aşk maceraları, işleri, ahbapları, varsa düşmanları. Eğer ondan sonra cinayetin esrarını çözemezsek şaşarım."

Poirot takdirle, "Çok güzel," dedi.

Yargıç ekledi. "Belki adamın karısı da bize bir ipucu verebilir." Poirot, "Renauld'nun kâğıtları arasında bu Bella'dan gelmiş başka mektup var mıydı?" diye sordu.

"Hayır. Tabii ilk iş olarak çalışma odasındaki kâğıtlara baktık. Ama ilgimizi çekecek bir şey de bulamadık. Sadece vasiyetnamesinin üzerinde durduk biraz. İşte, buyurun."

Poirot belgeyi okudu. "Hım... Bay Stonor'a bin sterlin... Kim bu Bay Stonor?"

"Renauld'nun sekreteri. Adam İngiltere'de kalmış. Sadece hafta sonlarında bir iki kez buraya gelmiş."

"Mösyö Renauld her şeyini kayıtsız şartsız sevgili eşi Eloise'ye bırakmış. Fazla dikkati çekecek bir şey yok." Kâğıdı uzattı.

Bex, "Belki," diye başladı. "Bir şeyi farketmediniz." Porrot'nun gözlerinde neşeli bir pırıltı belirdi.

"Vasiyetnamenin tarihini mi? Evet, farkettim. Vasiyetname iki hafta önce yapılmış. Belki de Renauld tehlikeyi ilk o zaman sezmeye başladı. Ama bu konuda hemen bir karara varmak doğru değil... Yalnız bütün aşk maceralarına rağmen karısını yine de sevdiği anlaşılıyor." Hautet tereddütle, "Evet," diye mırıldandı.

"Ancak bu vasiyetname oğlu bakımından biraz haksızlık oluyor. Çünkü delikanlı annesinin eline bakmak zorunda kalacak. Kadın tekrar evlendiği ve yeni kocası da onu avucuna aldığı takdirde, Jack Renauld babasının parasının bir kuruşunu bile göremez."

Poirot omzunu silkti. "Erkekler kendilerini çok beğenirler. Herhalde Renauld da karısının bir daha evlenmeyeceğini düşünüyordu. Oğluna gelince... Belki de durumu güvenceye almak için servetini karısına bıraktı. Zenginlerin oğullan çoğunlukla uçarı olurlar."

"Evet, dediğiniz gibi olabilir... Şimdi, Mösyö Poirot... sanırım cinayetin işlendiği yeri görmek istersiniz. Ne yazık ki, ceset oradan kaldırıldı. Ama türlü açılardan resimleri alındı. İstediğiniz zaman bakabilirsiniz."

"Çok teşekkür ederim, mösyö. Çok naziksiniz." Hole çıktık.

Poirot birdenbire başıyla karşıdaki kapıyı işaret etti. "Çalişma odası mı orası?"

"Evet. Görmek ister misiniz?" Müdür kapıyı açtı. İçeri girdik. Mösyö Renauld'un çalışmak için seçtiği bu oda küçüktü, ama zevkli bir şekilde, rahat eşyalarla döşenmişti.Pencerenin yanında bir sürü gözü olan bir yazı masası, şöminenin önünde deri kaplı büyük iki koltuk vardı. Duvarlardaki raflar kitap doluydu. Pencerenin tam karşısına gelen duvarın önüne meşeden yapılmış güzel bir büfe konmuştu. Poirot etrafına bakındı. Sonra

da, "Şu halı çarpık," diye mırıldanarak şöminenin önüne gitti. Halıyı düzeltmek için eğildi. Birden bağırarak doğruldu. Elinde küçük bir kâğıt parçası vardı. "İngiltere'de olduğu gibi Fransa'da da hizmetçiler halıların altlarını süpürmüyorlar."

Bex arkadaşımın uzattığı kâğıt parçasını aldı. Ben de ona sokuldum.

Poirot, "Bunu tanıdın değil mi, Hastings?" dedi. Şaşkın şaşkın başımı salladım. "Hayır." Ama kağıdın o pembe rengi bana çok tanıdık gelmişti.

Müdürün kafası benimkinden daha çabuk çalışıyordu anlaşılan.

"Bir çekten yırtılmış bu."

Kâğıt parçası iki santimetrekare kadardı. Üzerinde mürekkeple yazılmış bir tek kelime vardı. "Duveen."

Bex, "Tamam," dedi. "Bu çek ya Duveen adında biri tarafından yazıldı ya da onun adına."

Poirot,, "Duveen adına sanırım," diye cevap verdi. "Çünkü bu Renauld'nun yazısı."

"Peki kim bu Duveen?"

Poirot onun omzuna vurdu. "Merak etmeyin... Sanırım bunu Madam Renauld'dan öğreniriz."

Bex'in gözleri parladı. "Doğru... Artık gidelim mi?"

Çıkmak için dönerken Poirot kayıtsız bir tavırla, "Demek Renauld konuğunu şu koltuğa oturtmuş," diye mırıldandı.

"Nereden bildiniz?"

"Bunun yüzünden." Poirot iki parmağının arasında bir saç teli tutuyordu. İyice uzun, siyah bir saç teli. "Bunu koltuğun arka dayanılan yerinde buldum."

Mösyö Bex bizi evin arka duvarının önüne yapılmış olan küçük kulübemsi bir yere götürdü. Cebinden çıkardığı bir anahtarla kapıyı açtı. "Ceset burada. Siz gelmeden önce cinayet yerinden buraya taşıdık. Çünkü fotoğrafçıların işi bitmişti."

İçeri girdik. Ölü yerde yatıyordu. Üzerine bir örtü çekilmişti. Bex eğilip çabucak örtüyü çekti. Renauld orta boylu, ince bir adamdı. Elli yaşında

kadar duruyordu. Siyah saçları bir hayli ağarmıştı. Burnu uzun ve ince, gözleri birbirine biraz yakındı. Cildi güneşten iyice yanmıştı. Dudakları gerilerek dişleri ortaya çıkmışti. Yüzünde müthiş bir hayret ve dehşet ifadesi vardı.

Poirot, "Yüzünden, arkadan bıçaklanmış olduğu anlaşılıyor," diyerek cesedi usulca çevirdi. Renauld'nun kürek kemiklerinin arasından bıçaklandığı anlaşılıyordu. Bu kısımda açık bej pardösüsü kanla lekelenmiş, kumaş tam ortadan hafifçe yırtılmıştı. Poirot bunu dikkatle inceledi.

"Cinayet nasıl bir bıçakla işlenmiş?"

"Bıçak yarada bırakılmıştı." Müdür bir raftan cam bir kavanoz aldı. İçindeki bana bir kâğıt bıçağı gibi gözüktü. Sapı. siyah, ağzı ince ve pırıl pırıldi; ancak yirmi beş santim uzunluğundaydı.

Poirot bıçağın lekeli ucuna baktı. "Çok keskin, adam öldürmek için uygun bir silah."

Bex içini çekti. "Ne yazık ki, bıçakta hiçbir parmak izi yoktu. Katilin eldivenli olduğu anlaşılıyor."

Poirot aşağı görürcesine, "Tabii," dedi. "Bunu herkes biliyor artık. Santiago'dakiler bile." Başını salladı. Sanırım bizim katil savruk biri. Ya da zamanı çok azdı." Cesedi tekrar sırtüstü çevirdi. "İç çamaşırlarının üzerine pardösüsünü geçirmiş demek?"

"Yargıç bunun çok ilgi çekici olduğunu düşünüyor."

Aynı anda Bex'in kapamış olduğu kapıya vuruldu. Müdür çabucak koştu. Dışarıda Françoise duruyordu. Yaşlı kadın merakla içeri bakmaya çalışmaktaydı.

Bex sabırsız sabırsız, "Evet? Ne var?" diye sordu.

"Madam kendine geldi. Sorgu yargıcını kabul edebilecek."

Bex, "İyi," dedi. "Bunu Mösyö Hautet'e söyle. Biz de hemen geliyoruz."

Kulübeden çıkarken Poirot bir an duraklayarak ölüye baktı, sonra da, "Pardösüsü çok uzunmuş," diye mırıldandı.

Madam Renauld'nun Hikâyesi

Madam Renauld denize bakan bir odada kanepeye uzanmiştı. Dr. Durand başında bekliyordu. Uzun boylu, dikkati çeken bir kadındı. Orta yaşlıydı. Bir zamanlar siyah olan saçları gümüşe dönüşmüştü artık. Hayat dolu ve kişilik sahibi bir insan olduğu hemen anlaşılıyordu. Bizi görünce vakarla başını eğdi. "Lütfen oturun."

Koltuklara yerleştik. Yargıcın sekreteri de yine yuvarlak bir masanın başına geçti.

Hautet, "Madam," dedi. "Dün gece olanları anlatmanızın sizi fazla sarsmayacağını umarım."

"Hayır, hayır, mösyö. Zamanın çok değerli olduğunu biliyorum. Alçak katillerin yakalanması gerekiyor."

"Pekâlâ, madam... Dün gece kaçta yattınız?"

"Dokuz buçukta, mösyö. Çok yorgundum."

"Ya kocanız?"

"Bir saat kadar sonra sanırım."

"Endişeli ya da sinirli gibi bir hali var mıydı?"

"Hayır. Her zamanki gibiydi."

"Sonra ne oldu?"

"Uyuduk. Ağzıma bir elin bastırıldığını hissederek uyandım. Bağırmak istedim ama o el ağzımı sıkıca kapatıyordu. Odada iki adamvardı. İkisi de maskeliydi."

"Onları tarif edebilir misiniz, madam?"

"Biri çok uzun boyluydu. Siyah sakalı vardı. Diğeri kısa ve şişmandı. Onun sakalı ise kızılımsıydı. İkisi de şapkalarını gözlerine kadar çekmişlerdi."

Yargıç düşünceli bir tavırla, "Hım..." dedi.

"Herkes sakallı galiba..."

"Yani sakalların takma olduğunu mu söylemek istiyorsunuz?"

"Evet, madam. Ama siz devam edin."

"Elini ağzıma bastıran adam kısa boylu olanıydı. Ağzıma bir şey tıktı. Sonra da iple kol ve bacaklarımı bağladı. Diğeri kocamın başına dikilmişti. Tuvalet masamda duran hançer biçimindeki kâğıt bıçağı elindeydi. Uçunu kocamın göğsüne, tam kalbinin olduğu yere dayamıştı. Kısa boylu adam beni bağladıktan sonra diğerinin yanına gitti. Kocamı kalkmaya ve yandaki giyinme odasına gitmeye zorladılar. Dehşetten bayılmak üzereydim. Buna rağmen konuşmaları dinlemeye çalıştım... Alçak sesle konuşuyorlardı. Onun için ne dediklerini anlayamadım. Ama konuştukları dili tanıdım. Güney Amerika'nın bazı yerlerinde kullanılan o bozuk İspanyolcaydı. Kocamdan bir şey istiyorlardı sanırım. Sonra kızmaya başladılar ve sesleri de yükseldi. Konuşan uzun boylu olanıydı galiba. 'Ne istediğimizi biliyorsun,' dedi. 'O sırrı istiyoruz.' Kocam Paul'un cevabını duyamadım. Haydut hiddetle bağırdı. 'Yalan söylüyorsun! Onun sende olduğunu biliyoruz. Anahtarların nerede?' Sonra çekmelerin hızla açıldığını işittim. Kocamın giyinme odasında bir kasa vardır. Orada hatırı sayılır bir miktar para durur. Leonie bana kasanın karıştırılmış ve paranın da çalınmış olduğunu söyledi. Ama haydutların aradıklarının orada olmadığı anlaşılıyordu. Çünkü sonra uzun boylu haydut küfrederek Paul'a giyinmesini söyledi. Ondan kısa bir süre sonra evdeki hafif bir gürültü endişelenmelerine neden oldu sanırım. Çünkü kocamı yarıgiyinik halde ite kaka dışarı çıkardılar."

Poirot, "Özür dilerim," diyerek onun sözünü kesti. "Giyinme odasının başka kapısı yok mu?"

"Hayır mösyö. Aradaki kapıdan benim odama geçiliyor. Kocamı çabucak götürdüler. Kısa boylu adam öndeydi. Uzun boylusu ise Paul'un arkasına geçmişti. Hâlâ elinde o kâğıt bıçağı vardı. Paul onların elinden kurtularak benim yanıma koşmaya çalıştı. Gözlerindeki ıstırabı gördüm. Sonra o iki hayduda döndü.

'Karımla konuşmam gerekiyor...' Yatağa yaklaştı. 'Merak etme,

Eloise,' dedi. 'Hiç endişelenme. Ben sabah olmadan dönerim.' Güven dolu bir tavırla konuşmaya çalışmıştı, ama gözlerindeki dehşeti farkettim.

Onu iterek odadan çıkardılar. Uzun boylu adamın, 'Sesini çıkarırsan, kendini ölmüş bil,'dediğini duydum. Ondan sonra bayıldım sanırım. Tekrar gözlerimi açtığım zaman Leonie bileklerimi ovuyor, bana konyak içirmeye çalışıyordu."

Yargıç, "Madam Renauld," dedi. "Katiller neyi arıyordu?"

"Hiç bilmiyorum, mösyö."

"Kocanızın bir şeyden korktuğundan haberiniz var mıydı?"

"Evet. Değiştiğinin farkındaydım."

"Ne zaman oldu bu?"

Madam Renauld düşündü. "On gün kadar önce sanırım."

"Daha önce değil mi?"

"Olabilir. Ama ben durumu o zaman sezdim."

"Kocanıza bunun nedenini sordunuz mu?"

"Bir kez. Kaçamak bir cevapla beni susturdu. Ama onun müthiş bir endişeyle kıvrandığının farkındaydım. Bunu benden saklamak istediği de belliydi. Bu yüzden hiçbir şeyin farkında değilmişim gibi davrandım."

"Onun bir dedektiften yardım istediğini biliyor muydunuz?" Madam Renauld büyük bir hayretle bağırdı.

"Bir dedektiften yardım mı?"

"Evet, bu bey Mösyö Hercule Poirot." Arkadaşım selam verdi.

Hautet cebinden Renauld'nun mektubunu çıkararak kadına uzattı.

"Mösyö Poirot kocanızın çağrısına uyarak bugün buraya geldi."

Kadın çabucak mektubu okudu. "Bundan hiç haberim yoktu. Kocamın tehlikenin farkında olduğu anlaşılıyor."

"Madam, şimdi benimle açık açık konuşmanızı rica edeceğim. Kocanızın Güney Amerika'da geçirdiği yıllarboyuncaönemlibirolay oldumu?Yanionun ölümünü aydınlatacak bir olay?"

Madam Renauld, bir süre düşündü. Sonra da başını salladı. "Aklıma böyle bir şey gelmiyor. Tabi kocamın birçok düşmanı vardı. İş hayatında

şu veya bu şekilde altettiği bazı kimseler. Ama belirli bir olayı hatırlamıyorum. Böyle bir şeyin olmadığını iddia etmiyorum. Varsa benim bundan haberim yok."

Hautet sıkıntıyla sakalını sıvazladı.

"Haydutların odaya girdiği saati biliyor musunuz?"

"Evet. O sırada şöminenin rafındaki saatin ikiyi çaldığını duydum." Başıyla raftaki küçük saati işaret etti.

Poirot yerinden kalkarak saati inceledi. Sonra da, "Tamam," der gibi başını salladı.

Bex, "Burada da bir kol saati var," diye bağırdı. Haydutların bunu tuvalet masasından yere düşürdükleri belli. Saat kırılmış ama katilier yine de aleyhlerinde bir ipucu olabileceğinden habersizmişler." Usulca kırık camları aidi. Sonra da yüzünde aptalca bir ifade belirdi.

"Tanrım!"

"Ne var?"

"Bu saat yediyi gösteriyor."

Yargıç hayretle, "Ne?" diye bağırdı.

Poirot o her zamanki e! çabukluğuyla saati şaşkın müdürden alarak kulağına götürdü. Sonra da gülümsedi. "Camı kırılmış ama saat işliyor." Esrarın bu şekilde çözülmesi diğerlerini rahatlattı. Yargıcın aklına başka bir şey gelmişti. "Ama şimdi saat yedi değil ki." Poirot usulca, "Hayır," dedi. "Beşi biraz geçiyor. Herhalde saat ileri. Öyle değil mi, madam?"

Madam Renauld şaşkın şaşkın kaşlarını çatmıştı.

"Evet, ileri... Ama doğrusu şimdiye dek bu kadar ileri gittiğini hiç görmemiştim."

Hautet saat konusunu bir tarafa bırakarak sorguya devam etti. "Madam, sokak kapısı açık bulundu. Katillerin oradan içeri girdikleri belli. Ama kilit hiçbir şekilde zorlanmamış. Bunu açıklayabilir misiniz?"

"Herhalde kocam yatmadan önce yürüyüşe çıktı, sonra da kapıyı kilitlemeyi unuttu."

"Böyle bir şey olabilir miydi?"

"Tabii... Kocam çok dalgın bir insandı."

Müdür birdenbire, "Bence şu sonuca varabiliriz," dedi. "Adamlar Mösyö Renauld'un giyinmesinde ısrar etmişler. Bundan da onu götürecekleri yerin... yani ,o sırrın saklı olduğu yerin buradan biraz uzakta olduğu anlaşılıyor."

Yargıç başını salladı. "Evet, uzakmış ama pek de fazla değil. Çünkü Mösyö Renauld sabahakadar döneceğini söylemiş."

Poirot, "Son tren Merinville'den kaçta kalkıyor?" diye sordu.

"Doğuya giden on ellide. Batıya giden oniki on yedide. Ama büyük bir olasılıkla katillerin arabası vardı."

Poirot şaşaladı. "Tabii... Tabii..."

Hautet birden keyiflendi. "Onların izini bu şekilde bulabiliriz. İşte bu çok iyi!" Sonra yine ciddileşerek kadına döndü. "Bir şey daha var. Duveen adında birini tanıyor musunuz?"

Madam Renauld düşünceli bir tavırla tekrarladı.

"Duveen? Hayır, sanmıyorum."

"Kocanızın böyle birinden söz ettiğini duymadınız mı?"

"Hayır."

"Küçük adı Bella olan birini tanıyor musunuz?" Hautet dikkatle kadına bakıyordu. Onun kızmasını ya da şaşırmasını bekler gibiydi.

Ama Madam Renauld olağan bir tavırla başını salladı. "Hayır."

"Dün gece kocanıza bir konuk geldiğini biliyor muydunuz?"

Kadının yüzü hafifçe kızardı. Ama yine de sakin sakin, "Hayır," diye cevap verdi. "Kimdi?"

"Bir hanım."

"Öyle mi?"

Hautet fazla ısrar etmedi. Başını çevirerek Bex'e işaret etti. Müdür odadan çıktı. Tekrar geri döndüğü zaman elinde daha önce gördüğüm o cam kavanoz vardı. İçinden kâğıt bıçağını aldı.

"Madam," dedi. "Bunu tanıdınız mı?"

Kadın hafifçe bağırdı. "Evet... Banim küçük hançerim o..." Sonra bıçağın ucundaki kan lekelerini farkederek dehşetle geriledi. Gözleri iri iri açılmıştı. "... kan mı?"

"Evet, madam. Kocanızı bu bıçakla öldürdüler." Bex hançeri çabucak kaldırdı. "Bunun dün gece tuvalet masanızda olduğundan emin misiniz?"

"Evet, eminim. Bunu bana oğlum hediye etti. Bir ara pilotluk yapıyordu. Bu bıçak da uçak tellerinden yapılmıştı. Oğlum hatıra olarak yaptırtmıştı bunu." Sesi gururluydu.

"Anlıyorum, madam. Oğlunuz şimdi nerede? Ona hemen telgraf çekilmesi gerek."

"Jack'a mı? Buenos Aires'e gidiyor."

"Ne?"

"Evet. Kocam ona dün telgraf çekti. Jack'ı iş için Paris'e yollamıştı. Ama sonra hemen onun Güney Amerika'ya gitmesinin gerekli olduğunu anladı. Dün gece Cherbourg'dan Bouenos Aires'e bir gemi kalkıyordu. Jack'a telgrafla ona yetişmesini bildirdi."

"Buenos Aires'le ilgili bu işin ne olduğunu biliyor musunuz?"

"Hayır, mösyö, bilmiyorum. Ama oğlum Buenos Aires'de kalmayacaktı. Oradan Santiago'ya gidecekti."

Hautet'le Bex aynı anda bağırdılar. "Santiago! Yine Santiago!"

Poirot, Madam Renauld'yo yakiaşti. Arkadaşımın bu sözleri duymamış gibi dalgın bir hali vardı. "Pardon, madam, bileklerinize bakabilir miyim?"

Kadın bu istek karşısında biraz şaşırdıysa da ellerini Poirot'ya doğru uzattı. İki bileğinde de kırmızı izler vardı. İplerini bileklerini iyice kesmiş olduğu anlaşılıyordu. Bana Poirot'un gözlerinde bir an heyecanlı bir pırıltı belirip kaybolmuş gibi geldi. "Bunlar size çok acı veriyor..."

Hautet tekrar heyecanla konuşmaya başladı.

"Madam, Mösyö Jack Renauld'ya hemen haber verilmesi gerek! Ona telgraf çekilmeli. Bu Santiago yolculuğuyla ilgili her şeyi öğrenmeliyiz."

Bir an durdu. "Oğlunuzun yakında bir yerde olduğunu umuyordum. Böylece size fazla ıstırap vermemiş olurduk." Sustu.

Kadın alçak sesle, "Yani..." dedi. "Kocamın kimliğinin tespiti için mi?"

Sorgu yargıcı başını eğdi.

"Ben güçlü bir kadınım, mösyö... Benden beklenilen her şeye katlanmaya çalışacağım. Artık... hazırım."

"Bu işi yarın da yapabiliriz."

Kadının yüzünde acı dolu bir ifade belirip kayboldu. "Bu işi hemen bitirmeyi tercih edeceğim... Kolunuza dayanabilir miyim, doktor?"

Doktor telaşla eğildi. Madamın omuzlarına bir pelerin koydu. Ağır ağır aşağıya indik. Mösyö Bex kulübeciğin kapısını açtı.

Madam Renauld içeri girince durakladı. Eliyle yüzünü örttü.

"Bir dakika... Kendimi hazırlamaya çalışayım." Elini çekerek ölüye baktı. Ve o zamana kadar onu ayakta tutan o olağanüstü azmi kırılıverdi. "Paul!" diye haykırdı. "Kocacığım." Sonra baygin halde yere yığıldı.

Poirot hemen onun yanına koştu. Gözkapaklarını açıp baktı, nabzını yokladı. Madam Renauld'nun gerçekten bayılmış olduğuna iyice kanaat getirdikten sonra beni bir kenara çekti. "Ben aptalın biriyim, dostum. Kadının sesinde hem ıstırap, hem de sevgi vardı. Demek ki, o küçücük düşüncem yanlışmış. Neyse... Yeniden başlamam gerek."

Cinayetin İşlendiği Yer

Doktorla Hautet baygın kadını eve taşıdılar. Müdür arkalarından bakarak başını salladı. "Zavallı kadın... Şok geçirdi. Artık burada yapabileceğimiz bir şey yok. Mösyö Poirot, gidip cinayetin işlendiği yere bakalım mı?"

"Evet, Mösyö Bex. Ben de bunu rica edecektim."

Evin arka kapısından girip ön tarafa doğru gittik. Sokak kapısından çıkarken Poirot bir an merdivene bakarak hoşnutsuz bir tavırla başını salladı. "Hizmetçilerin hiçbir şey duymamış olmaları garip! Merdivenden üç kişi inerken basamaklar çok gıcırdardı. Bu gürültü ölüleri bile kaldırırdı."

"Olay gece yarısından sonra olmuş. Hepsi de derin uykudaydı herhalde."

Poirot bu açıklamayı kabul edemiyormuş gibi başını salladı. Dışarı çıkınca durakladı.

"Zaten katillerin ön kapının açık olup olmadığını anlamaya kalkışmaları da garip. Hiçbir haydut ön kapıdan girmeyi düşünmez. Canilerin pencerelerden birini zorlamaya kalkışmaları daha normal olmaz mıydı?"

Müdür itiraz etti. "Birinci katın pencerelerinin hepsinde de demir parmaklık var."

Poirot ikinci kattaki bir pencereyi işaret etti.

"Şu madamın yatak odasının penceresi değil mi? Bakın görüyor musunuz? Onun tam önünde bir ağaç var. Buna tırmanmak çok kolay olmalı."

Müdür, "Evet, belki," diye cevap verdi. "Ama ağaca tırmanmaya kalkışsalardı, çiçek tarhında ayak izleri kalırdı." Bir an durdu. "Son zamanlarda yağmur yağmadığı için bahçe yollarında ayak izi bırakmamışlar. Ama çiçek tarhlarındaki toprak yumuşak tabii."

Poirot ilerleyerek ağacın bir tarafındaki çiçek tarhına baktı. Burada toprak dümdüzdü. Arkadaşım müdürün sözlerini doğru buluyormuş gibi

başını salladı. Ama sonra ağacın diğer tarafındaki tarha koştu. "Mösyö Bex! Buraya bakın! Bu tarhta bir sürü ayak izi var!"

Müdür onun yanına gitti. Sonra da gülmeye başladı. "Mösyö Poirot, bunların bahçıvanın iri çivili potinlerinin izleri olduğu belli. Ayrıca bu tarafta ağaç yok. Onun için haydutlar buradan ikinci kata tırmanamazlardı."

Poirot şaşırmış gibiydi. "Doğru... Demek bu izlerin önemli olmadığını düşünüyorsunuz?"

"Evet, hiç önemi yok."

Büyük bir hayretle arkadaşımın, "Ben sizinle aynı fikirde değilim," diye cevap verdiğini duydum. "Bence şimdiye kador gördüğümüzşeylerin içinde en önemlisi bu ayak izleri."

Bex sesini çıkarmayarak sadece omzunu silkti. O anda ne düşündüğünü açıklamayacak kadar nazik bir adamdı. Onun yerine, "Gidelim mi?" dedi. Poirot neşeyle, "Tabii tabii," dedi. "Bu ayak izlerini daha sonra incelerim."

Bex bahçe kapısına doğru gideceği yerde sağa doğru uzananbir yola saptı. Bir süre sonra küçük bir açıklığa çıktık. Buradan deniz gözüküyordu. Bir kenara bir bank konmuştu. Biraz ileride de eski, biçimsiz bir kulübe vardı. Birkaç adım ötede de düzgün bir mazı dizisi villanın bahçesinin sınırlarını çiziyordu. Bex bunların arasından geçti. Kendimizi geniş bir düzlükte bulduk.

Etrafıma bakındım, sonra da, "A!" diye bağırdım.

"Burası golf alanı."

Müdür başını salladı. "Henüz tamamlanmadı. Gelecek ay açılacağını umuyorlar. Cesedi bu sabah golf alanında çalışan işçiler buldular." İnledim. Çünkü sol tarafta dar bir çukur vardı ve içinde yüzükoyun bir adam yatıyordu. Felâketin tekrarlandığını sandım.

Ama müdür öfkeyle homurdanarak ilerledi.

"Adamlarıma da ne oluyor? Buraya izni olmayan kimseyi sokmamalarını emretmiştim."

Yerde yatan adam başını çevirdi, "Benim izin kâğıdım var."

Müdür, "A, Mösyö Giraudi" diye bağırdı. "Geldiğinizden haberim yoktu. Sorgu yargıcı sizi büyük bir sabırsızlıkla bekliyordu."

O konuşurken ben de Paris Surete'sinin ünlü dedektifini merakla inceliyordum. Giraud'nun adını duymuştum. Uzun boylu, otuz yaşlarında, kızıl saçlı ve bıyıklı, dimdik bir adamdı. Küstah tavırlarından kendini pek beğendiği anlaşılıyordu. Bex bizi tanıştırdı. Giraud, Poirot'nun adını duyunca ona bir an ilgiyie baktı.

"Adınızı duydum, Mösyö Poirot. Eski günlerde çok ünlüymüşsünüz. Artık çalışma yöntemleri çok değişti."

Poirot usulca, "Ama cinayetler yine eskisi gibi," diye cevap verdi.

Giraud'un, Poirot'un orada olmasına sinirlendiğini, arkadaşıma karşı düşmanca duygular beslediğini sezdim. Önemli bir ipucu bulduğu takdirde bunu mutlaka kendine saklayacaktı.

Bex, "Sorgu yargıcı..." diye başladı.

Ama Giraud kaba bir tavırla onun sözünü kesti, "Ona kim aldırır? Önemli olan ışık. Yarım saate kadar ışık azalacak. Evdekiler yarına kadar bekleyebilirler. Katillerle ilgili ipucu arıyorsak, bunun yeri tam burası. Burada sizin polisleriniz mi dolaştılarböyle?Sonzamanlarda polisin akıllandığını sanıyordum."

"Bundan emin olabilirsiniz. O şikâyet ettiğiniz ayak izleri cesedi bulan işçilerin."

Giraud öfkeyle homurdandı. "O üçü şurada mazıların arasından geçmişler. Çok kurnazca davranmışlar. Ortadakilerin Renauld'nun ayak izleri olduğu belli. Ama iki yanındaki izler dikkatle silinmiş.

Aslında bu sert toprakta fazla bir şey belli olmazdı ama yine de ihtiyatlı davranmışlar."

Poirot, "Dış izler," dedi. "Demek siz bunları arıyorsunuz?"

Diğer dedektif irkildi. "Tabii." Arkadaşım hafifçe gülümsedi. Bir şey söyleyecekti. Vazgeçerek yerdeki küreğin üzerine doğru eğildi.

Giraud, "Mezar onunla kazılmış," diye açıkladı.

"Ama ondan hiçbir şey öğrenemeyeceksiniz. Renauld'nun kendi küreğiymiş ve kullanan adamın ellerinde de eldiven varmış. İşte..." Ayağıyla üzerlerine toprak bulaşmış bir çift eldiveni işaret etti.

"Bunlar da Renauld'un... Ya da hiç değilse bahçıvanının. Açıkçası, bu cinayeti planlayan adamlar her türlü önlemi almışlar. Renauld'u kendi hançeriyle bıçaklamışlar. Onu kendi küreğiyle kazdıkları mezara da gömeceklermiş. İz bırakmamaya dikkat etmişler. Ama ben onları yeneceğim. Her zaman bir ipucu bulunur. Bunu ele geçireceğim."

Poirot'un dikkatini küreğin yanında duran kısa kurşun bir boru çekmişti. "Bu da öldürülen adamın mı?" Bana sesinde hafif bir alay varmış gibi geldi.

Giraud omzunu silkti. "Belki de bu haftalardan beri orada duruyordu. Bu boru parçası beni ilgilendirmiyor."

Poirot tatlı tatlı, "Aksine beni çok ilgilendiriyor," dedi.

Giraud kaybedecek zamanı olmadığını söyleyerek kaba bir tavırla döndü ve yerde yine ipuçları aramaya başladı.

Poirot ise ilerleyerek küçük kulübenin kapısını yokladı.

Giraud omzunun üzerinden, "Orası kilitli," dedi.

"İçeride bahçivanın eşyalarından başka bir şey yok. Kürek oradan alınmamış. Eve bitişik olan kulübemsi yerden getirilmiş."

Dedektiften hiç hoşianmamama rağmen sözleri beni etkilemişti. Buna karşılık arkadaşımın takdir uyandıracak şekilde hareket etmediğini düşünerek sinirleniyordum.

Poirot birden, "Mösyö Bex, mezarın etrafındaki beyaz çizginin anlamı nedir?" diye sordu.

"Polisin işi mi bu?"

"Hayır, Mösyö Poirot. Golf alanıyla ilgili bu. Bu çizgilerden burada bir 'bankır' olacağı anlaşılıyor."

"Bankır mı?" Poirot bana baktı. "İçi kum dolu, bir tarafında tümsek olan bir çukur değil mi?" Evet anlamında başımı salladım.

Poirot, "Mösyö Renauld golf ameraklıydı galiba?" diye mırıldandi.

"Evet, çok meraklıydı. Onun yaptığı para yardımları sayesinde bu alan hazırlandı. Hatta planlarla da o ilgilendi."

Poirot bir an düşündü. "Cesedi gömmek için pek de iyi bir yer seçmemişler. İşçiler yeri kazmaya başladıkları zaman durum ortaya çıkacaktı." Giraud zaferle bağırdı. "Tabii ya! Bundan da katillerin buranın yabancısı oldukları anlaşılıyor. İşte bir ipucu daha."

Poirot, "Evet," dedi. "Tabii cesedin bulunmasını istemiş olabilirler... Ama bu saçma bir şey değil mi?"

Giraud cevap vermeye tenezzül bile etmedi. Poirot hoşnutsuz bir tavırla tekrarladı. "Evet... Mutlaka saçma..."

Esrarlı Madam Daubreuil

Cesedin bulunduğu yerden uzaklaşırken Giraud dört ayak durumunda etrafta dolaşıp duruyordu. Onun işi bu kadar ciddiye almasına hayran oldum. Poirot bunu farketmişti. Yalnız kalır kalmaz alaycı bir tavırla, "Sonunda hayran olduğun tipte bir dedektifle karşılaştın," dedi. "İşte insan kılığında bir tazı. Öyle değil mi, dostum?" Öfkeyle, "O hiç olmazsa bir şeyler yapıyor," diye cevap verdim. "Bir ipucu varsa bunu mutlaka bulacak. Ama sen..."

"Ben de bir şey buldum. Bir kurşun boru parçası."

"Saçmalama, Poirot. Borunun cinayetle bir ilgisi olmadığını pekâlâ biliyorsun. Ben küçük şeyleri kastediyordum. Katilin ele geçirilmesini sağlayacak izleri..."

"Dostum, iki metre boyundaki bir ipucu da, iki milimetre boyundaki kadar değerlidir. Bütün ipuçların küçücük olması gerektiği fikri sadece romantik bir safsatadır. Kurşun borunun önemli olmadığını Giraud söyledi. Bu yüzden sen de şimdi böyle düşünüyorsun... Bırak Giraud etrafı arasın. Bu arada ben de düşüneyim. Aslında olay basit gibi gözüküyor. Ama beni düşündüren bir şey var. O kol saatinin ileri olması. İki saat ileri olması. Sonra acayip küçük bazı noktalar da duruma uymuyorlar. Örneğin katiller intikam peşindeydiler, diyelim. O halde neden Renauld'u uyurken bıçaklamadılar?"

Ona hatırlattım. "Bir 'sırı' istiyorlarmış."

"Peki nerede bu 'sır'? Biraz uzakta bir yerde... Çünkü kurbanın giyinmesini istemişler. Ama Renauld'nun cesedi yine de yakında bulunmuş. Neredeyse seslerin evden duyulabileceği kadar yakın bir yerde. Ayrıca hançer de tuvalet masasının üstündeymiş. Hazır durumda yani." Kaşları çatarak durdu. "Hizmetçiler neden hiçbir şey duymamışlar? Onlara uyku ilacı mı içirilmiş? Katillerin bir suçortağı mı varmış? Ön kapıyı o mu açmış? Acaba..." Birden durakladı. Evin önündeki yola gelmiştik. "Dostum, şimdi seni hem şaşırtacak, hem de memnun edecek bir şey yapacağım. Ayak izlerini inceleyeceğim."

"Neredekileri?"

"Şu sağ taraftaki tarhta gördüklerimizi. Mösyö Bex onların bahçıvanın ayak izleri oiduğunu söylüyor. Bakalım öyie mi?.. İşte bahçıvanda el arabasıyla geliyor."

Yaşlıca bir adam fide dolu bir el arabasıyla yolda ilerliyordu, Poirot ona seslendi. Adam arabayı bırakarak topallayarak bize doğru geldi. Soluk soluğa, "Ayak izleriyle karşılaştırmak için adamın potinlerinden birini mi isteyeceksin?" diye sordum. Poirot'ya olan güvenimi biraz olsun yeniden kazanmaya başlıyordum.

Poirot, "Tabii," dedi.

"Bahçıvan bunu acayip bulmayacak mı?"

"Farkında bile olmayacak."

Yaşlı adam yanımıza sokuldu. "Beni mi istediniz, mösyö?"

"Evet. Uzun süreden beri burada bahçıvanlık ediyorsun değil mi?"

"Yirmi dört yıldan beri, mösyö."

"Adın nedir?"

"Auguste, mösyö."

"Şu sardunyalara hayran oldum." Poirot eliyle işaret etti.

"Daldırmak için bana bir sap verir misin?"

"Tabii, mösyö." Bahçıvan tarha girdi. Poirot'nun gösterdiği sardunyadan bir dal kopardı. Arkadaşım teşekkür etti adama. Auguste yanımızdan uzaklaşınca da gülümseyerek, "Gördün mü?" dedi. Eğilmiş bahçıvanın çivili potinleriyle bıraktığı izleri inceliyordu. "Ne basit değil mi?"

"Ama ben..."

"Potinin içinde bir ayak olacağını düşünmemiştin değil mi? Olağanüstü kafanı yeterince kullanmıyorsun, Hastings. Eee, ayak izlerine ne diyorsun?

Tarhı dikkatle inceledim. "Buradaki bütün ayak izleri ayni."

"Öyle mi diyorsun? Eh, ben de seninle aynı fikirdeyim." Poirot'nun bu konu kendisini hiç ilgilendirmiyormuş gibi bir hali vardı.

"Demek artık ayak izlerine önem vermiyorsun?" dedim.

Poirot başını salladı. "Ne münasebet! Sonunda gerçek izi buldum. Zavallı Giraud... Onun bunlarla ilgileneceğini hiç sanmıyorum."

Aynı anda evin ön kapısı açılarak Bex'le Hautet dışarı çıktılar. Yargıç, "Ah, Mösyö Poirot," diye seslendi. "Biz de sizi arayacaktık. Vakit oldukça geç ama Madam Daubreuil'ü görmek istiyorum. Mösyö Renauld'un ölümüne çok üzüleceği kesin. Belki biz de o arada bir ipucu ele geçirebiliriz. Adam o sırrı karısına açmamış. Ama belki aşkının esiri olduğu kadına söylemiştir. Samsun'larımızın zayıf yanlarını biliyoruz, öyle değil mi?"

Hautet'in süslü sözcükler kullanması çok hoşuma gitmişti. Yargıcın bu esrarlı olaydan gitgide zevk aldığını anlıyordum.

Poirot, "Mösyö Giraud da bizimle gelecek mi?" diye sordu.

Hautet alaycı bir tavırla konuştu. "Giraud'nun araştırmayı bildiği şekilde yapmak niyetinde olduğu anlaşılıyor." Yargıcın Paris'li dedektifin takındığı tavırlar yüzünden sinirlendiği anlaşılıyordu. Yürümeye başladık. Poirat'la Hautet önden gidiyorlardı. Bex'le ben de arkadan.

Müdür bana bir sır açıklarmış gibi, "Françoise'ın ifadesinin doğru olduğu anlaşılıyor," dedi. "Merkeze telefon ettim. Madam Daubreuil son altı hafta içinde... yani Renauld, Merlinville'e geleli beri bankadaki hesabına üç defa hatırı sayılır miktarlar yatırmış. Bunların hepsi iki yüz bin frank tutuyor."

"Bir hayli para bu."

"Tabii ya. Evet, Renauld'nun kadına çok âşık olduğu belli. Ama Renauld'nun o sırrı Madam Daubreuil'e açıp açmadığını bilmiyorum. Mösyö Hautet ümitli ama ben pek değilim."

Yokuştan inerek bir evin önünde durduk. Villayı hemen tanıdım. O gün daha önce önünden geçtiğimiz küçük Villa Marguerite'di. Şu çok güzel genç kızın çıktığı ev.

Müdür başıyla villayı işaret etti. "Madam uzun yıllardan beri burada oturuyor. Sessiz sedasız, dikkati çekmeyecek bir şekilde. Merlinville'de edindiği ahbaplarından başka bir arkadaşi ya da yakını yok sanırım. Ne

geçmişinden, ne de kocasından söz ediyor. Adamın sağ olup olmadığı bile belli değil. Anlayacağınız kadın çok esrarlı bir insan."

Başımı salladım. İlgim gitgide artıyordu. "Ya kızı?"

"Gerçekten çok güzel bir kız. Alçakgönüllü, dindar. Bir genç kızda aranacak bütün meziyetler var onda. Ama insan ona acıyor.tabii. Belki kız annesinin geçmişi konusunda hiçbir şey bilmiyor, ama onunla evlenmeyi düşünecek bir adam bu konuyla da ilgilenecek tabii. O zaman..." Bex omzunu silkti.

Öfkeyle bağırdım. "Ama kızın ne suçu var?"

"Hiçbir suçu yok ama ne yaparsınız? Karısının geçmişi her erkeği ilgilendirir."

Hautet zili çalıyordu. Bir iki dakika sonra eşikte benim genç tanrıça belirdi. Bizi görünce rengi uçuverdi. Gözleri korkuyla irileşti. Müthiş korktuğu belliydi.

Hautet şapkasını çıkardı. "Matmazel Daubreuil. Sizi rahatsız ettiğimiz için özür dileriz. Annenizle kısa bir görüşme yapmamız gerekiyor."

Genç kız bir an hareketsiz durdu. Elini göğsüne bastırmıştı. Sonra kendini toparlayarak alçak sesle, "Gidip kendisine söyleyeyim," diye mırıldandı. "Lütfen içeri buyrun."

Genç kız soldaki odaya girdi. Onun yine mırıltıyla bir şeyler söylediğini duyduk. Sonra, aynı tatlılıkla ama daha sert bir ses işittik. "Tabii, tabii. Onları içeri al."

Bir dakika sonra esrarlı Madam Daubreuil'ün karşısındaydık.

Kadın, kızı kadar uzun boylu değildi. Vücudu daha dolgundu. Kızının aksine saçları siyahtı. Ortadan ayırmıştı saçlarını. Kapaklarının yarı örttüğü gözleri mavi, yuvarlak çenesi çukurdu. Yarı aralık dudaklarında hemen esrarlı bir tavırla gülümsemeye başlayacakmış gibi bir ifade vardı. Çok kadınca havası yumuşak, büyüleyiciydi. Kendine iyi bakmasına rağmen genç görünmüyordu. Ama yaşla hiç ilgisi olmayan bir sihir vardı onda.

Bembeyaz bir yakası ve kol kapaklan olan siyah bir elbise giymişti. Orada öyle dururken içe dokunan, çaresiz katmış gibi bir hali vardı.

"Beni mi görmek istediniz, mösyö?"

"Evet, madam," Hautet hafifçe öksürdü. "Mösyö Renauld'un ölümü olayını soruşturuyorum. Herhalde olayı duydunuz?"

Kadın bir şey söylemeden başını eğdi. Yüzünün ifadesi değişmişti.

"Bu olayı aydınlatıp aydınlatamayacağınızı sormaya geldik."

"Ben mi aydınlatacağım?" Kadının sesi hayret doluydu.

"Evet, madam. Belki de sizinle yalnız konuşmamız daha doğru olur." Hautet anlamlı anlamli kıza doğru baktı.

Madam Daubreuil ona döndü. "Marthe'ciğim..."

Genç kız başını salladı. "Hayır, anne, gitmeyeceğim. Ben çocuk değilim. Yirmi iki yaşındayım. Gitmeyeceğim."

Madam Daubreuil sorgu yargıcına döndü. "Görüyorsunuz ya, mösyö?"

"Matmazel Daubreuil'ün önünde konuşmak istemiyorum."

"Kızımın da dediği gibi o çocuk değil." Hautet bir an durakladı.

"Pekâlâ, madam. İstediğiniz gibi olsun. Renauld'yu akşamları villasında ziyaret etmek âdetindeymişsiniz sanırım. Öyle mi?"

Kadının uçuk yanakları kızardı, yine de sakin bir tavırla cevap verdi.

"Bana böyle bir soru sormaya hakkınız yok."

"Madam, biz bir cinayet olayını araştırıyoruz."

"Olabilir. Ama benim cinayetle hiçbir ilişkim yok."

"Biz böyle bir iddiada bulunmadık, madam. Ne var ki, ölen adamı çok iyi tanıyordunuz. Mösyö Renauld size haya tının tehlikede olduğunu açıkladı mı hiç?"

"Hayır, hiçbir zaman."

"Santiago'daki hayatından, oradaki düşmanlarından söz etti mi?"

"Hayır."

"Demek bize hiç yardım edemeyeceksiniz?"

"Korkarım öyle. Bana gelmenizin nedenini anlıyorum." Kadının sesinde hafif bir alay vardı.

"Madam Renauld bize bütün bildiklerinianlattı." Madam Daubreuil, "Ah," dedi. "Acaba..."

"Acaba ne, madam?"

"Hiç."

Hautet kadına baktı. Bunun bir düello sayılacağını ve karşısındakinin kolay altedilemeyecek bir hasım olduğunu anlamıştı.

"Yani Renauld'un size hiçbir şey söylemediği konusunda ısrar ediyorsunuz."

"Mösyö Renauld'un bana açılması gerektiğini nereden çıkarıyorsunuz?"

Hautet zalimce bir darbe indirdi. "Çünkü, madam bir erkek karısına söylemediği şeyleri metresine açıklayabilir."

"Ah!" Kadın ileri doğru atıldı. Gözleri ateş saçıyordu. "Bana hakaret ediyorsunuz, mösyö! Hem de kızımın önünde! Size söyleyecek hiçbir sözüm yok. Lütfen evimden çıkıp gidin."

Düelloyu kadının kazandığı belliydi. Villadan suçlu çocuklar gibi ayrıldık. Hautet söylenip duruyordu. Poirot ise derin düşüncelere dalmıştı. Sonra birden irkilerek kendine geldi. Hautet'e yakında iyi bir otel olup olmadığını sordu.

"Kentin bu bölümünde küçük bir otel var. Otel Bains. Yolun biraz aşağısında. Herhalde yarın sabah görüşürüz?"

"Tabii. Teşekkür ederim, Mösyö Hautet." Karşılıklı nazik sözlerden sonra ayrıldık. Poirot'la ben Merlinville'e doğru ilerledik. Hautet'yle Bex ise Villa Genevieve'ye döndüler. Poirot bir an onların arkalarından baktı.

"Fransız polisi bir harika. Herkesin hayatı hakkında bilmedikleri yok..'" Ansızin bağırdi. "A, ne oluyor?" Biri yoldan bize doğru koşuyordu. Marthe Daubreuil'dü bu.

Genç kız bize yaklaşırken soluk soluğa, "Özür dilerim," diye bağırdı. "Bu... bunu yapmam gerek. Sizinle konuştuğumu anneme söylemeyin n'olur. Söyledikleri doğru mu? Yani... Mösyö Renauld ölmeden önce bir dedektif çağırdı mı? Siz o musunuz?"

Poirot şefkatle, "Evet, matmazel," dedi. "Doğru. Siz bunu nasıl öğrendiniz?"

Marthe, kızardı. "Françoise bizim Amelie'ye söylemiş."

Poirot yüzünü buruşturdu. "Böyle bir olayda hiçbir şeyi gizli tutmak mümkün değil. Neyse, zararı yok. Peki, matmazel, öğrenmek istediğiniz nedir?"

Kız durakladı. Hem konuşmak istiyor, hem de korkuyordu. Sonunda âdeta fısıltıyla sordu. "Birinden... şüphe ediyorlar mı?"

Arkadaşım onu dikkatle süzdü. "Şimdilik her şey belirsiz matmazel."

"Evet, biliyorum... Ama birinden şüpheleniyorlar mı?"

"Neden sordunuz?"

Bu soru kızı korkutmuş gibiydi. Birdenbire Poirot'nun daha önce onun hakkında söylediklerini hatırladım. "Gözleri endişe dolu bir kız."

Marthe Daubreuil, "Mösyö Renauld bana daima iyi davrandı," dedi. "Onun için bu durumun beni ilgilendirmesi normal sayılır."

Poirot, "Anlıyorum," dedi. "Açıkçası, bu ara iki kişiden şüphe ediliyor, matmazel."

"İki kişiden mi?" Bana kız hem şaşırmış, hem de rahatlamış gibi geldi.

"Adları bilinmiyor. Ama Şili'li oldukları ve Santiago'dan geldikleri sanılıyor. İşte genç ve güzel olmanın bu iyiliği var, matmazel. Bakın meslek sırlarımı size açıklayıverdim."

Kız neşeyle güldü. Sonra da mahcup bir tavırla Poirot'ya teşekkür etti. "Artık gideyim. Annem beni arar."

Dönerek koşa koşa yoldan çıktı. Ben hayran hayran onun arkasından bakıyordum.

Poirot ciddi bir tavırla koluma dokundu.

"Dostum, aklın Marthe Daubreuil'e takılmasın. O sana göre değil. Sen Baba Poirot'yu dinle."

"Neden?" diye bağırdım. "Müdür onun güzel olduğu kadar iyi bir insan olduğunu da söyledi. Marthe melek gibi bir kız."

Poirot neşeyle cevap verdi. "Bazı kanlı katillerin melek gibi yüzleri olur. Masum bir yüz ve kötü bir şekilde gelişmiş gri hücreler." Dehşete kapılmıştım. "Poirot! Onun gibi masum bir çocuktan şüphelenmiyorsun ya?"

"Heyecanlanma, dostum. Kızdan şüphelendiğimi söyledim. Ama olay hakkında bilgi edinmeye çalışması biraz acayip."

"İlk olarak senden daha ileriyi görebiliyorum," dedim. "Kız kendisi değil, annesi için endişeleniyor."

Poirot, "Dostum," diye mırıldandı. "Her zamanki gibi burnunun ucunu bile göremiyorsun. Madam Daubreuil kendisini çok, iyi korumasını bilen bir kadın. Kızının onun için endişelenmesine gerek bile yok. Evet, demin sana takılıyordum. Bunu itiraf ediyorum. Ama Marthe'de aklın kalmasın. O kız sana göre değil. Ben, Hercule Poirot, bunu biliyorum. Tanrım! O suratı nerede gördüğümü bir hatırlayabilseydim!"

Şaşkın şaşkın sordum. "Kimin suratını? Kızınkini mi?"

"Hayır. Annesinin suratını..." Hayretimi farkeden Poirot, ekledi.

"Bu benim Belçika polis örgütünde çalıştığım günlerle ilgili. O kadınla hiç karşılaşmadım. Ama bana fotoğrafını görmüşüm gibi geliyor. Hem de bir olayla ilgili olarak. Hatta bu..."

"Evet?"

"Hatta bu bir cinayet olayıydı sanırım."

Beklenmedik Bir Karşılaşma

Ertesi sabah villaya gittik. Biz içeri girerken hizmetçi Leonie de merdivenlerden iniyordu. Poirot kıza madamın nasıl olduğunu sordu. Leonie başını salladı. "Çok üzgün... Zavallıcık... Hiçbir şey yemiyor. Rengi sapsarı. Ona baktıkça içim parçalanıyor... Doğrusu ben, bana ihanet eden bir erkek için bu kadar gözyaşı dökmezdim."

Poirot ona hak verirmiş gibi başını salladı. "Çok doğru. Ama seven bir kadın kalbi birçok darbeyi affeder... Sanırım madamla kocası son aylarda kavga ediyorlardı..."

Leonie, "Hiç kavga etmezlerdi, mösyö," diye cevap verdi. "Ben madamın bir kez olsun itiraza kalkıştığını ya da sitem ettiğini duymadım. Bizim hanım tam anlamıyla bir melek gibidir. Bu bakımdan kocasından çok farklıdır."

"Mösyö Renauld melek gibi bir adam değildi demek?"

"Öfkelendi mi bütün evi ayağa kaldırırdı. Mösyö Jack'la kavga ettikleri gün sesleri neredeyse pazar yerinden duyulacaktı. İkisi de avaz avaz bağırıyorlardı."

Poirot, "Sahi mi?" dedi. "Ne zaman oldu bu kavga?"

"Mösyö Jack Paris'e gitmeden hemen önce. Az kalsm trenini kaçıracaktı. Kütüphaneden çıkarak hole bıraktığı bavulunu kaparcasına aldı. Otomobil tamirde olduğu için istasyona kadar koşmak zorunda kaldı. Mösyö Jack'ın yüzü bembeyazdı. Sadece yanakları kızarmıştı. Çok öfkeliydi." "Kavga sebebi neydi acaba?"

Leonie, "Ah, işte bunu bilmiyorum," dedi.

"Sesleri çok yüksekti ama ne söylediklerini ancak çok iyi İngilizce bilen biri anlardı. Ama Mösyö Renauld ondan sonra bütün günasık suratta dolaştı. Her şeye kusur buldu."

"Matmazel, sorgu yargıcı nerede, biliyor musunuz."

"Garaja, otomobile bakmaya gittiler, mösyö. Arabanın cinayet gecesi kullanılmış olabileceğini düşünüyorlar."

Leonie dönerek uzaklaşırken, Poirot, "Amma da akıl," diye mırıldandı.

"Sen de garaja gidecek misin?" "Hayır. Salonda bekleyeceğim. Hava sıcak ama orası serin." Böyle sakin sakin oturmak fikri hiç hoşuma gitmemişti. "Kusura bakmazsan..." diye başladım.

"Ne münasebet! Yalnız başına araştırma yapmak istiyorsun galiba?"

"Hayır. Giraud'yu seyretmek istiyorum. Bakalım o ne yapıyor?"

"İnsan kılığındaki tazı." Poirot rahat bir koltuğa yerleşerek gözlerini kapattı, "istediğin gibi yap, dostum."

Dışarı çıktım. Hava gerçekten çok sıcaktı. Bir gün önce izlediğimiz yoldan yürümeye başladım. Ginayet yerini tek başıma incelemeyi istiyordum. Ama hemen oraya gitmedim. Maziların arasına girerek golf alanına doğru ilerledim. Şimdi mezardan yüz metre kadar uzaktaydım. Son mazı dizisinin arasindan öyle hızla çıktım ki, orada arkasını dönmüş duran genç bir kıza çarptım. Tabii kızcağız korkuyla hafifçe bağırdı. Ama ben de şaşkınlığımı gizleyemedim. Çünkü kızı tanımıştım. Bu yol arkadaşım Kül Kedisiydi. İkimiz de şaşırmıştık. Aynı anda, "Siz!" dedik. Önce genç kız kendini toparladı. "Allah allah! Burada ne işiniz var?"

"Ya sizin?" diye cevap verdim.

"Sizi son gördüğüm zaman uslu bir çocuk gibi İngiltere'ye gidiyordunuz."

"Ben de sizi son gördüğüm zaman," dedim. "Uslu küçük bir kız gibi kardeşinizle İngiltere'ye gidiyordunuz. Sahi, kız kardeşiniz nasıl?" Beyaz dişlerini göstererek güldü. "Çok naziksiniz. Teşekkür ederim, kardeşim çok iyi."

"O da burada mı?"

"Kardeşim kentte kaldı."

Güldüm. "Kardeşiniz olduğunu sanmıyorum. Eğer varsa adı mutlaka John'dur."

Gülümsedi. "Siz benim adımı hatırlıyor musunuz?"

"Kül Kedisi... Ama artık bana asıl adınızı söyleyeceksiniz değil mi?"

Şirin şirin başını salladı. "Hayır."

"Buraya neden geldiğinizi de söylemeyecek misiniz?"

"A, o mu? Bizim meslekten olanların zaman zaman 'dinlediklerini' herhalde duydunuz?"

"Böyle pahalı bir Fransız sayfiye kentinde mi?"

"Gidilecek yeri bilirseniz size çok ucuza gelir."

Onu dikkatle süzdüm. "İki gün önce karşılaştığımız zaman buraya gelmek niyetinde değildiniz."

Kül Kedisi bilgiç bir tavırla, "Herkes düş kırıklığına uğrar,"diye cevap verdi. "İşte size yeteri kadar bilgi verdim. Küçük çocuklar fazla meraklı olmamalıdırlar. Ama siz hâlâ bana burada ne yaptığınızı söylemiş değilsiniz?"

"Size yolda arkadaşımın ünlü bir dedektif olduğunu anlatmıştım."

"Evet?"

"Herhalde cinayeti de duydunuz? Villa Genevieve'de işlenen cinayeti?"

Bana hayretle bakakaldı. Gözleri iri iri açılmıştı, kesik kesik nefes alıyordu. "Yani... siz o olaya mı karıştınız?"

"Tabii..." Sözlerimin genç kızı çok etkilediği belliydi.

"İşte bu çok güzel. Eh, şimdi bana cinayet yerini gösterin bakalım. Dehşet uyandıracak her şeyi görmek istiyorum."

"Ne demek istiyorsunuz?"

"Hay Allah! Size cinayetlere bayıldığımı söylememiş miydim? Neden bu yüksek topuklu ayakkabılarla otların üzerinde dolaşarak ayak bileklerimi tehlikeye attığımı sanıyorsunuz? Saatlerden beri burada dolaşıyorum. Ön kapıdan girmeyi denedim, ama orada polis memuru bana engel oldu. Neyse şansım varmış ki, size rastladım. Haydi, gelin! Bana her şeyi gösterin."

"Buraya bakın... Bir dakika, bir dakika. Olamaz bu İçeri kimsenin girmesine izin vermiyorlar. Polis çok sıkı."

"Ama önemli kimselerin arkadaşı değil misiniz?"

Gözünden düşmek istemiyordum. Usulca, "Neden bu kadar meraklısınız?" diye sordum. "Görmek istediğiniz nedir? "

"Her şeyi görmek istiyorum! Cinayet yerini, silahı, cesedi. Parmak izlerini, başka ilgi çekici şeyleri. Şimdiye kadar bir cinayet olayına karışma fırsatını bulamamıştım. Hayatım boyunca bugünü düşüneceğim."

Kızın bu marazı heyecanı midemi bulandırıyordu. İstemememe rağmen Kül Kedisinin canlı güzelliği beni çekmişti. Ama yine de o ilk etkiyi silemiyordum. Kızdan hoşlanmıyor ve otlun hareketlerini tasvip etmiyordum. Güzel bir yüz ve marazi bir merak! Kız birdenbire,"Bu ukalalıktanvazgeçinartık," dedi. "Böyle tavırlar da takınmayın. Sizi bu iş için çağırdıkları zaman burnunuzu havaya kaldırarak, 'Çirkin bir olay bu. Ben buna kesinlikle karışmam,' demediniz sanırım."

"Hayır, ama..."

"Eğer siz de burada tatilde olsaydınız, benim gibi bu işe burnunuzu sokmaya kalkışmaz mıydınız? Tabii ki kalkışırdınız."

"Ben erkeğim. Siz kadınsınız."

"Size göre bir kadın fare görünce iskemlenin üzerine sıçrayarak avaz avaz bağırmalıdır. Öyle değil mi? Modası geçmiş düşünceler bunlar! Haydi, ne olur?" Küçük yumuşak eliyle parmaklarımı tuttu.

Tabii hemen yumuşadım. Önce Kül Kedisini cesedin bulunduğu yere götürdüm. Orada nöbet bekleyen memur bana saygıyla selam verdi. Kül Kedisine ayrıntılı bilgi verdim. Sonra da dönerek villaya gittik. Genç kız cesedi de görmek istiyordu. Kulübenin anahtarını villanın önünde bekleyen diğer polis memurundan aldım.

Arka taraftaki küçük kulübeciğe yaklaşırken Kül Kedisi çok heyecanlıydı. "Bir dakika," dedim.

"İçeriye gerçekten girmek istiyorsanız sizi durduracak değilim. Cinayetin işlendiği yeri gördünüz ve olayı da bütün ayrıntılarıyla öğrendiniz. Bu kadarı yetmez mi? Açıkçası ceset... hiç de hoş değil. Gerçekten görmek istiyor musunuz?" Genç kız bir an yüzünde anlayamadigim bir ifadeyle bana baktı. Sonra da güldü. "Ben dehşet verici sahnelerden hoşlanırım. Haydi, gelin." Anahtarla kulübenin kapısını açtım. İçeri girerek cesedin

yüzündeki örtüyü çektim. Kül Kedisi hafifçe bağırdı. Dönerek ona baktım. Yüzünde dehşet vardı. O neşeli ve kayıtsız hali kalmamıştı.

Beni dinlememiş ve bu hale düşmüştü. Ona hiç acımıyordum. İnadına cesedi usulca çevirdim.

"Bakın," dedim. "Sırtından bıçaklamışlar."

Kız güç duyulur bir sesle, "Neyle?" diye sordu. Başımla cam kavanozu işaret ettim. "Şu hançerle."

Kül Kedisi birdenbire sendeledi. Sonra da yere yığıldı. Hemen yardımına koştum. "Baygınlık geçiriyorsunuz... Sizi dışarı çıkarayım. Bu sahne dayanılacak gibi değildi."

"Su..." diye fısıldadı. "Yalvarırım... Biraz su..."

Onu orada bırakarak eve koştum. Neyse ki, hizmetçiler görünürde yoklardı. Kimseye gözükmeden bir bardak su aldım. Kulübeye geri döndüğüm zaman genç kız hâlâ yerde yatıyordu. Ama biraz su içince hemen kendine geldi. Titreyerek, "Beni buradan götürün!" diye bağırdı. "Hemen gidelim!"

Onu ayağa kaldırarak dışarı çıkardım. Genç kız uzanıp kapıyı kapattı. Derin derin nefes alıyordu, "Ah, neyse... Kendimi biraz topladım... Eh, artık ben gideyim."

"Böyle yalnız başınıza gidemezsiniz. Ayakta duracak haliniz yok. Sizi Merlinville'e kadar götüreceğim."

"Olmaz. Benim hiçbir şeyim yok."

Bir süre tartıştık. Sonunda onu kentin dışına kadar götürmeme razı oldu. Oraya ulaşınca durup elini uzattı.

"Hoşçakalın. Benimle geldiğiniz için çok teşekkür ederim."

"Rica ederim... Merlinville'de kaldığınıza göre sanırım yakında yine karşılaşırız." Gülümsedi. "Herhalde... Hoşçakalın."

"Bir dakika, bir dakika. Bana adresinizi vermediniz."

"Phare Otelinde kalıyorum. Küçük ama temiz bir yer. Yarın otelime gelin de görüşelim."

Genç kızın uzaklaşmasını seyrettim. Sonra da villaya döndüm. Birdenbire kulübenin kapısını kilitlemediğim aklıma gelmisti. Neyse Ki, farkeden olmamıştı. Kapıyı kilitleyerek anahtarı polis memuruna verdim.

Aynı anda aklıma başka bir şey geldi. Kül Kedisi bana adresini vermiş ama adını yine açıklamamıştı...

Mösyö Giraud İpuçları Buluyor

Hautet salonda bahçıvan Auguste'u sorguya çekiyordu. Poirot'a Bex beni gülümseyerek selamladılar. Ben de bir köşeye geçip oturdum. Auguste bahçe eldivenlerinin kendisinin olduğunu söylüyordu. Bazı dikenli fidanlar yüzünden zaman zaman giyiyordu onları. Eldivenlerin belirli bir yerleri yoktu. Kâh şuraya bırakıyordu, kâh buraya. Kürek ise çoğunlukla o kulübemsi yerde duruyordu. Sonunda Hautet, Auguste'a gidebileceğini söyledi. Merakla Poirot'a baktım. Çünkü arkadaşım bahçıvanın ayak izleri üzerinde çok durmuştu. Ama şimdi Auguste'a bir şey sormak niyetinde olmadığı anlaşılıyordu.

Bahçıvan tam çıkacağı sırada, "Bir dakika," diye bağırdım. "Bir şey sorabilir miyim, Mösyö Hautet?"

"Tabii, mösyö."

Auguste'a döndüm. "Potinlerin nerede durur?" Yaşlı adam, "Allah, Allah!" diye söylendi. "Ayaklarımda tabii. Nerede duracak?"

"Gece yattığın zaman?"

"Yatağımın altında."

"Potinlerini kim temizliyor?"

"Kimse temizlemiyor. Temizlenmeleri gerekli mi? Ben gençier gibi rıhtımda dolaşmaya çıkmıyorum ki. Tabii pazar günleri pazarlık potinlerimi giyiyorum. Ama diğer günler..." Omuzunu silkerek dışarı çıktı.

Hautet, "Fazla bir ilerleme kaydetmiş değiliz," diye söylendi. "Santiago'dan telgraf gelmedikçe bir şey yapamayacağımız anlaşılıyor. Giraud'u göreniniz var mı? Bu adam da çok terbiyesiz..."

"Beni mi aradınız, yargıç bey?"

Hepimiz irkildik. Giraud dışarıda, açik pencerenin önünde duruyordu. İçeriye atlayarak masaya doğru gitti "İşte karşınızdayım, sayın yargıç... Bir emriniz mi vardı? Tabii ben sadece bir dedektifim. Sorgu işlerinden

anlamam. Ama birini sorguya çekecek olsaydım, pencereyi sıkıca kapatırdım. Böylece kimse konuşmaları duymazdı."

Hautet öfkesinden mosmor kesildi. "Mösyö Giraud, herhalde zamanınızı harikalar yaratacak şekilde harcadınız. Ve artık bize canilerin isimlerini vermeye hazırsınız."

Giraud onun bu alayına aldırmadı bile. "Hiç olmazsa onların nereden geldiklerini biliyorum."

"Efendim?"

Giraud cebinden bir kibritle bir izmarit çıkardı. Birden Poirot'ya doğru dönerek sert bir sesle, "Burada ne görüyorsunuz?" diye sordu.

"Bir izmaritle yanmamış bir kibrit."

"Bunlar size ne söylüyor?"

Arkadaşım ellerini açtı. "Hiçbir şey söylemiyor."

Giraud memnun memnun, "Ah," dedi.."Siz böyle şeylerden anlamıyorsunuz. Kibritin yanmamış olması çok işime yaradı. Böylece bunun Güney Amerika'da çok kullanılan kibritlerden olduğunu anladım. Sigara da yine oradan."

Müdür Bex atıldı. "Sigarayla kibrit Mösyö Renauld'un olabilir. Güney Amerika'dan döneli sadece iki yıl olmuş."

Giraud kendinden emin bir tavırla cevap verdi. "Hayır, bunlar Renauld'un değil. Eşyalarını aradım. Onun içtiği sigara başka cins. Kullandığı kibrit de öyle." Bir an durdu. "Ve bütün bunlar varsayımımı destekliyor."

Hautet, "Neymiş bu varsayım?" diye sordu.

"Bunu şimdiki halde açıklamak niyetinde değilim. Araştırmaya yeni başladığımı unutmayın." Giraud alaycı bir tavırla Poirot'ya baktı. "Tabii sayın meslekdaşım, sizin de bu konudaki fikirlerinizi öğrenmek isterim.

"Mösyö Giraud, bu olayın size tanıdık gelen bir yanı yok mu? Yani size bir şeyi hatırlatmıyor mu?"

"Yo... Hiçbir şeyi hatırlatmıyor."

Poirot usulca, "Daha önce de aynı buna benzer bir cinayet işlenmişti," dedi.

"Ne zaman? Nerede?"

"Ah, ne yazık ki, hâlâ hatırlayamadım. Ama mutlaka kısa bir süre sonra hatırlayacağım. Bu konuda bana yardım edebileceğinizi umuyordum." Giraud burun kıvırdı. "Canilerin maske taktıkları birçok olay var! Bunların hepsini de ayrıntılarıyla hatırlayamam ki. Bütün bu cinayetler birbirilerine benzer."

Poirot, "Ama hepsinde de kişisel bir şeyler vardır," dedi. "Ben şimdi cinayet psikolojisinden söz ediyorum. İki cinayet plan ve uygulama bakımından birbirlerinin aynı olduğu zaman bir tek şey anlaşılır. İkisi de aynı kafadan doğmuştur. İşte ben de o kafayı arıyorum, Mösyö Giraud. Ve onu bulacağım. İşte asıl ipucu bu. Psikolojik bir ipucu. Belki siz izmaritlerden ve kibritlerden çok iyi anlıyorsunuz, Mösyö Giraud. Ama ben, Hercule Poirot, insanların kafalarını iyi tanırım."

Fransız omuzlarını silkti.

Arkadaşım devam etti. "Size yol göstermeye çalışayım. Gözünüzden kaçan bir ipucu daha var. Madam Renauld'nun kol saati cinayetin ertesi günü fazla ileri gitmişti. Tam iki saat." Giraud ona hayretle baktı. "Belki saat hep ileri gidiyordu?"

"Evet. Bana da öyle söylediler." "İyi ya..." Poirot, "Ama iki saat çok fazla," dedi. "Sonra tarhtaki ayak izleri de var." Başıyla açık pencereyi işaret etti.

Fransız dedektif heyecanla o yana doğru koştu.

"Şu tarhta mı?"

"Evet."

"Ama ben orada ayak izi göremiyorum."

Poirot, "Evet," diye cevap verdi. "Orada ayak izi yok."

Giraud müthiş bir öfkeye kapıldı. Arkadaşıma doğru bir iki adım attı. Aynı anda da kapı açıldı. Bir memur, "Sekreter Mösyö Stonor İngiltere'den geldi." diye haber verdi. "Sizinle konuşmak istiyor."

Gabriel Stonor

Odaya giren adam dikkat çekici bir tipti. Çok uzun boylu, atletik yapılıydı. Boynu ve yüzü güneşten iyice bronzlaşmıştı. Onu daha iyi tanıdığım zaman Gabriel Stonor'un gerçekten ilgi çekici biri olduğunu anlayacaktım. İngilizdi ama dünyanın dolaşmadık yerini bırakmamıştı. Afrika'da avlanmış, California'da çiftçilik etmiş, güney denizlerinde ticaret yaprmşti. Stonor'un bakışları hemen Hautet'yi buldu. "Siz sorgu yargıcısınız değil mi? Tanıştığımıza memnun oldum. Çok korkunç bir olay bu. Madam Renauld nasıl? Bu acıya dayanabilecek mi? Herhalde müthiş bir şok geçirdi."

Hautet, "Müthiş, müthiş," dedi. "İzin verin de Polis Müdürümüz Mösyö Bex'i size tanıtayım. Bu, Surete'den Mösyö Giraud... Bu bey de Mösyö Hercule Poirot. Mösyö Renauld kendisini çağırtmış. Ama ne yazık ki, felâketi önlemekte gecikti. Bu da Mösyö Poirot'nun arkadaşı Yüzbaşı Hastings."

Stonor ilgiyle Poirot'ya baktı. "Demek sizi çağırttı?"

Bex atıldı. "Mösyö Renauld'nun bir dedektif çağırmak niyetinde olduğunu bilmiyor muydunuz?"

"Hayır, bilmiyordum. Ama buna hiç şaşmadım."

"Neden?"

"Çünkü Mösyö Renauld çok endişeliydi. Durumu bilmiyordum. Bana açılmamıştı. Zaten aramızda öyle bir yakınlik yoktu. Ama onun çok korkmuş olduğu belliydi."

Hautet. "Hım..." dedi. "Bunun nedenini bilmiyor musunuz?"

"Hayır efendim, bilmiyorum."

"Mösyö Renauld'un yanına ne zaman girdiniz?"

"İki yil önce. Güney Amerika'dan döndüğü sıralarda. Ortak bir dostumuz bizi tanıştırdı. Mösyö Renauld da o zaman bana sekreterliğini önerdi. Kendisi çok iyi bir patrondu."

"Size Güney Amerika'daki hayatından söz etti mi?"

"Hem de sık sık."

"Acaba Santiago'da hiç bulunmuş muydu?"

"Evet, oraya birkaç kez gitmişti sanırım."

"Santiago'da olan bir olaydan söz açtı mı hiç? Kendisine düşman olmalarına yol açan bir olaydan?"

"Hayır."

"Size bir sır hakkında bir şey söyledi mi?"

"Hatırlamıyorum. Ama aslında kendisi esrarlıbir adamdı. Örneğin, onun çocukluğundan söz ettiğini hiç duymadım. Ya da Güney Amerika'ya gitmeden önceki yıllardan. Yanılmıyorsam Kanadalı bir Fransızdı. Ama Kanada'da geçirdiği günlerden de hiç söz etmezdi.İstediğizamandilinitutmasını iyi bilirdi."

"Mösyö Stonor, Duveen adını duydunuz mu hiç?"

Stonor bu adı düşünceli bir tavırla tekrarladı. "Duveen? Duveen? Duyduğumu sanmıyorum. Ama bu ad yine de bana tanıdık geliyor."

"Mösyö Renauld'nun Bella adında bir hanım arkadaşı varmış. Kendisini tanıyor musunuz?"

Stonor başım salladı. "Bella Duveen? Kadının adı bu mu? Çok garip. Bana bu adı biliyormuşum gibi geliyor. Ama nerede duyduğumu şu anda hatırlayamayacağım."

Yargıç öksürdü. "Böyle bir olayda bazı şeyler gizlemek doğru değildir, mösyö. Madam Renauld'a karşı derin bir sevgi ve saygınız olduğunu anlıyorum. Ama onun duygularını düşünerek konuşmaktan kaçınmanız araştırmaları engelleyebilir"

Stonor ona baktı. Hautet'nin ne demek istediğini anlamaya başlıyor gibiydi. "Efendim, efendim? Bu sorunun Madam Renauld'la ne ilgisi olabilir? Evet ona karşı büyük bir saygım ve sevgim var. Olağanüstü, kolay rastlanmayacak kadınlardandır. Ama konuşmaktan kaçınmamın kendisiyle ne ilgisi olabilir?."

"Belki de Bella Duveen kocasının öyle sıradan bir ahbabı değildi."

Stonor, "Ah," dedi. "Şimdi anladım. Ama yanıldığınıza dair bahse girebilirim. Mösyö Renauld hiçbir kadına bakmazdı. Karısına tapardı. Onlar kadar birbirilerine bağli bir çift daha görmedim."

Hautet usulca başını salladı. "Mösyö Stonor, bende kesin bir delil var. Bella'nin Mösyö Rertauld'a yazdığı bir aşk mektubu. Kadın bunda onu kendisinden soğumakla suçluyor. Ayrıca Mösyö Renauld'un yakındaki villada oturan Madam Daubreuil'e de bir ilişki kurmuş olduğunu biliyoruz. Ve siz bu adamın hiçbir kadına bakmadığını söylüyorsunuz!" Sekreterin gözleri kısılmıştı. "Bir dakika! Siz yanlış iz üzerindesiniz. Ben Paul Renauld'yu iyi tanırdım. Söyledikleriniz imkânsız! Bu durumun başka bir açıklaması olmalı."

Yargıç omuzunu silkti. "Başka ne gibi bir açıklaması olabilir?"

"Bunun bir aşk macerası olduğunu nerden çıkardınız?"

"Madam Daubreuil akşamları buraya. Mösyö Renauld'ya geliyormuş. Ayrıca o Villa Genevieve'e yerleştiginden beri, Madam Daubreuil bankadaki hesabına hatırı sayılacak miktarda para yatırılmış. Sizin paranızla dört bin sterlin ediyor."

Stonor usulca, "O parayı biliyorum. Ama bu bir aşk macerası değildi," dedi.

"Ee, başka ne olabilir?"

Stonor elini şiddetle masaya vurdu. "Şantaj! Sorun buydu!"

Hautet şaşırdıysa da renk vermedi."Ah, budabir ihtimal!"

Stonor tekrarladı. "Şantaj. Renauld'yu sömürüyorlardı. Hem de iyice. Birkaç ay içinde dört bin sterlin. Vay vay vay vay! Size demin Renauld'nun esrarlı bir adam olduğunu söyledim. Madam Daubreuil'ün bu sırrı bildiği ve adamı sıkıştırdığı anlaşılıyor."

Bex heyecanla bağırdı. "Bu mümkün! Evet, olabilir!"

Stonor, "Mümkün mü?" diye bağırdı. "Hayır, böyle olduğu kesin.

Madam Renauld'a bu aşk macerasıyla ilgili varsayımınızı söylediniz mi?"

"Hayır, mösyö. Madamı büsbütün üzmeyi istemedik."

"Üzmek mi? Madam Renauld bu sözlerinize gülerdi. Emin olun, Renauld'yla onun kadar birbirine âşık bir çifte kolay kolay rastlanmazdı."

Hautet, "Ah," dedi. "Aklıma bir şey daha geldi... Mösyö Renauld size vasiyetnamesinden hiç söz etmiş miydi?"

"Tabii. Renauld vasiyetnameyi yaptıktan sonra alıp avukatlarına götürdüm. Servetinin yarısı karısına, yarısı da oğluna kalıyordu. Bir iki kişiye de biraz bir şeyler bırakıyordu. Bana da bin sterlin sanırım."

"Mösyö Stonor, Renauld'un bir iki hafta önce yeni bir vasiyetname yapmış olduğunu duyarsanız, şaşar mısınız?"

Stonor gerçekten çok şaşırdı. "Bundan hiç haberim yoktu. Yeni vasiyetnamenin şartları nasıl?"

"Renauld'nun o büyük serveti tümüyle karısına kaldı."

Sekreter uzun bir ıslık çaldı. "Delikanlı için acı bir şey bu. Tabii Madam Renauld oğluna çok düşkün. Ama başkaları Renauld'un oğluna pek güvenemediğini düşünecekler. Bu da Jack'ın gururuna dokunacak. Yine de bu durum sözlerimin doğru olduğunu, yani Renauld'nun karısını gerçekten çok sevdiğini gösterir."

Hautet, "Evet, evet," diye cevap verdi. "Bazı bakımlardan fikirlerimizi değiştirmek zorunda kalacağız. Tabii Santiago'ya telgraf çektik. Oradan cevap bekliyoruz. Öte yandan şantajla ilgili fikriniz doğruysa, o zaman Madam Renauld bize bu konuda bilgi verebilir."

Poirot söze karıştı. "Mösyö Stonor, o İngiliz şoför... Masters, ne kadar zamandan beri Mösyö Renauld'nun yanında?"

"Bir yıldan fazla bir süreden beri."

"Güney Amerika'da bulunmuş muydu?"

"Hiç sanmıyorum."

"Kendisi dürüst bir insan mıdır?"

"Kesinlikle."

O sırada Hautet de Madam Renauld'ya haber yollamıştı. Bir iki dakika sonra kapı açılarak kadın içeri girdi. Yüzü bembeyazdı. Hautet'in telaşla çektiği koltuğa yerleşerek adama teşekkür etti.

"Bana bir şey sormak istiyormuşsunuz, yargıç bey..."

"İzin verirseniz, madam. Anladığıma göre kocanız Kanadalı bir Fransızmış. Bana onun çocukluğu, gençliği ve yetiştirilmesi hakkında bilgi verebilir misiniz?"

Kadın başını salladı. "Kocam kendinden pek söz etmezdi, mösyö. Anladığıma göre çok mutsuz bir çocukluk geçirmişti. O günleri anlatmazdı. Bizim için şimdi ve gelecek önemliydi."

"Kocanızın geçmişinde bir esrar var mıydı?"

Madam Renauld hafifçe gülümseyerek başını salladı. "Öyle romantik bir şey olduğunu sanmıyorum."

Hautet de güldü. "Evet, melodrama kaçmamalıyız. Bir şey daha var..." Durakladı.

Stonor heyecanla bağırdı. "Akıllarına pek acayip bir şey gelmiş, Madam Renauld. Kocanızın komşunuz olduğu anlaşılan Madam Daubreuil adlı bir kadınla bir aşk macerasına girişmiş olduğunu sanıyorlar."

Madam Renauld'nun yüzü kıpkırmızı kesildi.

Dudağını ısırarak başını arkaya attı. Sonra da ıstırapla hıçkırarak elleriyle yüzünü örttü.

"Evet... Galiba öyle bir şey vardı..." Stonor'un yüzünde hayret dolubirifadebelirdi, çok şaşırdığı belliydi.

Jack Renauld

Aynı anda kapı açılarak uzun boylu bir genç içeri girdi. Bir an ölmüş olan adam yeniden canlanmış gibi garip bir duyguya kapıldım. Ama sonra yeni gelenin siyah saçlarında aklar olmadığını farkettim. Aslında çok gençti.

Genç adam hiçbirimize aldırmadan doğruca Madam Renauld'ya koştu. "Anne?"

"Jack!" Kadın ağlayarak oğluna sarıldı. "Yavrum! Nereden geldin? İki gün önce Oherbourg'dan Anzora gemisine binerek Güney Amerika'ya doğru yola çıkacaktın." Sonra birden bizi hatırlayarak vakarli bir tavırla döndü. "Oğlum, efendim."

Hautet genç adamın selamına karşılık verdi.

"Hah! Demek Anzora'yia yola çıkmadınız?"

"Hayır, mösyö. Anzora'nın makinelerinde arıza çıktığı için kalkış yirmi dört saat geciktirildi. Dün gece yoia çıkacaktım. Ama akşam gazetelerini okuyunca... başımıza gelen o korkunç felâketi öğrendim..." Sesi titriyordu, gözleri dolmuştu. "Zavallı babacığım... Zavallı babacığım..."

Hautet, "Rica ederim oturun, Mösyö Renauld," dedi. "Acınızı anlıyorum. Sizin için müthiş bir şok olmalı. Ama yola çıkmamış olmanıza seviniyorum. Belki bize vereceğiniz bilgi esrarı çözmemize yardım eder."

"Bana istediğiniz her şeyi sorabilirsiniz."

"Önce.., bu yolculuğu babanızın isteği üzerine yapacaktınız sanırım?"

"Evet efendim. Babam bana telgraf çekerek hemen Buenos Aires'e hareket etmemi, oradan da Valparasio ve Santiago'ya gitmemi istedi."

"Ah. Peki bu yolculuğun sebebi neydi?"

"Bilmiyorum, efendim."

"Ne?"

"Bilmiyorum... İşte telgraf burada."

Yargıç kâğıdı alarak yüksek sesle okudu. "'Hemen Charbourg'a git ve bu gece hareket edecek oları Anzora gemisine bin. En son Santiago'ya gideceksin. Buenos Aires'de konuyla ilgili talimatımı bulacaksın. Sakın gecikme. Bu sorun çok önemli, Renauld.' Babanız bu konuda size daha önce hiç mektup yazmamış mıydı?"

Jack Renauld başını salladı. "Hayır. İlk olarak bu telgrafta söz ediyordu. Tabii babamın uzun yıllar Güney Amerika'da kaldığını, orada bazı işleri olduğunu biliyordum. Ama o zamana kadar beni oraya yollamaktan hiç söz etmemişti."

"Tabii siz de uzun bir süre Güney Amerika'da bulundunuz. Mösyö Renauld."

"Çocukluğumu orada geçirdim. Eğitimimi İngiltere'de yaptım. Tatillerimde de yine orada kaldım. Onun için Güney Amerika hakkında fazla bir bilgim yok."

Hautet başını salladı. "Anlıyorum..." Giraud atıldı. "Ben de birkaç soru sormak istiyorum."

Yargıç soğuk bir tavırla, "Buyurun," dedi. Fransız dedektif sandalyesini masaya doğru çekti. "Babanızla aranız iyi miydi, Mösyö Renauld?"

Delikanlı gururla, "Tabii iyiydi," diye cevap verdi. "Her zaman."

"Yani biri Paris'e gideceğiniz akşam babanızla müthiş bir kavga ettiğinizi iddia ederse, sadece yalan söylemiş olur. Öyle mi?"

Jack Renauld irkildi. "Şey... babamla biraz tartıştık."

"Tartışma ha?.. O sırada, 'Öldüğün zaman istediğim gibi hareket edeceğim!' diye bağırdınız mı?"

"Belki bağırmışımdır... Ama şimdi hatırlamıyorum..."

"Buna cevap olarak babanız, 'Ama daha ölmüş değilim,' dedi. Siz de onun üzerine, 'Keşke ölmüş olsan!' diye bağırdınız."

Genç adam cevap vermedi. Sinirli sinirli masadaki eşyalarla oynuyordu, Giraud sert bir sesle, "Cevabınızı bekliyorum," dedi.

Jack Renauld masadaki ağır bir kâğıt bıçağını öfkeyle itti. "Ne önemi var bunun? Her şeyi öğrenmeniz daha iyi olur. Evet, babamla kavga ettim.

Herhalde bütün bu dediklerinizi de söyledim. Neler dediğimi hatırlamıyorum. Çünkü çok öfkelenmiştim. O anda onu öldürebilirdim. İşte, bu sözümden de istediğiniz anlamı çıkarın!" Arkasına yaslanarak meydan okurcasına baktı. Yüzü kızarmıştı.

Giraud gülümsedi. "Hepsi bu kadar... Sanırım artık sorguya siz devam etmek istersiniz, Mösyö Hautet."

Yargıç, "Evet, evet," dedi. "Kavganın sebebi neydi?"

"Bunu açıklayamayacağım."

Hautet iskemlesinde dikleşti. "Mösyö Renauld, kanunla alay edilmez! Kavganın sebebi neydi?" Jack Renauld sesini çıkarmadı. Somurtmuştu. Sonra başka biri sakin bir tavırla konuşmaya başladı. Poirot'du bu. "Bunu size ben açıklayayım, Mösyö Hautet."

"Biliyor musunuz?"

"Tabii biliyorum. Baba oğul Matmazel Marthe Daubreuil yüzünden kavga ettiler."

Giraud hayretle ayağa fırladı. Yargıç öne doğru eğildi. "Bu doğru mu, mösyö?"

Jack Renauld başını eğdi. "Evet. Matmazel Daubreuil'ü seviyorum, onunla evlenmek istiyorum. Babama bunu açıklayınca korkunç bir öfkeye kapıldı. Tabii sevdiğim kıza hakaret etmesine katlanamazdım. Ben de hiddetlendim." Hautet,MadamRenauld'ya baktı."Bu...ilişkinin farkında mıydınız, madam?"

Kadın kısaca, "Böyle bir şeyden korkuyordum," diye cevap verdi.

Genç adam bağırdı. "Anne! Sende mi? Marthe güzel olduğu kadar da iyi bir kız. Ona neden düşmansın?"

"Matmazel Daubreuil'e düşman değilim. Ama senin bir İngiliz kızıyla evlenmeni tercih ederim. Ya da bir Fransızla evleneceksen o zaman da annesi geçmişi karışık bir kadın olmamalıdır." Sesinden Madam Daubreuil'e karşı duyduğu nefret anlaşılıyordu. Oğlunun, rakibesinin kızına âşık olması onu çok sarsmış olmalıydı. Madam Renauld sözlerine devam etti. "Belki bu ilişkiden kocama söz etmem doğru olacaktı. Ama bunun geçici bir şey olduğunu sanıyordum. Üzerinde durulmadığı takdirde

çabucak sona erecek bir flört. Oysa şimdi durumu kocama açmadığım için kendimi suçlu buluyorum. Ama size de söylediğim gibi Paul'un hali tavrı çok değişmişti. Endişeli ve üzgündü. Onu büsbütün üzmek istemedim... Artık hiçbir şeyin önemi yok."

Hautet başını sallayarak genç adama döndü.

"Matmazel Daubreuil'le evlenmek istediğinizi açıklayınca babanız şaşırdı mı?"

"Âdeta şok geçirdi. Sonra da bana bu düşünceyi kafamdan atmamı emretti. Böyle bir evliliğe asla razı olmayacağını söyledi. Çok öfkelenmiştim. Matmazel Daubreuil'ün nesini beğenmediğini sordum. Kesin bir şey söyleyemedi. Sadece onunla annesinin hayatlarını saran esrardan hor gören bir tavırla söz etti. Ona, 'Ben Marthe'yla evleniyorum, annesi ya da geçmişiyle değil,' diye cevap verdim. O zaman, 'Bu konuyu kapat,'diye bağırdı. 'Bir daha da açma. Bu evlenme düşüncesini de unut.' Emir verirmiş gibi konuşması ve haksız sözleri beni çileden çıkardı. Çünkü aslında kendisi Daubreuil'lerle ilgileniyor, onların villaya davet edilmeleri gerektiğini söylüyordu. Kendimi kaybettim âdeta. Korkunç şekilde kavga ettik. Babam bana eline baktığımı hatırlattı, ölümünden sonra istediğim gibi hareket edebileceğimi o zaman söylemiş olmalıyım..."

Poirot onun sözünü kesti. "Babanızın vasiyetnamesinin şartlarını biliyor muydunuz?"

Genç adam başını salladı. "Servetinin yarısının bana, yarısıni da anneme kalacağını biliyordum."

Yargıç, "Devam edin," dedi.

"Birbirimize avaz avaz bağırıyorduk. Birdenbire Çaris trenini kaçıracağımı farkettim. İstasyona koşarken hâlâ öfkeliydim. Ama yola çıkınca sakinleştim. Marthe'ye bir mektup yazarak durumu açıkladım. Onun cevabı kendimi iyice toplamamı sağladı. Marthe birbirimizi sevmeye devam ettiğimiz ve azimle beklediğimiz takdirde bütün engelterin ortadan kalkacağını yazıyordu. Annemle babam bunun geçici bir heves olmadığını anlayacaklar ve o zaman evlenmemize izin vereceklerdi. Tabii Marthe'ye babamın asıl itirazını açıklamamıştım... Çok geçmeden öfkenin bir işe yaramayacağını anladım. Babam daha sonra Paris'e bana birkaç mektup

yazdı. Hepsi de sevgi doluydu. Mektuplarında kavgamızdan ya da bunun nedeninden söz etmiyordu. Ben de ona aynı şekilde cevap verdim."

Giraud, "Bu mektupları sakladınız tabii..." dedi.

"Hayır."

Dedektif omzunu kaldırdı. "Önemli değil." Renautd bir an ona baktı. Ama Hautet, sorgusuna devam ediyordu. "Duveen adını hiç duydunuz mu?" Jack, "Duveen?" dedi. "Duveen?" Eğilerek masadaki kâğıt bıçağını aldı. Başını kaldırdığı zaman kendisini süzmekte olan Giraud'la göz göze geldiler. "Duveen? Hayır, duyduğumu sanrılıyorum."

"Lütfen şu mektubu okur musunuz, Mösyö Renauld? Bunu babanıza kim yazmış olabilir?"

Jack kâğıdı alarak sonuna kadar okudu. Yüzü kızarmıştı. "Bu babama mı yazılmış?" Sesinde heyecan ve öfke vardı.

"Evet. Bunu onun pardösüsünün cebinde bulduk."

"Acaba..." Genç adam annesine bir göz attı. Yargıç onun ne demek istediğini anlamıştı.

"Hayır... Henüz açıklamadık. Sizce bunu kim yazmış olabilir."

"Hiç bilmiyorum."

Hautet içini çekti. "Çok esrarlı bir olay bu." Birandürdü. "Şimdi gelelim hançere. Anladığıma göre sizin annenize bir hediyenizmiş."

Jack öne doğru eğildi. Biraz önce kızarmış olan yüzü bembeyazdı şimdi. "Yani... babamı uçak telinden yapılmış olan hançerle mi öldürdüler? Ama bu imkânsız! O küçücük bir şeydir!"

"Küçük ama keskin. Kullanışlı."

"Hançer nerede? Onu görebilir miyim? Yoksa hâlâ... cesette mi?"

"Hayır, hayır, cesetten çıkarıldı. Demek hançeri görmek istiyorsunuz. Yanılıp yanılmadığımızı anlamak için mi? Evet, belki böylesi daha iyi olur... Mösyö Bex, sizden rica etsem."

"Tabii, yargıç bey, şimdi getiririm."

Giraud, "Mösyö Renauld'yu oraya götürmeniz daha iyi olmaz mı?" diye belirtti. "Herhalde babasının cesedini de görmek ister."

Jack titreyerek, "İstemem,"der gibi bir hareket yaptı. Giraud'la zıt gitmeye başlamış olan Hautet de hemen, "Buna şu ara gerek yok," diye cevap verdi.

"Mösyö Bex hançeri getirir."

Müdür çabucak odadan çıktı. Beş dakika sonra telaşla geri döndüğü zaman rengi uçmuştu. "Hançer ortadan kaybolmuş! Kavanoz bomboş!"

"Ne?" diye bağırdım. "İmkânsız! Daha bu sabah..." Durakladım. Ama herkes gözünü bana dikmişti. İster istemez Kül Kedisiyle gidip cesede baktığımızı anlattım. Tabii sonunda kızı geçirirken kapıyı kilitlemeyi unuttuğumu da açıkladım.

Müdür, "Yani," dedi. "Kapı en aşağı yirmi dakika açık kalmış." İçimi çektim. "Evet... Korkarım öyle." Hautet sertleşti.

"Duyulmamış bir şey bu. Üzülecek bir durum."

Giraud, "Demek durumu üzücü buluyorsunuz?" diye sordu.

"Tabii."

Fransız dedektif sakin sakin, "Oysa ben buna seviniyorum," dedi.

Hautet ona ihtiyatla baktı. "Nedenmiş o?"

"Çünkü böylece katilin ya da suçortağının bir saat kadar önce villanın civarında olduğunu öğrendik. Bu kişi hançeri ele geçirebilmek için büyük bir tehlikeyi göze almış."

Poirot usulca mırıldandı. "Ben böyle bir şeye inanmıyorum..."

O arada Hautet'in sekreteri kâğıtları toplamıştı. Sorgu yargıcı, "Bugünkü işimiz sona erdi," dedi. "Madam, size tekrar başsağlığı dilerim... İyi günler." Hautet başıyla bizi selamlayarak odadan çıktı.

Poirot yanıma geldi. "Otele gidip öğle yemeği yiyelim, dostum. Sen de bana bu sabahki ihtiyatsızlığını bütün ayrıntılarıyla anlatırsın."

Hole çıkar çıkmaz Poirot hemen portmantoya koştu. Cebinden çıkardığı bir mezurayla oraya asılı olan bir pardösüyü ölçmeye başladı. Bunu daha

önce görmemiştim. Onun için pardösünün Bay Stonoor'un ya da Jack Renauld'un olduğunu düşündüm.

Poirot memnun bir tavırla mezurayı cebine sokarak peşimden geldi.

Poirot Bazı Noktaları Açıklıyor

Tozlu, sıcak yolda ağır ağır ilerlerken, "O pardösüyü neden ölçtün?" diye sordum. Arkadaşım sakin sakin cevap verdi. "Boyunun ne kadar olduğunu anlamak için tabii." Sinirlendim.

Poirot'un hiçten esrarlı bir olay yaratma merakı beni öfkelendirirdi hep. Onunla konuşmaktan vazgeçerek olayları düşünmeye başladım. Madam Renauld'un bütün bildiklerini açıklamadığından emindim. Kadın belki katilleri tanımıyordu ama kocasının neden öldürüldüğünü anlamıştı sanırım.

Poirot'un sesiyle kendime geldim. "Pek derin derin düşünüyorsun, dostum. Merakını uyandıran nedir?"

Haklı olduğumdan emindim. Ona şüphelerimi açıkladım. Poirot'un benimle alay edeceğini sanıyordum. Ama o beni şaşırtan bir tavırla düşünceli düşünceli başını salladı.

"Haklısın, Hastings. Başından beri kadının bazı şeyleri gizlediğini düşünüyorum. Hatta önce önün katile yardım ettiğini bile sandım."

"Ondan mı şüphelendin?"

"Ah, tabii. Bir kere kocasının ölümü onun milyoner olmasını sağlayacaktı. Özellikle yeni vasiyetnameye göre. Bu yüzden başlangıçta dikkatimi ona verdim. İik fırsatta da bileklerini inceledim. Kendisi ağzını tıkamış ve kollarını bağlamış olabilirdi. Ama daha ilk bakışta böyle bir şeyin sözkonusu olmadığını anladım. İpler öyle sıkı bağlanmıştı ki, Madam Renauld'un bileklerini kesmişti. Sonra kadının anlattığı hikâye hiç yabancı gelmedi. Tanımadığı maskeli yabancılar, 'Sır' sözcüğü... Bütün bunları daha önce de duymuş ya da bir yerde okumuştum. Başka küçük bir delil de kadının doğruyu açıklamadığını fısıldıyordu bana. Kol saatini kastediyorum, Hastings. Kol saatini." Yine kol saatinden söz ediyordu. Poirot'un beni garip bir tavırla süzdüğünü farkettim.

"Anlıyorsun, değil mi, dostum? Durumu seziyorsun?"

Aksi aksi, "Hayır," dedim. "Ne anlıyorum, ne de seziyorum. Zaten sen her şeye esrarlı bir hava verirsin. Senden durumu anlatmanı istemenin de yararı olmaz. Çünkü her şeyi en son dakikaya kadar saklarsın."

Poirot güldü. "Öfkelenme, dostum. İstiyorsan sana durumu anlatırım. Ama sakın Giraud'a bir tek kelime bile söyleyeyim deme. Bana karşı değersiz bir bunakmışım gibi davranıyor. Bakalım, göreceğiz! Haksızlık etmemek için ona ipuçları da verdim. Ama o bunlara aldırmadı. Artık orasını kendisi bilir." Fransız dedektife hiçbir açıklamada bulunmayacağıma dair söz verdim.

"İyi... Artık küçük gri hücrelerimizi kullanalım. Şimdi, söyle, dostum, sence felâket ne zaman oldu?"

Şaşkın şaşkın, "İkide," dedim. "Ya da o sıralarda. Madam Renauld katiller odadayken saatin çaldığını söyledi ya."

"Evet. Ve sen, Hautet, Bex ve diğerleri bu sözleri olduğu gibi kabul ettiniz. Ama ben, Hercule Poirot, Madam Renauld'un yalan söylediğinden eminim. Cinayet en aşağı iki saat daha önce işlendi."

"Ama doktorlar..."

"Doktorlar cesedi muayene ettikten sonra onla yedi saat önce öldürülmüş olduğunu söylediler. Dostum, nedense cinayetin daha sonra işlendiğinin iddia edilmesi gerekiyordu. Kırılan bir saatin cinayet anını gösterdiğine dair hikâyeler okumuşsundur. Bu zaman sorununun sadece Madam Renauld'nun tanıklığına bağlı kalmaması için bir kol saatini ikiye getirdi. Sonra da saati hızla yere vurdu. Ama istediği olmadı. Camın parçalanmasına rağmen saat durmadı. Ve üstelik durumun aleyhlerine dönmesine neden oldu. Çünkü bu yüzden iki şey hemen dikkatimi çekti. Bir, Madam Renauld yalan söylüyordu. İki, zamanın geciktirilmesinin büyük bir önemi vardı."

"Bunun sebebi ne olabilir?"

"Ah, işin can alıcı noktası da bu ya. İşte bütün esrar burada. Bu noktayı henüz açıklayacak durumda değilim. Aklıma bir tek şey geliyor."

"Nedir o?"

"Merinville'den son tren on ikiyi on yedi geçe kalkıyordu."

Bu noktayı kafamda evirip çevirdim. "Yani cinayetin daha geç işlendiği iddia edildiği takdirde, o trenle gitmiş olan bir kimseden kesinlikle şüphe edilmeyecekti."

"Kutlarım, Hastings. İyi buldun."

"Öyleyse hemen istasyona gidip soruşturma yapalım! O iki yabancıyı mutlaka görmüşlerdir. Hemen istasyona gitmeliyiz."

"Öyle mi düşünüyorsun, Hastings?"

"Tabii. Hemen istasyona gidelim."

Poirot kolumu hafifçe tuttu. "İstiyorsan oraya git, dostum. Ama ben senin yerinde olsaydım o iki yabancıyı sormazdım."

Ona hayretle baktım. Arkadaşım sabırsız bir tavırla, "Aman," dedi. "O masala inandın mı? Yok maskeli adamlar, yok takma sakallar."

Bu sözleri beni o kadar şaşırttı ki, ne diyeceğimi bilemedim.

Arkadaşım sakin sakin sözlerine devam etti. "Giraud'ya bu cinayetin bana çok tanıdık geldiğini söylediğimi duydun değil mi? Bu da iki anlama gelir. Ya ilk cinayeti planlayan kafa, bu olayı da gerçekleştirdi. Ya da katilin gazetelerde okuduğu bir cinayet farkındaolmadan aklında kaldı. Ve o da bu cinayeti işlerken aynı planı uyguladı. Bunu kesinlikle kısa bir süre sonra söyleyeceğim..." Birdenbire durakladı.

Ben bazı şeyleri düşünüyordum. "Ama Mösyö Renauld'nun mektubunu unutuyorsun. Bir sırdan ve Santiago'dan söz ediyordu."

"Mösyö Renauld'nun hayatında bir sır olduğu kesin. Bundan hiç kuşkun olmasın, Öte yandan Santiago bence bir şaşırtmaca. Adamın katilin yakında olduğunu sezmemesi için bu Santiago lafını ortaya attılar. Hastings, Renauld'yu tehdit eden tehlike Santiago'da değil, yakınında, Fransa'daydı."

Öyle ciddi ve güven dolu bir tavırla konuşmuştu ki, hemen inandım. Ama son bir kez itiraz etmekten de kendimi alamadım.

"Peki cesedin yanında bulunan kibritle izmarit? Onlar nedir?"

"İzmaritle kibriti Giraud'yu ya da onun gibilerini aldatmak için oraya özellikle bıraktılar. Yakında haklı olduğumu anlayacaksın."

Yine ana konuya döndüm. "Öyleyse o maskeli yabancılar hikâyesi..."

"Tümüyle uydurmaydı."

"Peki, aslında ne oldu?"

Poirot omzunu silkti. "İşin içyüzünü bize bir tek kişi anlatabilir: Modam Renauld. Ama konuşmak niyetinde değil. Tehditler ya da ricalar kadını etkilemez. İlginç bir kadın Hastings. Onu görür görmez karşımdakinin olağanüstü bir kişiliğe sahip olduğunu anladım, Hastings. Demin de söylediğim gibi, önce onun cinayetle bir ilişkisi olduğunu sandım. Sonradan fikrimi değiştirdim."

"Neden?"

"Kocasının cesedini gördüğü zaman duyduğu ıstırap gerçek ve derindi. Sesindeki acıyı gerçekten duyduğuna yemin edebilirdim."

"Evet," dedim. "Böyle şeyler belli olur."

"Özür dilerim, dostum, hiç de belli olmaz. Büyük aktristlerin rol yaparken takındıkları ıstırap dolu tavırlarla insanı nasıl etkilediklerini unutuyorsun. Evet. Madam Renauld'nun gerçekten acı çektiğine iyice inanıyordum, ama bunu yeterli bulmuyordum. Kesinlikle inanabilmem için başka deliller de gerekiyordu. Usta bir cani, büyük bir aktör veya aktris de olabilir. Ama sonradan istediğim delil elime geçti. Madam Renauld gerçekten bayıldı. Gözkapaklarını açtım, nabzını yokladım. Yalandan bayılmamıştı. Hayır, Renauld'un katili karısı değildi. O halde Madam Renauld neden yalan söylemişti? Neden saat, maskeli yabancılar ve üçüncü bir şey hakkında yalan uydurmuştu? Söyle, Hastings, sokak kapısının açık olmasını nasıl açıklıyorsun?"

Biraz utandım. "Şey... Herhalde kapıyı kapatmayı unuttular."

Poirot başını sallayarak içini çekti. "Giraud da durumu böyle açıklıyor. Ama ben bunu beğenmiyorum. O açık kapının şu anda anlayamadığım bir anlamı var." Bir an durdu. "Bir şeyi kesinlikle biliyorum. Adamlar kapıdan çıkmadılar. Pencereden kaçtılar."

"Ama pencerenin altındaki tarhta hiç ayak izi yoktu."

"Tabii ve olması gerekirdi. Dinle, Hastings. Bahçıvan Auguste o iki tarha da bir gün önce çiçek dikmişti. Bunlardan birinde adamın çivili potinlerinin izleri var. Diğerlerindeyse... yok. Anlıyor musun? Biri oradan inmiş. Ve sonra da tarhtaki toprağı bir tırmıkla düzeltmiş." Birdenbire arkadaşıma

karşı derin bir hayranlık duydum. Kafamdan geçenleri anlamış gibi zekice bir tavırla başını salladı. "Düzen ve düzenlilik meselesi bu. Her şeyi dikkatle sıraya dizmelisin. Küçük bir nokta sıraya uymuyor mu? Bunu bir tarafa atmamalı, aksine bu noktayı iyice incelemelisin. Sence anlamsız olabilir, ama aslında belki de çok önemlidir."

Birdenbire aklıma bir şey geldi. "Poirot! Madam Renauld! Durumu şimdi anladım. Kadın birini korumaya çalışıyor."

Poirot'un bu sözlerimi sakin sakin karşılamasından onun da aynı şeyi çoktan düşünmüş olduğunu anladım. "Evet... Birini korumaya çalışıyor ya da birini gizliyor... Ya o, ya o."

Ben ikisi arasında bir fark göremiyordum. Heyecanla yeni fikrimi incelemeye başladım. Poirot yine sakin sakin, "Olabilir, olabilir," diye tekrarlıyordu. "Ama henüz bilmiyorum... Bütün bunların derinliğinde bir şeyler gizli. Bak göreceksin. Derin bir sır var bu işde." Otele girerken bana susmamı işaret etti.

Gözleri Endişe Dolu Bir Kız

İkimizin de iştahı yerindeydi. Bir süre sessiz sedasız nefis yemeklerimizi yedik. Sonra Poirot damarıma basmak ister gibi, "Ah," dedi. "Gelelim ihtiyatsızlıklarına. Bana anlatacaksın değil mi?"

Kızardığımı hissettim. "Bu sabahkini mi kastediyorsun?"

Umursamaz bir tavırla takınmaya çalıştım. Ama Poirot'la başa çıkmam imkânsızdı tabii. Bir iki dakika içinde her şeyi ağzımdan alıverdi. Gözlerinde muzip bir pırıltı belirmişti.

"Tiens! Çok romantik bir hikâye bu. İlk karşılaşma Paris treninde. İkinci burada. Yolculuklar âşıkların kavuşmalarıyla sona erer. Böyle derler değil mi?"

"Saçmalama, Poirot."

"Dün Matmazel Marthe Daubreuil'le ilgileniyorduk. Bugün ise Matmazel... Kül Kedisiyle! Sana bir harem gerekiyor."

"Şakayı bırak, Poirot. Matmazel Daubreuil çok güzelbirkız,Ona büyük bir hayranlık duyuyorum. Ve bunu itiraf da ediyorum. Diğeriyse önemli değil. Onu bir daha göreceğimi de sanmıyorum. Yolculukta konuşmasıyla beni çok eğlendirdi. Ama ciddi bir duygu besleyebileceğim tipte bir kız değil."

"Neden?"

"Şey... Belki züppelik sayacaksın, ama o kız bir 'hanımefendi' değil."

Poirot düşünceli bir tavırla başını salladı. "Demek doğum ve yetiştirilme tarzı senin için önemli?" Sesindeki alaycı ifade kaybolmuştu.

"Belki ben eski kafalıyım, ama insanın dengi olan biriyle evlenmesi gerektiğine inanıyorum. Değişik şekillerde yetiştirilmiş insanların evlilikleri mutlu olmuyor."

"Ben de aynı fikirdeyim. Dediğin gibi yüzde doksan dokuz böyle oluyor. Ama tabii yüzüncüyü de unutmamalı! Neyse bu önemli değil. Çünkü onu

bir daha görmek istemiyorsun." Son sözleri söylerken beni dikkatle süzdüğünü farkettim. Neşeli br tavırla,

"Kendisini aramamı söyledi ama," dedim. "Hiç niyetim yok."

"Anlıyorum..." Beni yine dikkatle bir süre süzdü. "Evet... Çok iyi anlıyorum... Verdiğin karardan vazgeçme..." Kaşlarını çatarak tuzluğun yerini değiştirdi. "Bu Matmazel Kül Kedisi İngiltere otelinde kalıyordu değil mi?"

"Hayır. Phare Otelinde."

"A, evet. Unuttum."

Bir an endişeyle, Poirot'a otelden hiç söz etmedim ki, diye düşündüm. Ama arkadaşıma bakınca şüphelerim dağıldı. Poirot ekmeğini dikkatle dörtköşe parçalar halinde kesiyordu. Bu işe iyice dalmıştı. Demek kızın nerede kaldığını kendisine söylediğimi sandı, dedim kendi kendime.

Kahvelerimizi denize bakan terasta içtik. Poirot o incecik sigarlarından birini tüttürüyordu. Sonra cebinden büyük saatini çıkararak baktı. "Paris treni iki yirmi beşte kalkıyor," diye mırıldandı. "Yola çıkmalı."

"Paris'e mi gidiyorsun?" diye bağırdım.

"Öyle dedim ya, dostum."

"Paris'e gidiyorsun demek? Ama neden?"

Ciddi bir tavırla, "Renauld'nun katilini aramaya," diye cevap verdi.

"Katilin Paris'te olduğunu mu sanıyorsun?"

"Onun Paris'te olmadığından eminim. Ama katili yine de Paris'te aramak zorundayım. Durumu anlamıyorsun. Ama sırası gelince sana her şeyi açıklayacağım. Bana inan. Paris'e gitmem şart. Orada fazla kalacak değilim. Herhalde yarın dönerim. Seni götürmeyeceğim. Burda kal ve Giraud'yu göz hapsine al. Ayrıca Jack Renauld'yla ahbap ol. Sonra Matmazel Marthe'yi onun elinden almaya çalış. Ama bu bakımdan başarılı olacağını hiç sanmıyorum."

Bu son sözleri hiç hoşuma gitmedi. "Sahi, aklıma geldi! Onların aralarında bir ilişki olduğunu nasıl anladın?"

"Dostum, ben insanları tanırım. Jack Renauld gibi bir gençle Matmazel Marthe gibi güzel bir kız biraraya düştüler mi, iş olacağına varır. Sonra genç adamın babasıyla ettiği kavgayı unutma. Buna ya para ya da kadın meselesi neden olmuştu.

Leonie'nin Jack'ın öfkeli hali hakkında söylediklerini hatırladım. Ve tartışmaya bir kadının neden olduğuna karar verdim. Tahminimde yanılmamışım."

"Kızı aklımdan çıkarmamı bu yüzden mi söyledin? Onun genç Renauld'ya âşık olduğunu tahmin ettiğin için mi?"

Poirot gülümsedi. "Kızın gözleri endişe doluydu... Ben Matmazel Daubreuil'i hep böyle düşüneceğim. Gözleri endişe dolu kız, diye." Sesi o kadar ciddiydi ki, irkildim. "Ne demek istiyorsun, Poirot?"

"Çok geçmeden her şeyi anlayacağız, dostum. Neyse... Ben artık gideyim."

"Daha vaktin var."

"Belki, belki. Ama istasyona erken gitmek hoşuma gider. Heyecanlanıp telaşla sağa sola koşmaktan hoşlanmam."

Ayağa kalktım. "Ben de seni geçireyim bari."

"Hayır, olmaz. Buna razı olamam."

Öyle emreder gibi konuşmuştu ki, hayretle bakakaldım. Başını salladı. "Çok ciddiyim, dostum. Hoşçakal. Seni kucaklamama izin verir misin? A, sahi, unuttum, ingilizlere göre bir âdet değil bu. Eh, o halde el sıkışalım." Poirot yanımdan ayrıldıktan sonra ne yapacağımı bilemedim. Kıyıya inerek denizde yüzenleri seyrettim. Ama kendimi onlara katılacak kadar enerji bulmadım. Kül Kedisinin şahane bir mayoyla denize gireceğini tahmin etmiştim.

Ama genç kızı göremedim. Sonra nezaketen onu aramam gerektiğine karar verdim.

Kumsaldan ayrılarak kentte ilerledim. Phare Oteli küçük bir yerdi. Genç kızın adını bilmediğim için sinirleniyordum. Otele girerek etrafıma bakındım. Kül Kedisi lobide de yoktu.

Sonunda kâtibi bir kenara çektim. "Burada kalan bir hanımı görmek istiyordum. Genç bir İngiliz kızı. Ufak tefek ve esmer. Adını pek hatırlayamıyorum."

Adam başını salladı. Bana gülmemek için kendini güç tutuyormuş gibi geldi. "Burada öyle bir hanım yok."

"Tabii Amerikalı da olabilir," diye mırıldandım. Bu otel kâtipleri de çok aptal oluyorlardı. Ama adam hâlâ başını sallıyordu. "Hayır, mösyö. Burada altı yedi İngiliz ve Amerikalı hanım var. Onlar da aradığınız kimseden çok yaşlılar. O genç kızı bu otelde bulamayacaksınız, mösyö."

O kadar kesin bir tavırla konuşmuştu ki, durakladım. "Ama bana burada kaldığını söyledi."

"Herhalde bir yanlışlık yaptınız, mösyö. Ya da bu hata o hanımın. Çünkü onu bir bey daha aradı."

Hayretle bağırdım. "Ne dediniz?"

"Evet, mösyö. Bir bey de aynı hanımı tarif etti."

"Nasıl bir adamdı?"

"Ufak tefek, iyi giyinmiş. Derli toplu, temiz. Başının biçimi bir tuhaftı. Gür, dimdik bir bıyığı vardı."

Poirot! Boşuna kendisiyle birlikte istasyona gitmeme izin vermemişti. Ne küstahlıktı bu. Poirot'ya bir daha işlerime karışmamasını söyleyecektim. Benim bir dadıya ihtiyacım olduğunu mu sanıyordu?

Kâtibe teşekkür ederek otelden çıktım. Fena halde öfkelenmiştim. Poirot neden her şeye burnunu sokuyordu? Benona kızıgörmekniyetinde olmadığımı söylememiş miydim?

Ama Kül Kedisi de neredeydi? Bana yanlışlıkla başka otelin adını vermiş olmalıydı. Sonra aklıma birdenbirebir şey geldi. Yoksa

Kül Kedisi adresini benden özellikle mi saklamıştı? Düşündükçe bu sonuncu tahminimin doğru olduğuna inandım. Nedense kız dostluğumuzun ilerlemesini istememişti. Bu düşünçe büsbütün sinirlendirdi beni. Villa Genevieve'e gittiğimi zaman bütün aksiliğim üstümdeydi.

Eve girmedim. Yoldan küçük kulübeye doğru yürüdüm. Ve sıkıntılı bir tavırla oradaki banka oturdum. Derin derin düşünüyordum. Daldığım düşüncelerden yakınımda bir yerde gelen seslerle uyandım.

Birileri konuşuyordu. Ama burada değil, komşu Villa Marguerite'in bahçesinde. Sesler gitgide yaklaşıyordu. Güzel Marthe'nin sesini hemen tanıdım. Kız, "Cheri," diyordu. "Doğru mu bu? Bütün dertlerimiz sona erdi mi sahi?"

Jack Renauld, "Erdiğini biliyorsun, Marthe," diye cevap verdi. "Artık bizi hiçbir kuvvet ayıramaz, sevgilim. Birleşmemizi engelleyen son engel de kalktı. Artık hiçbir şey seni benden uzaklaştıramaz."

Kız mırıldandı. "Hiçbir şey mi? Ah, Jack, Jack, korkuyorum." Konuşmalarını daha fazla dinlemek istemediğim için ayağa kalktım. Mazıların arasından iki genci görebiliyordum. Bana doğru dönmüşlerdi. Delikanlı kıza sarılmıştı, onun gözlerinin içine bakıyordu. Şahane bir çift oluşturmaktaydılar. Esmer, yakışıklı genç ve sarışın tanrıça.

Ama Marthe'nin yüzünde endişe vardı. Jack Renauld da farketmişti bunu. Genç kızı kendisine çekerek. "Neden korkuyorsun, sevgilim?" diye sordu. "Artık korkacak ne var?"

O zaman kızın gözlerindeki ifadeyi gördüm.

Poirot'nun sözünü ettiği ifadeyi. Ve verdiği yanıtı hemen hemen önceden tahmin ettim. "Senin için korkuyorum."

Genç Renauld'nun yanıtını duymadım. Çünkü o sırada gözüm ilerideki mazıların arasına ilişmişti. Orada kahverengi bir fidana benzer bir şey vardı. Yazın başında böyle bir şey olması pek garipti. Durumu anlamak için o tarafa doğru gittim. Ama ben yaklaşınca kahverengi fidan geriledi ve bana dönerek parmağını dudaklarına götürdü. Giraud'du bu.

Dikkatli davranmamı işaret ederek beni kulübenin arka tarafına götürdü. "Orada ne yapıyordunuz?" diye sordum.

"Sizin yaptığınızı... Onları dinliyordum."

"Ama ben oraya bilerek gitmedim ki!"

Giraud, "Ah!" dedi. "Ben bilerek gittim." Her zamanki gibi, bu adamdan hiç hoşlanmamama rağmen, ona karşı büyük bir hayranlık duydum. Beni

horgörüyle tepeden tırnağa kadar süzdü.

"İşe burnunuzu sokmakla her şeyi altüst ettiniz. Belki de biraz sonra işe yarar bir şey öğrenecektim. Sizin ihtiyar fosil ne oldu?"

Soğuk bir tavırla, "Mösyö Poirot Paris'e gitti," diye cevap verdim.

"Ve onun ihtiyar bir fosil olmadığını da size rahatlıkla söyleyebilirim, Mösyö Giraud. Mösyö Poirot, İngiliz polisini şaşırtan birçok esrarı başarıyla çözmüştür."

"Hah! İngiliz polisi!" Giraud küçümseyici bir ifadeyle parmaklarını şaklattı. "Onlar da bizim sorgu yargıçları gibi... Demek fosil Paris'e gitti? İşte bu çok güzel. Orada ne kadar kalırsa, o kadar iyi olur. Acaba Paris'te ne bulacağını sanıyor?"

Bana sesinde endişe varmış gibi geldi. Omuzlarımı dikleştirdim. "Bunu söyleyemeyeceğim."

Giraud beni dikkatle süzdü. Sonra da kaba kaba, "Yapacağı işleri size açıklamayacak kadar akıllı olduğu anlaşılıyor," dedi. "İyi günler. Benim işim var." Topuklarının üzerinde dönerek uzaklaştı.

Villa Genevieve'de beni kimsenin istemediği anlaşılıyordu. Tekrar kente dönerek zevkle, uzun uzun yüzdüm. Sonra otele gidip erkenden odama çekildim. Ertesi gün ilgi çekici şeyler olup olmayacağını düşünüyordum.

Ve olanlar beni gerçekten çok şaşırttı. Yemek salonunda kahvaltı ederken garson telaşla yanıma geldi. "Pardon, mösyö. Sizin Villa Genevieve'le ilginiz var değil mi?"

Heyecanla, "Evet," dedim. "Neden sordunuz?"

"Mösyö haberi duymamış galiba?"

"Hangi haberi?"

"Dün gece villada bir cinayet daha işlenmiş."

"Ne?"

Kahvaltımı yarıda bırakarak şapkamı kaptım. Çabucak villaya koştum. Bir cinayet işlenmişti ve Poirot da Paris'teydi. Çok üzülecek bir şeydi bu. Acaba kim öldürülmüştü?

Bahçe kapısından telaşla daldım. Hizmetçiler bahçe yolunda durmuş, ellerini kollarını sallayarak konuşuyorlardı. Françoise'ı yakaladım.

"Ne oldu?"

"Ah mösyö, mösyö! Bir ölüm daha. Korkunç bir şey bu. Bu ev lanetli. Evet, lanetli ya! Rahibe haber yollasalar da kutsal su getirse. Artık bu evde bir gece bile kalmam. Kimbilir, belki katil bu kez de beni öldürür."

Bağırarak, "Kim öldürüldü?" diye sordum.

"Ben ne bileyim? Bir adam... bir yabancı. Onu şurada, kulübede buldular. Zavallı mösyöyü buldukları yerden yüz metre kadar ötede. Hepsi de bu kadar değil. Onu da bıçaklamışlar. Aynı hançerle öldürmüşler..."

İkinci Ceset

Dönerek yoldan kulübeye doğru koştum. Kapıda bekleyen iki memur içeri girmem için yana çekildiler.

Heyecan içindeydim. Giraud dört ayak durumunda yerleri arıyordu. İçeri girmem üzerine kaşlarını çatarak başını kaldırdı. Sonra beni görünce yüzünde küçümsemeyle karışık bir neşe belirdi.

"Ah şu İngiliz. Buyrun, buyrun. Bakalım bu işten ne anlam çıkaracaksınız?" Elindeki fenerin ışığını dipteki köşeye doğru tuttu, "İşte orada."

İlerledim. Ölü arkaüstü yatıyordu. Orta boylu, esmer bir adamdı. Elli yaşlarında kadardı sanırım. Arkasında güzel kesimli, iyi bir terzinin elinden çıkmış olduğu anlaşılan lacivert bir elbise vardı. Ama çok yeni değildi giysi. Yüzü allak bullaktı. Kalbine saplanmış olan hançerin siyah sapı pırıl pırıl parlıyordu. Hançeri tanıdım. Bir sabah önce cam kavanozda duran hançerdi bu!

Giraud, "Doktoru bekliyorum," diye açıkladı.

"Ama aslında ona pek ihtiyacımız da yok. Bu adamın neyle öldürüldüğü belli. Hançer kalbine saplanmış. Çabucak öldüğü anlaşıyor."

"Ne zaman olmuş bu? Dün gece mi?" Giraud başını salladı.

"Sanmıyorum. Bence o adamın ölümünden bu yana en aşağı on iki saat geçmiş. Hançeri en son ne zaman görmüştünüz?"

"Dün sabah on sularında."

"O halde cinayet bundan kısa bir süre sonra işlendi."

"Ama birçok kimse bu kulübenin önünden geçiyordu." Giraud çirkin bir tavırla güldü.

"Harika bir hafiyesiniz! Adamın bu kulübede öldürüldüğünü size kim söyledi?"

"Şey..." Şaşalamıştım. "Ben... ben öyle sandım."

"Ah, ne şahane bir dedektif! Ona bir bakın, küçüğüm. Kalbinden bıçaklanan bir insan öyle yere yığılır mı? Ayaklarını birleştirmiş, iki eli yanlarında. Hayır! Bir insan rahatça uzanarak kendisini bıçaklamalarına izin verir, boğuşmaya kalkışmaz mı? Şuraya bakın... şuraya da..." Fenerle yeri aydınlattı. Yumuşak toprakta acayip izler olduğunu gördüm. "Ada mı öldükten sonra sürükleyerek buraya getirmişler. Daha doğrusu iki kişi onu yarı taşımış, yarı sürüklemiş. Dışarıda sert toprakta iz kalmamış. Buradakileri de dikkatle silmişler. Ama o iki kişiden biri bir kadınmış, dostum."

"Bir kadın mı?"

"Evet."

"İzler silindiğine göre bunu nasıl anladınız?"

"Çünkü ne kadar silinirse şilinsin, bir kadın ayakkabısının izlerini yine de tanırım. Sonra şu da var." İleri doğru eğilerek hançerin sapından bir şey aldı, görmem için havaya kaldırdı. Uzun siyah bir saç teliydi bu. Kadın saçı. Poirot'nun kütüphanedeki koltuğun arkalığında bulduğu tele benziyordu. Giraud alaycı bir güiüsemeyle saçı tekrar hançerin sapına sardı. "Her şeyi olduğu gibi bırakmamız gerekiyor. Böylesi sorgu yargıcının hoşuna gider. E, başka bir şeyi farkettiniz mi?" "Hayır." der gibi başımı sallamak zorunda kaldım. "Ellerine bakın." İstediğini yerine getirdim. Ölünün tırnakları kırık, el derisi de sert ve nasırlı gibiydi. Ama istememe rağmen bütün bunlardan bir anlam çıkaramadım. Dönüp Giraud'ya baktım.

O cevap olarak, "Onlar bir beyefendi'nin elleri değil," dedi.

"Buna karşılık kılığı hali vakti yerinde bir adamın giyebileceği gibi. Tuhaf değil mi?"

"Çok tuhaf," diye onayladım.

"Giysilerinde bir tek etiket bile yok. Bundan ne anlaşılıyor? Bu adam olduğundan başka görünmeye çalışıyormuş. Kılık değiştirmiş. Neden? Bir şeyden mi korkuyordu? Kılığını değiştirerek kaçmaya mı çalışıyordu? Bu soruların yanıtını henüz bilmiyoruz. Ama bildiğimizbirtekşeyvar. Bu adam kimliğini saklamak istiyordu. Biz de şimdi onun kim olduğunu öğrenmek istiyoruz." Giraud tekrar cesede baktı. "Daha önce olduğu gibi, hançerin sapında hiç parmak iziyok.Katil yine eldiven giymiş."

Heyecanla sordum. "Yani katilin aynı kimse olduğunu mu düşünüyorsunuz?"

Giraud'nun yüzünde esrarlı bir ifade belirdi.

"Benim ne düşündüğümü bırakın şimdi. Sonra görüşürüz. Marchaud!"

Bir memur kapıda belirdi. "Mösyö?"

"Madam Renauld neden gelmedi? Kendisini on beş dakika önce çağırttım."

"Bahçe yolundan geliyor, mösyö. Oğlu da yanında."

"İyi. Ama içeri teker teker girsinler." Marchaud selam vererek çıktı. Bir dakika sonra döndüğü zaman yanında Eloise Renauld vardı.

"Madam geldi."

Giraud öne doğru çıkarak kısaca selam verdi. "Şöyle gelin, madam." Kadını köşeye doğru götürdü. Sonra da birdenbire yana çekiliverdi. "İşte ölü. Onu tanıyor musunuz?" Dikkatle kadının gözlerinin içine bakıyordu.

Ama Madam Renauld sakindi. Hatta bana haddinden fazla sakinmiş gibi geldi. Başını eğerek cesede kayıtsız bir tavırla baktı.

"Hayır. Onu hiç görmedim. Bir yabancı bu adam."

"Emin misiniz?"

"Tabii eminim."

"Diyelim ki, size saldıran katillerden biri olamaz mı?"

"Hayır..." Madam Renauld aklına bir şey gelmiş gibi biran durakladı. "Hayır, sanmıyorum. Tabii ikisi de sakallıydı. Sorgu yargıcı sakallarının takma olabileceğini söyledi. Ama yine de... hayır." Birden kesin kararını verdi."Hayır, bu adamın o iki katille bir ilgisi olduğunu sanmıyorum."

"Pekâlâ, madam. Hepsi bu kadar."

Kadın başı dimdik dışarı çıktı. Güneş saçlarındaki gümüş telleri pırıldatıyordu. Ondan sonra Jack Renauld içeri girdi. Ölüyü o da tanımıyordu.

Giraud bir şeyler homurdandı. Sevinmiş miydi, yoksa öfkelenmiş mi, anlayamadım. Marchaud'yu çağırdı. "Ötekini getirdin mi?"

"Evet, mösyö."

"O halde içeri al."

Fransız dedektifin "öteki" dediği Madam Daubreuil'dü. Kadın öfkeyle içeri girdi. Şiddetle itiraz edip duruyordu. "Bir rezalet bu! Benim bu olayla ne ilgim var?"

Giraud kabaca, "Madam," dedi. "Ben bir değil, iki cinayet olayı inceliyorum.Belki iki cinayetide siz işlediniz."

Kadın, "Bu ne cüret!" diye bağırdı. "Böyle çirkin bir suçlamayla bana nasıl hakaret edersiniz? İğrenç bir şey bu."

"İğrenç ha?" Giraud eğilerek saç telini tekrar hançerin sapından aldı, havaya kaldırarak,"Şunu görüyor musunuz?" dedi. Kadına doğru gitti.

"İzin verin de bakayım saçınıza uyuyor mu?"

Madam Daubreuil haykırarak geriledi. Dudaklarına kadar bembeyaz kesilmişti. "Yemin ederim benim hiçbir şeyden haberim yok! Cinayetleri de ben işlemedim. Ne bunu, ne diğerini. Kim beni suçladıysa yalan söylemiş. Tanrım, ne yapacağım?"

Giraud soğuk bir tavırla, "Telaşlanmayın, madam," dedi. "Sizi henüz kimse suçlamış değil. Ama sorularımı kaçamağa kalkışmadan yanıtlamanız doğru olur."

"Nasıl isterseniz, mösyö."

"Ölüye bakın. Onu daha önce görmüş müydünüz?" Madam Daubreuil cesede biraz yaklaştı. Yüzüne renk gelmişti. Cesede ilgi ve merakla baktı. Sonra da başını salladı. "Onu tanımıyorum." Kadın çok olağan bir tavırla konuşmuştu. Ona inanmamak mümkün değildi. Giraud başıyla gidebileceğini işaret etti. Alçak sesle,

"Onu bırakıyor musunuz?" diye sordum. "Akıllıca olur mu bu? O siyah saç telinin onun olduğu kesin."

Giraud alay etti. "Mesleğimi bana öğretmeyin... Göz hapsinde, henüz tutuklamayı istemiyorum." Sonra kaşlarını çatarak ölüye baktı. "Sizce İspanyol mu?"

Ölünün yüzünü dikkatle inceledim. "Hayır. Bana kesinlikle Fransızmış gibi geliyor."

Giraud sıkıntıyla homurdandı. "Bana da öyle." Bir an hareketsiz durdu. Sonra yine dört ayak durumunda yerleri aramaya başladı. Harika bir adamdı, gözünden hiçbir şey kaçmıyordu. Yeri santim santim inceledi. Saksıları çevirdi. Eski çuvalları yokladı. Bağırarak kapının yanındaki biryığınadoğruatıldı. Ama bu sadece yırtık bir pantolonla ceketti. Bir çift eski eldiven ilgisini çekti sonra. Ama sonunda başını sallayarak bunları da bir kenara bıraktı. Ayağa kalktığı zaman düşünceli bir hali vardı.

Aynı anda kapı açılarak Hautet, sekreteri, Bex ve doktor içeri girdiler.

Hautet, "Şaşılacak şey, Mösyö Giraud!" diye bağırdı. "İkinci bir cinayet ha? Ah, bu olayı henüz kavramış değiliz. Çok esrarlı çok. Peki, bu seferki kurban kim?"

"Kimse tanımıyor. Henüz kimliği anlaşılamadı."

Doktor, "Ceset nerede?" diye sordu.

Giraud yana çekildi. "Şurada, köşede. Gördüğünüz gibi hançeri kalbine saplamışlar. Dün sabah çalınan hançer bu. Bence cinayet hançerin çalınmasından hemen sonra işlendi. Ama tabii bunu kesinlikle söylemek size düşer. Hançere istediğiniz kadar dokunabilirsiniz. Sapında parmak izi yok."

Doktor ölünün yanında diz çökerken Giraud da sorgu yargıcına döndü. "Çok zor bir sorunla karşı karşıyayız. Öyle değil mi? Ama ben esrarı çözeceğim."

"Demek onu kimse tanımadı? Acaba katillerden biri mi? Belki sonra aralarında kavga ettiler?" Giraud başını salladı. "Adam Fransız.Bunayemin edebilirim..."

Aynı anda doktorun hayret dolu sesini duyduk. "Bu adamın dün sabah öldürüldüğünü mü söylemiştiniz?"

Giraud, "Zamanı hançerin çalmış saatine göre ayarlıyorum," diye açıkladı. "Tabii adamı daha sonra da öldürmüş olabilirler."

"Daha sonra mı? Saçma! Bu adam öleli en aşağı kırk sekiz saat olmuş. Hatta belki daha da önce öldürülmüş olabilir."

Şaşkın şaşkın birbirimize baktık.

Bir Fotoğraf

Öğleyin istasyona gittim. Poirot'dan telgraf gelmişti. Arkadaşım on ikiyi yirmi sekiz geçe Merlinville'de olacağını bildiriyordu. Treni beklerken oradaki hamalların başıyla konuşmaya başladım. Laf arasında adama ilk cinayet gecesi iki katilin son trenle kentten kaçmış olabileceklerini söyledim. Bu fikri kesinlikle red etti. "O gece trene sadece yirmi kadar yolcu bindi. O iki yabancıyı mutlaka farkederdim."

Birdenbire, "Ya genç Mösyö Renauld?" diye sordum. Bilmiyorum neden aklıma gelmişti bu? Belki de nedeni Marthe Daubreuil'ün sesindeki endişeydi.

"Ah, hayır, mösyö. Buraya geldikten yarım saat sonra trene binip dönmesi biraz garip olurdu Öyle değil mi?"

Adama hayretle bakakaldım. Sözlerinin önemini önce pek kavrayamadım. Sonra durumu anladım. Kalbim çarparak, "Yani," dedim. "Mösyö Jack Renauld o akşam Merlinville'e mi geldi?"

"Tabii mösyö. Karşıdan gelen son trenle. On bir kırkla yani."

Başım dönmeye başlamıştı. Marthe'nin o içe dokunan endişesinin nedeni anlaşılıyordu artık. Jack cinayet gecesi Merlinville'e gelmişti. Peki, ama neden açıklamamıştı bunu? Niçin Oherborug'da kaldığını iddia etmişti?

Trenin gara girmesi üzerine daldığım bu düşüncelerden uyandım, Bir dakika sonra Poirot'yla karşılaşıyordum. Arkadaşim pek sevinçliydi. İstemememe rağmen peronda; beni hararetle kucakladı.

"Sevgili dostum, başarıya ulaştım. Olağanüstü bir başarıya."

"Sahi mi? Buna çok sevindim. Son haberi duydun mu?"

"Nereden duyacağım? Ne oldu? Kahraman Giraud birini mi tutukladı?"

Poirot'nun sözünü kestim, "Giraud'yu bırak şimdi. Hemen villaya gitmeliyiz. Bir cinayet daha işlendi."

Arkadaşımın ağzı bir karış açık kaldı. Onu şimdiye kadar böyle şaşkın halde hiç görmemiştim. Tüm neşesi kaybolmuştu. Hayretle bana

bakıyordu. "Ne dedin? Bir cinayet daha mı işlendi? Ah, öyleyse ben yanildım. Başarısızlığa uğradım. Oysa haklı olduğumu sanıyordum. Evet, haklıyım... O halde bu yeni cinayet imkânsız. Ama..." Poirot bir an öyle durdu. Sonra da her zamanki tavırlarıyla, sakin sakin, "Kurban orta yaşlı bir adam olmalı," dedi.

"Ceset ilk cinayetin işlendiği yerin yakınındaki kapısı kilitli kulübede bulundu. Öleli en aşağı kırk sekiz saat olmuştu. Onu da Mösyö Renauld gibi hançerle öldürmüşlerdi. Ama bıçağın sırtına saplanmış olması da şart değil."

Bu kez ağzı bir karış bakakalmak sırası bendeydi. Öyle de yaptım. Sonra da şüphelenerek bağırdım. "Poirot, benimle alay ediyorsun. Cinayeti duymuşsun."

Bana sitemle baktı. "Ben hiç böyle bir şey yapar mıyım? Verdiğin haberin beni ne kadar sarstığını farketmedin mi?"

"Öyleyse kurbanı nasıl bildin?"

"Demek ki, doğru tahmin ettim? Ah, biliyordum! Küçük gri hücreler dostum, gri hücreler!"

Villa Genevieve'e kestirmeden, golf sahasından geçerek gitmeye karar verdik.Yolda Poirot'ya bildiklerimi anlattım.

"Demek hançer adamın göğsündeydi? İşte bu çok garip... Onun aynı hançer olduğundan emin misin?"

"Çok eminim. Onun için insana bu durum olamazmış gibi geliyor."

"Olmayacak şey yoktur. Belki de iki hançer vardı." Kaşlarımı kaldırdım. "Artık bu kadarı da imkânsız."

"Yine hiç düşünmeden konuşuyorsun, Hastings. Jack Renauld o hançeri hatıra olarak yaptırmış. Belki de ondan iki tane ısmarlamıştı. Birini de kendisi kullanacaktı."

Poirot'nun haklı olduğunu düşündüm. Birkaç dakika sonra küçük kulübedeydik. Diğerleri hâlâ oradalardı. Poirot onlarla kısaca konuştuktan sonra çalışmaya başladı. Giraud'nun nasıl çalıştığını görmüştüm. Onun için arkadaşımın ne yapacağını merak ediyordum. Poirot etrafa pek bakmadı bile. Sadece kapının yanındaki yırtık pantolonla cekete baktı. Sonra ölünün

yanında diz çökerek adamın elbisesini inceledi. Ölünün ayakkabıları ve kırık, kirli tırnakları üzerinde daha da dikkatle durdu. Sonra birdenbire dikleşiverdi.

"Doktor Durand! Ölünün dudaklarında köpük var. Her halde farkettiniz?"

"Hayır, etmedim.Bunu itiraf etmeliyim."

Poirot tekrar cesede döndü. Hançer yaradan çıkarılmıştı, ölünün yanındaki cam bir kavanozda duruyordu. Poirot önce bunu, sonra da yarayı gözden geçirdi. Bakışları heyecan doluydu. Gözlerinin o çok iyi bildiğim şekilde yeşil yeşil parladıklarını farkettim. "Acayip bir yara! Hiç konamamış. Hançerin ağzı biraz lekelenmiş, işte o kadar. Buna ne diyorsunuz, doktor?"

"Çok anormal."

"Hiç de anormal değil. Çok basit. Adamı öldükten sonra hançerlemişler." Poirot diğerlerini susturmak için elini kaldırdı.

"Katil bunu belirli bir izlenim uyandırmak için yapmış." Bex bağırdı. "Bu adam nasıl öldürülmüş o halde?"

"Öldürülmemiş. Ölmüş. Yanılmıyorsam bir sara nöbeti yüzünden..."

Diğerleri yine heyecanla bağırışmaya başladılar. Dr. Durand cesedin yanına diz çökerekölüyümuayeneetti.Ayağakalktığızaman yüzünde ciddi bir ifade vardı ."Haklısınız, Mösyö Poirot. Başlangıçta şaşırdım. Adamın kalbine hançer saplanmış olduğu için diğer noktaların üzerinde durmadım."

Hautet, Poirot'yu heyecanla kutladı. Bex de öyle. Arkadaşım bu sözlere nezaketle karşılık verdi. Sonra da henüz yemek yemediğimizi ileri sürerek beni kulübeden çıkardı.

Yemeğimizi iştahla yedik. Ama Poirot'nun dalgın bir hali vardı.

Daha sonra oturma odamıza çıkınca arkadaşıma Paris'e yaptığı esrarlı yolculuğu anlatmasını rica ettim.

"Dostum, ben Paris'e şunu bulmaya gittim." Poirot cebinden eski, sararmış bir gazete kupürü çıkardı. Bir kadın resmi vardı bunda. Poirot gazete parçasını bana uzattı.

Resme bakar bakmaz, "Ah!" dedim.

"Onu tanıdın mı, dostum?"

Başımı salladım. Fotoğrafın uzun yıllar önce çekilmiş olduğu belliydi. Kadın saçlarını başka biçimde taramıştı ama yüzü hemen tanınıyordu.

"Madam Daubreuil!" diye bağırdım.

Poirot gülerek başını salladı. "O zamanlar adı bu değildi. Bu resim adi kötüye çıkan Madam Baroldy'nin."

Madam Baroldy! Bir anda her şeyi, bütün dünyanın ilgisini, çeken o cinayet davasını hatırladım. Baroldy olayını...

Baroidy Olayı

Bu olay yirmi yıl kadar önce olmuştu.

Lyons'lu olan Mösyö Arnold Baroidy yanında güzel karısı ve pek küçük olan kızıyla Paris'e gelmişti. Orta yaşlı, şişman, karısına çok düşkün bir adamdı. Şarap satan bir firmanın ortaklarındandı. Hali vakti yerindeydi ama zengin değildi.

Mösyö Baroldy'nin dikkati çekici bir insan olmamasına karşılık, karısı her zaman hayranlık uyandıran bir kadındı. Çok genç ve güzeldi. Hakkında türlü romantik hikâyeler de dolaşıyordu. Bir Rus grandükünün evlilikdışı kızıydı. Hayır, Avusturyalı bir arşidükün çocuğuydu. Evet, esrarlı bir kadındı güzel Jeanne Baroldy. Kendisine bu hikâyelerle ilgili sorular sorulduğu zaman da, söylentilerin doğru olduğunu ima ediyor ama fazla konuşamayacağını söylüyordu.

Baroldy'lerin ahbapları arasında Georges Gonneau adında genç bir avukat vardı. Genç adamın büyüleyici Jeanne Baroldy'e delicesine âşık olduğu anlaşılıyordu. Kadın Georges Conneau'ya gizlice cesaret veriyor ama herkesin içinde orta yaşlı kocasına olan bağlılığından söz ediyordu. Birçok dedikoducu Georges Conneau'nun onun aşığı olduğunu, kadının başkalarıyla da ilişki kurduğunu fısıldıyorlardı.

Baroldy'lerin Paris'e yerleşmelerinin üçüncü ayında ortaya biri daha çıktı. Hiram P. Tropp adında Amerikalı bir milyonerdi bu. Adam güzel ve esrarlı Madam Baroidy'le tanışır tanışmaz ona âşık oldu. Ama yine de kadına saygılı, davranıyordu.

Madam Baroldy tam o günlerde eskisi gibi ağzı sıkı davranmaktan vazgeçti. Birkaç ahbabına kocası için çok endişe duyduğunu açıklamaya başladı. Mösyö Baroldy politikayla ilgili bazı entrikalara girişmişti. Ayrıca ona çok önemli birtakım kâğıtları da gizlemesi için vermişlerdi.

28 Kasımda Jeanne Boraldy'nin korkmakta ne kadar haklı olduğu ortaya çıktı. O sabah eve gelen gündelikçi kadın apartman kapısının açık olduğunu görünce şaşırdı. Yatak odasından hafif bir inilti geldiğini duyarak oraya koştu. Madam Baroldy yerde yatıyordu. Elleri ayakları

bağlıydı. Mösyö Baroldy yatakta kanlar içinde yatıyordu. Kalbine bir bıçak saplanmıştı.

Madam Baroldy olayı açık seçik bir şekilde anlattı. Gece birdenbire uyanmış ve iki maskeli adamın üzerine eğilmiş olduklarını farketmişti. Adamlar ellerini ayaklarını bağlayıp ağzını tıkamışlardı. Sonra öa Mösyö Baroldy'den o sırala ilgili kâğıtları istemişlerdi.

Gelgelelim cesur şarap tüccarı buna yanaşmamıştı. Onun. üzerine öfkelenen maskeli adamlardan biri onu bıçaklamış ve Baroldy'nin anahtarlarını alarak köşedeki kasayı açmıştı. Oradaki desteyle kâğıdı alıp kaçmışlardı haydutlar. İkisi de maskeli ve sakallıydılar. Olay büyük heyecan yarattı. Hele Madam Baroldy kocasını öldürmekle suçlanarak tutuklandığı zaman.

Dava başından itibaren ilgiyle izlendi. Önce Jeanne Baroldy'nin öyle esrarlı bir geçmişi olmadığı ortaya çıktı. Aslında Lyons'lu bir meyva tüccarının kızıydı. O romantik hikâyeleri de genç kadın kendisi uydurmuştu. Günler geçtikçe işin içyüzü anlaşılmaya başlandı. Cinayetin nedeni milyoner Hiram P. Trapp'di. Adam genç kadına âşık olmuştu. Ama dürüst bir insandı. Bu yüzden de Jeanne Baroldy'le gizli bir ilişki kurmamıştı. Jeanne Baroldy de milyonerle evlenebilmek için kocasını ortadan kaldırmayı tasarlamıştı. Kollan ve ayaklarindaki bağların çok gevşek olması da şüpheleri arttırıyordu. Jeanne Baroidy'e aşığı Georges Conneau'nun yardım ettiği söyleniyordu. Genç adamın tutuklanması için emir verilmiş, ama Georges Conneau ortadan kaybolmuştu.

Ne var ki, davanin sonlarına doğru genç adam savcıya bir mektup yolladı. Cinayeti işlediğini itiraf ediyor ama! yerini açıklamıyordu. Bunu, Jeanne Baroldy'nin ısrarları üzerine yapmıştı. Cinayeti onunla birlikte planlamışlardı. Genç kadına çılgıncasına âşıktı. Onun da kendisini sevdiğini sanmıştı. Jeanne Saroldy kocasının kendisine kötü davrandığından şikâyet etmiş, Georges Conneau da sevdiği kadını bu korkunç tutsak hayatından kurtarmaya kalkışmıştı. Gelgelelim sonradan Hiram P, Trapp'ın varlığından haberdar olmuş ve sevdiği kadının oyununa geldiğini anlamıştı. Jeanne Baroldy kocasından kurtulmayı onun için değil, milyoner Amerikalıyla evlenebilmek ümidiyle istemişti. Georges Conneau'yu bir maşa olarak kullanmıştı sadece. Kıskançlıktan deliye dönen genç adam savcılığa o mektubu bu yüzden yazmıştı. Her şeyi

açıklıyor, Mösyö Baroldy'yi Jeanne'in ısrarları üzerine öldürdüğünü bildiriyordu

Artık herkes güzel Madam Baroldy'nin giyotini boylayacağını düşünüyordu. Ama kadın iyi bir aktristi. Mahkemede gözyaşları içinde Georges Conneau'ya âşık olduğunu itiraf etti. Genç adamı sevmişti. Ama o kanlı olayla hiçbir ilişkisi yoktu. Çocuğuna bağlı bir anneydi. Belki Georges'u sevdiği için bir bakıma suçlu sayılabilirdi. Bunun dışında o cinayete hiç karışmamıştı.

Sonunda Madam Baroldy beraat etti.

Polis bütün uğraşmalarına rağmen Georges Conneau'nun izini hiçbir zaman bulamadı. Jeanne Baroldy küçük çocuğunu alarak Paris'ten ayrıldı ve kendisine yeni bir hayat kurdu.

Soruşturmaya Devam Ediyoruz

"Poirot, Mösyö Renauld'yu Madam Baroldy Daubreuil'in öldürdüğüne hiç kuşku yok. İki olayın birbirine çok benzemesi bunu kanıtlıyor."

Poirot beni düşünceli bir tavırla süzdü. "Neden?"

"Neden mi?" dedim. "Neden mi? Çünkü..." Durakladım.

Poirot başını salladı. "Evet, Madam Daubreuil, Mösyö Renauld'yu neden öldürsün? Bunun için bir nedenyok.Adamın,ölümü onabiryararsağlamadı. Kadın metresiydi yada ona şantaj yapıyordu. Her iki halde de Renauld'nun ölümünün ona faydası değil, zararı olacaktı. Sebepsiz cinayet işlenmez. Geçmişteki o cinayet başkaydı.Ozaman kadın zengin bir adamla evlenecekti."

"Cinayet yalnız para için işlenmez ki," diye itiraz ettim.

Poirot sakin sakin, "Doğru," dedi. "İki neden daha vardır. Kıskançlık... Ya da katilin dengesiz oluşu. Ama bu olayda bu ikinci ihtimalin üzerinde durmamız yersiz olur."

"Kıskançlığın da üzerinde durmayacak mısın? Belki Madam Daubreuil, Renauld'un metresiydi. Adamın kendisinden soğumaya başladiğını farketti... Ya da başka bir nedenle kıskançlığa kapıldı. Öfkeli bir anında onu bıçaklamış olamaz mı?"

Poirot başını salladı. "Hayır. Belki Madam Daubreuil, Renauld'nun metresiydi... Dikkat et, 'belki,' diyorum. Eğer öyleyse, adam daha kadından soğuyacak zaman bulamamıştı.Zaten Madam Daubreuil'ün kişiliği konusunda da yanılıyorsun. Bir duygu kasırgası geçiriyormuş gibi rol yapabilir. Jeanne Daubreuil büyük bir aktris. Aslında soğukkanlı ve hesaplı hareket eden bir insan. O eski olayı düşün,.. Kadın genç aşıgına kavuşmak için kocasını ortadan kaldırmamış. Hayır, aslında hiç sevmediği zengin Amerikalıyla evlenebilmek için göze almış bunu. Cinayet işlerse bunu yine çıkarı için yapar. Ama bu olayda Madam Daubreuil'ün bir kazancı yok. Sonra o kazılmış mezar var. Bir erkeğin işiydi." İnancımdan vazgeçmek istemiyordum. "Belki kadının bir suç ortağı vardı?"

"İkinci bir noktaya geliyorum. İki olayın birbirlerine çok benzediklerini söyledin. Bu benzerlik nerede, dostum?"

Ona hayretle baktım. "Bunu asıl söyleyen sensin, Poirot, Maskeli adamlar, sır, kâğıtlar!" Poirot hafifçe güldü. "Hemen sinirlenme! Benim bir şeyi inkâr ettiğim yok. Bu benzerlik iki olayı kesinlikle birbirine bağlıyor. Ama çok garip olan bir şey var. Bunun üzerinde düşünmeni istiyorum. İlk olayda hikâyeyi anlatan Madam Daubreuil. Ya şimdi? Anlatan Jeanne Daubreuil değil. Eğer öyle olsaydı sorun çok basitleşirdi. Hayır, bu kez olayı anlatan Eloise Renauld... E, ne diyorsun? Madam Renauld, Madam Daubreuil'ün suçortağı mı?"

Ağır ağır, "Buna inanamam," dedim. "Eğer öyleyse Madam Renauld dünyanın en büyük aktristi demektir."

Poirot sabırsız sabırsız, "Aman..." diye cevap verdi.

"Mantığınla değil, duygularınla hareket ediyorsun yine. Ben Madam Renauld'nun Jeanne Daubreuil'le birlikte cinayet işlediğini hiç sanmıyorum."

"Poirot, sen başka ne biliyorsun?"

"Dostum, sonuca kendin varmalısın. Benim öğrendiğim her şeyi biliyorsun.Grihücrelerini! kullan. Giraud gibi değil, Hercule Poirot gibi düşün."

"Olanları biliyor musun? Her şeyi?"

"Mösyö Renauld'nun beni neden çağırttığını biliyorum."

"Ya katili? Onu da biliyor musun?"

"Katillerden birinin kim olduğunu da biliyorum."

"Ne demek istiyorsun?"

"Seninle baska başka şeylerden söz ediyoruz sanırım. Burada bir değil, iki cinayet işlendi. İlkini çözdüm... İkincisine gelince... eh, itiraf ediyorum. Henüz emin değilim."

"Ama kulübedeki adamın ölümünün normal olduğunu söyledin."

Poirot yine sabırsızca bağırdı. "Aman! Hâlâ anlamıyorsun. Katilsiz de cinayet olur. Ama iki cinayet için iki ceset ister." Sözleri o kadar anlamsızdı

ki, ona endişeyle baktım. Ama hali gayet normaldi. Birden ayağa kalkarak pencereye gitti, "işte, geliyor."

"Kim?"

"Mösyö Jack Renauld. Villaya bir mesaj yollayarak onu buraya çağırdım."

O zaman aklıma başka bir şey geldi. Poirot'ya, Jack Renauld'un cinayet gecesi Merlinville'de olduğunu bilip bilmediğini sordum. Onu şaşırtacağımı umuyordum. Ama arkadaşım da istasyonda soruşturma yapmıştı.

"Hiç kuşkusuz yalnızca bizim aklımıza gelmedi bu, Hastings. Şahane Giraud'un da araştırma yapmış olması gerek."

"Yani..." Durakladım, "Hayır! Bu çok korkunç bir şey olur."

Poirot bana merakla baktı ama bir şey söylemedim.

Aklıma bu olaya ihtiyar Auguste'dan başka bir tek erkeğin, yani Jack Renauld'un karışmış olduğu gelmişti. Mezarı da bir erkeğin kazdığı söyleniyordu.

Daha fazla düşünemedim. Çünkü bir garson Jack Renauld' yu odaya soktu.

Poirot onu ciddi bir tavırla karşıladı. "Sizi bu zahmete soktuğum için özür dilerim. Ama anlayacağınız villanın havası bana hiç de dostça gelmiyor. Mösyö Giraud'yla hiçbir bakımdan anlaşamıyoruz. Bana karşı hiç de nazik davranmadı. Tabii ben de artıkküçükbuluşlarımı kendisine açıklayacak değilim."

Delikanlı, "Çok haklısınız, Mösyö Poirot," dedi. "Giraud denilen o adam terbiyesizin teki. Birinin onu yenmesi çok hoşuma gidecek."

"Öyleyse sizden bir ricada bulunabilir miyim?"

"Tabii."

"Trene binin ve Merlinville'den sonraki istasyonda inin. Abbalac'da. Oradaki bagaj memuruna iki yabancının cinayet gecesi bir bavul bırakıp bırakmadıklarını sorun. Küçük bir İstasyon Abbalac. Memur o geceyi mutlaka hatırlayacaktır. Bunu yapar mısınız?"

Genç adam şaşırmıştı ama yardıma da hazırdı.

"Tabii yaparım."

Poirot, "Arkadaşımla benim başka bir işimiz var da," diye açıkladı. "On beş dakika sonraki trene yetişebilirsiniz. Sizden villaya dönmemenizi de rica edeceğim. Giraud'un sizi yolladığımı öğrenmesini istemiyorum."

"Pekâlâ. Hemen istasyona gideceğim." Jack ayağa kalktı.

Poirot ansızın onu durdurdu. "Bir dakika, Mösyö Renauld. Beni şaşırtan bir nokta var.

Bu sabah Mösyö Hautet'e cinayet gecesi Merlinville'de olduğunuzu neden açıklamadınız?" Jack Renauld kıpkırmızı kesildi. Sonra kendini zorlayarak sakin bir tavır takındı.

"Yanılıyorsunuz. Bu sabah sorgu yargıcına da söylediğim gibi o gece Oherbourg'daydım." Poirot bir kedi gibi gözlerini kısarak delikanlıyı süzdü. Şimdi gözkapaklarının arasından sadece yeşil bir pırıltı görülüyordu.

"O halde yaptığım bu hata çok ilginç olmalı. Çünkü istasyondaki memurlar da aynı şekilde düşünüyorlar. Hepsi de sizin on bir kırk treniyle geldiğinizi söylüyor."

Jack Renauld bir an tereddüt etti. Sonra da kararını vererek, "Öylede olsa ne çıkar?" dedi, "Herhalde babamın öldürülmesiyle bir ilişkim olduğunu iddia etmeyeceksin?" Başını azametle arkaya atmıştı.

"Buraya gelmenizin nedenini öğrenmek isterdim."

"Aslında basit. Nişanlım Matmazel Daubreuil'ü görmeye gelmiştim. Uzun bir yolculuğa çıkmak üzereydim. Ne zaman döneceğim de belli değildi. Gitmeden önce onu görmek ve duygularımın değişmediğini söylemek istiyordum."

"Peki, matmazeli gördünüz mü?" Poirot gözlerini genç adamın yüzünden ayırmıyordu.

Renauld bir an durdu. Sonra, "Evet," diye cevap verdi.

"Sonra?"

"Son treni kaçırmış olduğumu anladım. St. Beauvais'ye kadar yürüdüm. Oradaki bir garajı açtım. Ve bir araba kiralayarak onunla Cherbourg'a

gittim."

"St. Bauveais? Orası buradan on beş kilometre uzakta. Bir hayli yol yürümüşsünüz, mösyö."

"İ... içimden yürümek geldi."

Poirot bu açıklamayı kabul ettiğini belirtmek için başını eğdi. JackRenauld,şapkasınıalarak çıktı. Poirot hemen onun arkasından fırladı.

"Çabuk, Hastings. Onun peşinden gidelim." Jack Renauld'nun peşine takıldık. Ama arkadaşım onun Merlinville istasyonuna girdiğini görünce durdu. "İşler yolunda. Oyuna kandı. Abbalac'a giderek o hayali bavulu soracak. Evet, dostum, bu benim küçük masallarımdan biriydi."

"Onu Merlinville'den uzaklaştırmak istedin!" diye bağırdım.

"Şaşılacak kadar zekisin, Hastings! Gel, şimdi villa Genevieve'e gidelim."

Giraud Acele Ediyor

Sıcak beyaz yolda ilerlerken, "Aklıma gelmişken," dedim. "Sana çatacağım, Poirot. İyi niyetle hareket ettiğinden eminim ama bana haber vermeden Phare Oteline gitmekle hiç de hoş bir şey yapmadın."

Poirot bana yan yan çabucak bir göz attı. "Oraya gittiğimi nereden biliyorsun?"

Kız ardığımı hissederek kendi kendime kızdım.

"Geçerken oraya uğradım da."

Arkadaşımın benimle alay etmesinden korkuyordum. Ama o büyük bir ciddilikle başını salladı. "Seni kırdıysam özür dilerim. Durumu yakında daha iyi anlayacaksın. Bana inan, bütün enerjimi bu olaya veriyorum."

Özür dilemesi beni yumuşatmıştı. "Neyse... Benim iyiliğimi istediğini biliyorum. Ama ben kendimi korumasını bilirim." Poirot bir şey daha söyleyecekti, sonra vazgeçti.

Villaya gelince Poirot beni ikinci cesedin bulunduğu kulübeye götürdü. Ama içeri girmeyerek biraz ilerideki daha. önce sözünü ettiğim bankın yanında durdu. Bunu bir süre süzdükten sonra adımlarını dikkatle atarak Villa Genevieve'le Marguerie'in bahçelerini birbirinden ayıran mazı çite doğru gitti. Sonra tekrar döndü. Yine adımlarını sayıyordu. Başını salladı. Yeniden çite giderek, mazı dallarını ayırdı.

Omzunun üzerinden bana, "Şansımız varsa Matmazel Marthe bahçeye çıkar," dedi. "Onunla konuşmak istiyorum ama resmi bir tavırla Villa Margariete'e gitmek de işime gelmiyor, Ah, neyse... matmazel orada... Hişşt,.. matmazel... Hişşt... Bir dakikanızı rica edeceğim." Şaşırmış olan Marthe Daubreuil koşarak çite doğru gelirken,bendePoirot'nunyanınagittim.

"Sizinle biraz konuşabilir miyim, matmazel?"

"Tabii. Mösyö Poirot," Genç kızın bütün bu uysal haline rağmen gözlerinde endişe ve korku dolu bir ifade vardı.

"Geçen gün sorgu yargıcıyla evinize geldim... Bana birinden şüphe edip etmediklerini sordunuz."

"Evet. Bana iki Şililiden şüphe ettiklerini açıkladınız." Kız zorlukla nefes alıyor gibiydi. Elini göğsüne bastırmıştı.

"O soruyu bana tekrar sorar mısınız, matmazel?"

"Ne demek istiyorsunuz?"

"Şunu. Bana o soruyu tekrar sorarsanız, size başka bir cevap veririm. Birinden şüpheleniyorlar ama o kimse Şilili değil."

"Kim o?" Bu söz kızın aralık dudaklarının arasından usulca dökülmüştü.

"Mösyö Jack Renauld."

"Ne?" Kızın sesi acı bir feryat gibi çıkmıştı.

"Jack'dan mı şüpheleniyorlar? İmkânsız. Bu cüreti gösteren kim?"

"Giraud."

"Giraud!" Marthe'nin yüzü kül rengi olmuştu.

"Ben o adamdan korkuyorum. Çok hain. Giraud... Giraud,.." Sözlerini tamamlamadı. Yüzünde cesur ve kararlı ifade belirmeye başlıyordu. O anda kızın tam bir savaşçı olduğunu anladım. Poirot da onu dikkatle süzüyordu.

Arkadaşım sordu. "Jack'ın cinayet gecesi burada olduğunu herhalde biliyorsunuz?"

Kız, dalgın dalgın, "Evet," diye cevap verdi.

"Bana söyledi."

"Bunu saklamaya kalkışmakla akılsızlık etti." Marthe sabırsızca, "Evet, evet," diye cevap verdi. "Ama artık pişmanlıkla kaybedecek zamanımız yok. Jack'ı kurtarmak için bir şeyler bulmalıyız. Suçsuz tabii. Ama Giraud gibi bir adam için böyle bir şeyin önemi yoktur. Çünkü o sadece ününü düşünür. Giraud birini tutuklamak, zorunda. Onun için de Jack'ı seçecek."

Poirot, "Durum Jack Renauld'nun aleyhinde," dedi. "Bunun farkında mısınız?"

Marthe, Poirot'nun gözlerinin içine baktı. Onun salonda annesine söylediği bir sözü tekrarladığını duydum. "Ben çocuk değilim, mösyö. Cesaretle davranır ve gerçekleri de olduğu gibi kabul ederim. Jack masum. Onu kurtarmalıyız." Ümitsizce bir atılımla konuşmuştu. Sonra susarak düşünceli bir tavırla kaşlarını çattı.

Poirot onu dikkatle inceliyordu. "Matmazel, sakladığınız, bize şimdi söyleyebileceğiniz bir şey var mı?"

Marthe şaşkın şaşkın başını salladı. "Evet, var. Ama bilmem bana inanacak mısınız? Çünkü öyle saçma ki."

"Ne olursa olsun, bunu bize açıklayın, matmazel."

"Giraud, içerideki adamı tanıyıp tanımadığımı öğrenmek için beni çağırttı." Marthe başıyla kulübeyi işaret etti. "Adamı tanıyamadım. Daha doğrusu o anda tanıyamadım... Ama o zamandan beri düşünüyorum..."

"Evet?"

"Çok garip ama yine de eminim. Size anlatacağım. Mösyö Renauld'nun öldürüldüğü geceyi biliyorsunuz. O gün sabah bahçede dolaşıyordum. Bir sesler duydum. İki erkek kavga ediyorlardı. Dalları iterek baktım. Adamlardan biri Mösyö Renauld'du, diğeri ise bir serseri. Pis, yırtık pırtık elbiseler giymiş, iğrenç bir yaratık. Kâh sızlanıyor, kâh tehditler savuruyordu. Onun Mösyö Renauld'dan para istediğini anladım. Ama tam o sırada evden annem beniçağırdı. İçerigirmekzorunda kaldım. Hepsi bu kadar. Sadece... bana içerideki ölü o serseriymiş gibi geliyor."

Poirot bağırdı. "Bunu neden o zaman açıklamadınız, matmazel."

"Çünkü önce ölünün yüzü bana sadece biraz tanıdık geldi.

İçerideki cesedin elbiseleri iyiydi. Onun daha yüksek bir tabakadan olduğu anlaşılıyordu. Mösyö Poirot, Mösyö Renauld'u o serseri öldürmüş olamaz mı? Sonra elbisesini ve paralarını almıştır."

Poirot ağır ağır, "Bu da bir fikir, matmazel," dedi. "Tabii bazı şeyleri açıklamıyor. Ama yine de bir ihtimal. Bunun üzerinde düşüneceğim." Evden biri sesleniyordu.

Marthe, "Annem," diye fısıldadı. "Gitmem gerek." Ağaçların arasına süzüldü.

Poirot koluma girerek beni villaya doğru döndürdü. Merakla, "E, ne diyorsun?" diye sordum. "Bu hikâye doğru mu? Yoksa kız sevgilisini temize çıkarmak için mi uydurdu bunu?"

Poirot, "Garip bir olay," dedi. "Ama doğru olduğuna inanıyorum. Matmazel farkına varmadan bize bir noktada doğruyu söyledi. Ve orada da Jack Renauld'un yalan söyled iğini açıklamış oldu. Genç adama cinayet gecesi Marthe Daubreuld'ü görüp görmediğini sorduğum zaman nasıl durakladı? Farkettin mi? Bir an tereddüt etti, sonra da, 'Evet,' dedi. O zaman onun yalan söylediğinden şüphelendim. Jack kulağını bükmeden Matmazel Marthe'yi görmem gerekiyordu. Üç kelime bana istediğimi açıkladı.

Kıza cinayet gecesi Jack Renauld'nun burada olduğunu bilip bilmediğini sorduğum zaman, 'Evet,' dedi. 'Bana söyledi,' Şimdi, Hastings, o cinayet gecesi Jack Renauld'nun burada ne işi vardı? Matmazel Marthe'yi görmediyse, kimi gördü?"

Dehşetle içimi çektim. "Poirot, onun gibi bir gencin babasını öldüreceğini sanmıyorsun ya?"

Poirot, "Dostum," dedi. "İnanılmayacak kadar romantik bir adamsm. Ben sigorta uğruna küçük çocuklarını öldüren annelere bile rastladım! Onun için artik her şeye inanabilirim."

"Peki, sebep nedir?"

"Para, tabii. Jack Renauld'nun babasının ölümü üzerine servetin yarısına konacağını sandığını unutma."

"Peki ya o serseri? Onun. bu olayla ne ilgisi var?"

Poirot omuzunu silkti. "Giraud onun suçortağı olduğunu söyleyecektir. Genç Renauld'ya cinayetin işlenmesi işinde yardım eden bir aptal. Delikanlının cinayetten sonra suçortağını da ortadan kaldırdığını iddia edecektir."

"Peki ama o hançerin sapma sarılı saç? O kadının saçı?"

Poirot neşeyle güldü ."Ah... Giraud'un ufak bir şakası o. Giraud aslında onun kadın saçı olmadığından emin. Günümüzde gençlerin çoğunun saçı uzun."

"Sen de buna inanıyor musun?"

Poirot garip bir gülümsemeyle, "Hayır,", diye cevap verdi.

"Çünkü onun kadın saçı olduğunu biliyorum. Hatta hangi kadının saçı olduğunu da söyleyebilirim."

Kesin bir tavırla açıkladım. "Madam Jeanne Daubreuirun tabii."

Poirot alaycı bir ifadeyle beni süzdü, "Belki." Onun beni sinirlendirmesine izin vermeyecektim. Villa Genevieve'in holüne girerken, "Şimdi ne yapacağız?" diye sordum.

"Mösyö Jack Renauld'nun eşyalarını araştırmak istiyorum. Onun için birkaç saat buradan uzaklaşmasını sağladım."

"Ama Giraud onun eşyalarını çoktan aramıştır," dedim.

"Tabii. O aleyhteki delilleri, bent yapan bir kunduzun çalışkanlığıyla hazırlıyor. Ama Giraud'nun benim aradığım şeye bakmadığından eminim. Hatta burnunun dibinde bile olsa yine de onun önemini bilemez. Haydi bakalım, işe başlayalım."

Poirot odadaki bütün çekmeleri sırayla açtı. Eşyaları inceledi, sonra da bunları dikkatle yerlerine koydu. İç sıkıcı, ilgi çekici olmayan bir işti bu. Dışarıdan gelen pencereye gitmeme neden oldu. Dışarı bakar bakmaz telaşlandım.

"Poirot!" diye bağırdım. "Bir araba geldi. İçinde Giraud var. Sonra Jack Renauld ve iki polis."

Poirot "Tanrım!" diye homurdandı. "Bu Giraud denilen hayvan biraz daha bekleyemez miydi? Şu son çekme kaldı. Çabuk olalım." Çekmedeki eşyaları çabucak yere attı. Bir sürü kravat ve mendil... Sonra keyifle bağırarak bir şeyin üzerine atıldı. Küçük, dörtköşe bir karton parçasıydı bu. Bir fotoğraf. Arkadaşım resmi cebine sokarak eşyaları karmakarışık bir halde çekmeye tıkıverdi. Sonra beni kolumdan tuttuğu gibi dışarı sürükleyerek, merdivenden indirdi. Giraud holde durmuş kurbanına bakıyordu. Poirot, "Merhaba, Mösyö Giraud," dedi. "Ne oluyor?"

Fransız dedektif başıyla Jack'ı işaret etti. "Kaçmaya katkıştı. Ama ben ondan çabuk davrandım. Onu babasını öldürmek suçuyla tutukiadım."

Poirot kapıya dayanıp kalmış olan genç adama döndü. Jack'ın yüzü bembeyazdı. "Buna ne diyorsunuz?"

Jack Renauld ifadesiz bir yüzle onabaktı."Hiç. Gri hücrelerimi kullanıyorum."

Şaşırıp kalmıştım. Jack Renauld'nun suçlu olduğuna bir türlü inanamamıştım. Poirot kendisine döndüğü zaman genç adamın etrafta yankılanan bir sesle suçsuz olduğunu söyleyeceğini sanmıştım. Ama onun o tek sözünü duyunca hiç şüphe kalmamıştı.

Poirot, Giraud'ya soruyordu. "Onu hangi nedenlere dayanarak tutukladınız."

"Bunları size açıklayacağımı mı sanıyorsunuz?"

"Tabii, nezaket gereği."

Giraud ona tereddütle baktı. Hem kabaca red etmeyi, hem de övünmeyi istiyordu. "Herhalde bir hata yaptığımı düşünüyorsunuz?" diyerek dudak büktü.

Poirot, "Buna hiç şaşmam," diye cevap verdi. Giraud'nun yüzü iyice kızardı. "Eh, öyleyse. Şuraya gelin. Kendiniz karar verin." Salonun kapısını açtı. İçeri girdik. Jack Renauld diğer iki polisle kalmıştı.

Giraud şapkasını masaya bırakarak küstahça. "Şimdi, Mösyö Poirot," dedi. "Size dedektiflik konusunda kısa bir konferans vereceğim. Biz modernlerin nasıl çalıştıklarını size öğreteceğim."

Poirot oturarak onu dinlemeye hazırlandı. "İyi. Ben de size biz eskilerin yenileri nasıl dinlediklerini göstereceğim." Arkasına yaslanarak gözlerini kapattı. Sonra kirpiklerini aralayarak,

"Uykuya dalmamdan korkmayın," diye ekledi. "Sizi büyük bir dikkatle dinleyeceğim."

Giraud, "Tabii," diye başladı. "Buraya gelir gelmez o Şili hikâyesinin saçmalığını anladım. Cinayete iki kişi karışmıştı. Ama onlar da esrarlı yabancılar değillerdi. Sadece bir şaşırtmacaydı o."

Poirot mırıldandı. "Harika, azizim Mösyö Giraud. Özellikle izmarit ve kibritle oynadıkları o zekice oyundan sonra..."

Giraud ona öfkeyle baktı ama sözlerine devam etti. "Mezarı bir erkek kazmıştr. Onun için de bu cinayet bir erkeğin işiydi. Renauld'un ölümünün sözkonusu kişiye yararı dokunmayacaktı. Ama o kişi kendisine büyük bir

çıkar sağlayacağını sanıyordu. Jack Renauld'un babasıyla kavga ettiğini ve savurduğu tehditleri duymuştum. Böylece cinayet nedeni kesinlikle ortaya çıkmış oluyordu. Şimdi gelelim cinayetin nasıl işlendiğine... Jack Renauld o gece Merlinville'deydi. Bunu sakladı, böylece şüphelerin kesinleşmesine neden oldu. Sonra ikinci kurbanı bulduk. O da aynı hançerle öldürülmüştü. O hançerin daha önce çalındığını biliyorduk. Yüzbaşı Hastings hırsızlığın saatini saptayacak durumdaydı. O hançeri ancak Oherbourg'dan gelmiş olan Jack Renauld çalabilirdi. Evdekilerin bu hırsızlıkla bir ilişkileri olmadığını saptadım.

Poirot, Fransızın sözünü kesti. "Yanılıyorsunuz. Hançeri bir başkası da alabilirdi."

"Bay Stonor'u mu kastediyorsunuz? O arabayla evin kapısına kadar geldi. Otomobile Calais'den binmişti. A, bana inanın, ben her noktayı ayrı ayrı inceledim. Mösyö Jack Renauld buraya trenle gelmişti. Merlinville'e ulaşmasıyla buraya gelişi arasında tam bir saat fark vardı. Herhalde Yüzbaşı Hastings'le arkadaşının kulübecikten çıktıklarını gördü. İçeri süzülerek hançeri aldı ve doğru kulübeye koşarak suçortağını öldürdü..."

"Ve bu suçortağı çoktan ölmüştü."

Giraud omzunu silkti. "Sanırım Jack Renauld bunun farkında değildi. Belki de suç ortağının uyuduğunu sandı. Hiç kuşkusuz onunla randevusu vardı. Her neyse... Jack Renauld bu ikinci cinayetin durumu iyice karıştıracağını biliyordu. Öyle de oldu."

Poirot, "Ama bu hile Mösyö Giraud'yu kandıramazdı," dedi.

"Benimle alay ediyorsunuz. Ama size son, sarsılmaz bir delili açıklayacağım. Madam Renauld'nun hikâyesi uydurmaydı. Başından sonuna kadar yalandı. Madam Renauld'nun kocasını sevdiğine inanıyorduk. Ama hayır, yine de kocasının katilini saklamak için yalan söyledi. Bir kadın kimin için yalan söyler? Bazen kendisi için. Çoğu zaman sevdiği biri uğruna. Ve her zaman çocukları için. İşte son, yıkılmaz delil bu. Bunu çürütemezsiniz." Giraud sustu. Yüzü başarısından kızarmıştı.

Poirot, dikkatle onu süzüyordu.

"İşte Jack Renauld'yu bu nedenlerden tutukladım. Bunlara ne diyeceksiniz?"

"Sadece bir tek şeyi dikkate almadığınızı söyleyeceğim."

"Neymiş o?"

"Jack Renauld büyük bir olasılıkla golf alanının planını biliyordu. İşçilerin toprağı kazmaya başlar başlamaz cesedin bulunacağının da farkındaydi."

Giraud bir kahkaha attı. "Bu sözleriniz çok budalaca! Jack Renauld cesedin bulunmasını istiyordu. Ceset bulunmadıkça babasının öldüğü kabul edilmezdi. Ve oda bu yüzden mirası alamazdı."

Poirot ayağa kalkarken gözlerinde o yeşil pırıltının belirdiğini farkettim. "Öyleyse neden gömme gereğini duydu? Düşünün, Giraud. Cesedin çabuk bulunması madem Jack Renauld'un lehineydi, o halde neden genç adam boş yere o mezarı kazdı?"

Giraud cevap vermedi. Bu soru onu hazırlıksız yakalamıştı. Sanki bu noktayı önemli bulmuyormuş gibi omuzlarını silkti.

Poirot kapıya doğru gitti. Ben de peşinden. Arkadaşım omzunun üzerinden, "Dikkate almadığınız bir nokta daha var," dedi.

"Nedir o?"

Poirot, "Kurşun boru parçası," diyerek odadan çıktı.

Jack Renauld bembeyaz yüzünde hâlâ, o aptalca ifadeyle holde duruyordu. Biz salondan çıkarken çabucak başını kaldırdı. Aynı anda merdivenlerden ayak sesleri geldi. Madam Renauld aşağıya iniyordu. Oğlunun iki polisin arasında orada durduğunu görünce donmuş gibi kalakaldı.

"Jack," diye kekeledi. "Jack, ne oluyor?"

"Beni tutukladılar, anne."

"Ne?" Kadın tiz bir çığlık attı ve daha kimse yetişemeden gürültüyle yere yığıldı. İkimiz de koşarak onu kaldırdık.

Poirot, "Başı fena yarılmış," diye açıkladı.

"Basamağın kenarına çarpmış olacak. Hafif bir beyin sarsıntısı da geçirdiğinden eminim. Giraud, onun ifadesini almak istiyorsa artık biraz bekleyecek. En aşağı bir hafta kendisine gelebileceğini sanmıyorum."

Denise'le Françoise hanımlarının yardımına koşmuşlardi. Poirot kadını hizmetçilere bırakarak evden çıktı. Başını eğmiş, öyle yürüyordu. Kaşları çatılmiştı. Bir süre konuşmadım. Sonra bir soru sormak cesaretini gösterdim.

"Aleyhteki bütün delillere rağmen Jack Renauld'nun yine de suçlu olmadığına mı inanıyorsun?"

Poirot önce cevap vermedi. Uzun bir sessizlikten sonra ciddibir tavırla, "Bilmiyorum, Hastings," dedi. "Olabilir... Tabii Giraud yanılıyor... Düşünceleri başından sonuna kadar yanlış. Eğer Jack suçluysa, bunun Giraud'nun iddialarıyla hiçbir ilişkisi yok. Genç adamın aleyhindeki en ağır delili de sadece ben biliyorum." Heyecanla, "Nedir o?" diye sordum.

"Eğer gri hücrelerini kullanır ve bütün olayı incelersen, sen de benim gibi bunun ne olduğunu anlarsın, dostum."

İşte Poirot'nun sinirime dokunan yanıtlarından biri de buydu.

Arkadaşım konuşmamı beklemeden yürümesine devam etti. "Denize doğru gidelim. Orada, kumsala bakan küçük bir tepede oturur ve olayı inceleriz. Bütün bildiklerimi sana açıklayacağım. Ama gerçeği kendi çabalarınla bulmanı tercih ederim. Ben sana yol gösterdikten sonra ne yararı var bunun?" Poirot'nun söylediği denize bakan; otlarla kaplı, küçük tepeciğe yerleştik.

Poirot bana cesaret vermek ister gibi, "Düşün, dostum," dedi. "Fikirlerini sıraya diz. Metotlu ol. Düzenli olmaya dikkat et. İşte başarının sırrı budur."

Onun isteğine uymaya çalışarak olayın bütün ayrıntıları üzerinde durdum. Sonunda istemeye istemeye Giraud'nun haklı olduğuna karar verdim. Tabii Madam Daubreuil'ün de işe karışmış olması ihtimali vardı. Giraud onun Baroldy olayıyla olan ilişkisini bilmiyordu. Esrari çözebilmek için o olayın üstünde durmam gerekiyordu. Birdenbire kafamda şimşek çaktı sanki. Sesim titreyerek varsayımımı kurdum.

"Küçük bir fikrin olduğunu görüyorum, dostum. İyi ilerliyoruz."

"Poirot," dedim. "Garip bir biçimde ihmalcilik ettik biz. Biz diyorum, ama aslında ben demem daha doğru. Ne var ki, sen de sıkı ağızlılığının cezasını çekmelisin. Unuttuğumuz biri var."

Poirot gözlerinde muzip bir ışıltıyla, "Kim o?" diye sordu.

"Georges Conneau!" Şaşılacak bir açıklama.

Poirot beni heyecanla kucakladı. "Kutlarım! Gerçeğe eriştin. Hem de yalnız başına. Olağanüstü bir şey bu! Düşünmeye devam et. Haklısın. Georges Conneau'yu unutmakla hata ettik."

Arkadaşımın bu iltifatı koltuklarımı öylesine kabarttı ki, neredeyse devam edemeyecektim. Az sonra kendimi toparladım.

"Georges Conneau yirmi yıl önce ortadan kaybolmuş. Ama ölmüş olması şart değil."

Poirot, başını salladı. "Tabii. Devam et."

"Onun için adamın sağ olduğunu düşünebiliriz."

"Evet."

"Ya da son zamanlara kadar sağdı."

"Daha da iyi."

Heyecanım artıyordu. "Adamın durumunun iyice bozulduğunu düşünelim. Bir serseri olmuştu. Rastlantı sonucu Merlinville'e geldi. Ve burada daima sevdiği o kadını buldu."

Poirot, "Ah, ah...Yine romantikliğin tuttu," diye uyardı beni.

Bir özdeyişi tekrarladım. "Nefret sevgi demektir." Belki de bu söz aklımda yanlış kalmıştı. "Her neyse... kadını burada buldu. Eski sevgilisi adını değiştirmişti. Ve yeni bir aşığı vardı. Bir İngiliz, Renauld. Kurban edildiği eski oyunu hatırlayan Georges Conneau öfkelenerek Renauld'yla kavga etti. Sonra gizlenip adamın metresine gelmesini bekledi. Ve Renauld'yu sırtından bıçakladı. Sonra da dehşete düşerek mezarı kazmaya başladı. O sırada Madam Daubreuil aşığının nerede kaldığını merak ederek dışarı çıktı. Kadınla Conneau korkunç bir şekilde kavga ettiler. Adam Jeanne Daubreuil'ü kulübeye sürükledi. Ama orada birdenbire sara nöbeti tutarak yere yuvarlandı. İşte tam o sırada Jack Renauld çıkageldi. Madam Daubreuil genç adama her şeyi anlattı. Bu eski rezalet hortladığı takdirde durumun kızı için çok kötü olacağına işaret etmeyi de unutmadı. Artık Jack'in babasının katili ölmüştü. En iyisi bu konuyu örtbas etmeleri olacaktı.Jack Renauld buna razı oldu. Eve giderek annesiyle konuştu. Onu

da ikna etti.Jack, Madam Daubreuil'ün anlattığı hikâyeden ilham almıştı. Annesi onun kollarını ve bacaklarını bağlamasına, ağzını tıkamasına razı oldu.E, Poirot,buna ne diyorsun?" Arkama yaslandım. Olayın içyüzünü böyle anlayabildiğim için keyiften kızarmıştım. Poirot başını kaldırarak düşünceli bir tavırla bana baktı. "Bence film senaryoları yazman çok iyi olur, dostum."

"Yani..."

"Bana anlattığın hikâye güzel bir film olur. Ama korkarım bunun günlük hayatla hiçbir ilişkisi yok."

"Tabii henüz bütün ayrıntıları incelemiş değilim ama..." "Daha da ileri gittin ve olmayacak bir biçimde onları bir kenara itiverdin. O iki adamın kılıkları ne olacak? Sence Conneau kurbanını bıçakladıktan sonra onun elbiselerini giydi ve hançeri de tekrar yerine soktu, öyle mi?"

Biraz da öfkeyle, "Bence bunlar önemli değil," diye itiraz ettim. "Belki de Conneau o gün daha önce Madam Daubreuil'ü tehdit etmiş ve parayla elbiseyi ondan almıştı."

"Tehditle ha? Gerçekten ciddi misin?"

"Tabii. Belki de Conneau kadını asıl kimliğini Renauld'lara söylemekle tehdit etti. Tabii o zaman kadının kızının Jack'la evlenmesi de suya düşecekti."

"Yanılıyorsun, Hastings. Conneau kadını tehdit edemez, ona şantaj yapamazdı. Çünkü bu durumda güçlü olan Jeanne Daubreuid'di. Georges, Conneau'yu hâlâ cinayet suçuyla aradıklarını biliyorsun. Kadının bir sözü üzerine giyotini boylayabilirdi."

İstemeye istemeye bunun doğru olduğunu itiraf ettim. Sonra da alaycı, "Herhalde senin varsayımın bütün ayrıntıları bakımından dosdoğru," diye homurdandım.

Poirot usulca, "Benim varsayımım gerçeğin ta kendisi," dedi. "Ve gerçek de doğru demektir. Varsayımını açıklarken bir çok önemli hata yaptın. Hayal gücün yüzünden gece yarısı randevularını ve ihtiraslı aşk sahnelerini düşündün. Oysa bir cinayeti incelerken tarafsız davranmak gerekir. Sana yöntemimi açıklayayım mı?"

"Evet, evet, bir açıklama yap bakalım."

Poirot dimdik oturarak konuşmaya başladı. Bazı noktaları vurgulamak için arada sırada parmağını sallıyordu. "Ben de senin gibi işe Georges Conneau'yla başlayacağım. Madam Bertoldy'nin maskeli ve sakallı iki katil hikâyesi bir masaldı. Bunu ya kadın uydurmuştu ya da Conneau daha önceden bu masalı hazırlamıştı. Şimdi incelediğimiz bu olayda yine aynı hikâyeyle karşılaşıyoruz. Sana anlattığım gibi, bunun Madam Daubreuil'in kafasından çıkmış olması imkânsız. Onun için de masalı aslında Georges Conneau'nun uydurmuş olduğunu kabul etmek zorundayız. Pekâlâ. O halde son cinayeti de yine Georges Conneau düzenledi ve bu işde kendisine Madam Renauld yardım etti. Ön planda kadın var. Arkasındaysa kullandığı yeni isim bilinmeyen bir gölge...

"Şimdi Renauld olayını başından başlayarak inceleyelim. Ve her önemli noktayı tarih sırasına göre açıklıyalım. Not defterinle kalemin yanında mı? İyi.Yazılacak ilk nokta hangisi?"

"Sana gelen mektup mu?"

"Durumu biz ilk bu mektup sayesinde öğrendik. Ama olayın başlangıcı bu değil. Bence önemli olan ilk nokta, Paul Renauld'un Merlinville'e geldikten kısa bir süre sonra değişmesi. Birçok tanık bu noktanın üzerinde durdu. Ayrıca Paul Renauld'nun Madam Daubreuil'le olan dostluğunu ve kadına verilen hatırı sayılacak parayı da incelememiz gerekiyor. Ondan da mayısın yirmi üçüne geliyoruz." Poirot durdu. Öksürdü. Sonra da bana yazmamı işaret etti.

"23 Mayıs: Renauld oğlu Jack'le, delikanlının Marthe'yie evlenmek istemesi yüzünden kavga ediyor. Jack, Paris'e hareket ediyor.

"24 Mayıs: Paul Renauld vasiyetnamesini değiştiriyor. Bütün servetini karısına bırakıyor.

"7 Haziran: Renauld bahçede bir serseriyle kavga ediyor. Marthe bunu görüyor.

"Hercule Poirot'ya yardım isteyen bir mektup yazılıyor.

"Babası Jack Renauld'ya bir telgraf çekerek ona hemen Anzora gemisine binerek Buenos Aires'e gitmesini emrediyor.

"Şoför Masters izinli olarak yollanıyor.

"O akşam Renauld'ya bir kadın konuk geliyor. Adam kadını geçirirken, 'Evet, evet,' diyor. 'Ama Tanrı aşkına şimdi gidin.'" Poirot durdu. "İşte Hastings. Bu noktalan teker teker al, dikkatle incele. Hem tek başlarına ve hem de olayla ilgili olarak... Belki o zaman işin içyüzünü anlarsın." Arkadaşımın dediğini canla başla yapmaya çalıştım. Bir iki dakika sonra da tereddütle, "İlk noktalar bakımından..." diye başladım.

"Durum şu; şantaj varsayımını mı, yoksa adamın bu kadına âşık olduğunu mu kabul ediyoruz?"

"Tabii ki şantajı kabul ediyoruz. Stonor'un, Renauld'nun kişiliği ve âdetleri hakkında söylediklerini duydun."

İtiraz ettim. "Ama Madam Renauld bunu doğrulamadı."

"Madam Renauld'nun sözlerine hiçbir şekilde güvenilemeyeceğini biliyoruz artık. Bu bakımdan Stonor'a inanmamız gerekiyor."

"Ama madem Renauld, Bella adlı bir kadınla bir aşk macerası geçirmiş, o zaman Madam Daubreuil'e de bir. ilişki kurmuş olması pekâlâ mümkün."

"Orası öyle. Ama Renauld gerçekten bir aşk macerasına atılmış mıydı?"

"Mektup, Poirot. Mektubu unutuyorsun."

"Hayır, unutmuyorum. Ama o mektubun Paul Renauld'ya yazıldığını nereden çıkarıyorsun?"

"Mektup onun cebinde bulundu ve..."

Poirot sözümü kesti. "Ve hepsi bu kadar. Mektupta kime yazıldığını gösteren bir ad yoktu. Pardüsünün cebinden çıktığı için mektubun ölüye yazılmış olduğunu düşündük. Şimdi, dostum. Ben o pardösüde bir acayiplik gördüm. Onu ölçtüm ve sana Renauld'nun pardösüsünün pek uzun olduğunu söyledim. Bu sözüm seni düşündürmeliydi." İtiraf ettim. "Onu laf olsun diye söylendiğini sandım."

"Ah, ne garip fikir bu! Daha sonra Jack Renauld'nun pardösüsünü öptüğümü gördün. Evet. Jack Renauld'nun pardösüsü deçokkısaydı.Buiki noktayı biraraya getir. Ve buna bir üçüncüsünü de ekle. Yani Jack'ın Paris'e gitmek için evden telaşla fırlamasını. Ee, şimdi bütün bunlardan ne sonuç çıkarıyorsun?"

Poirot'nun ne demek istediğini anlamıştım. Ağır ağır, "Evet," diye mırıldandım. "O mektup Jack Renauld'ya yazılmıştı, babasına değil. Delikanlı öfke ve telaşı arasında yanlış pardösüyü almıştı."

Poirot başını salladı. "Tabii ya. Bu noktaya daha sonra tekrar döneriz. Şimdilik mektubun Paul Renauld'la bir ilgisi olmadığını kabul edelim. Ve ondan sonra olaya geçelim."

Defterden okudum. "23 Mayıs: Renauld, oğlu Jack'la delikanlının Marthe'yle evlenmek istemesi yüzünden kavga ediyor. Jack Paris'e hareket ediyor. Bu bakımdan söylenilecek fazla bir şey yok. Adamın ertesi gün vasiyetnamesini değiştirmesi durumu açıklıyor. Buna kavganın neden olduğu belli."

"Evet, dostum. Bu bakımdan aynı fikirdeyiz. Hiç olmazsa hareket açısından. Ama Renauld'nun bu şekilde hareket etmesindeki amaç neydi?" Hayretle gözlerimi açtım. "Canım, oğluna kızmıştı işte." "Ama Paul Renauld sonradan Paris'e oğluna sevgi dolumektuplar yazmış."

"Jack Renauld öyle söylüyor ama mektuplarortada yok."

"Neyse, bunu geçelim."

"Şimdi felâket gününe geliyoruz. O sabahki olayları sıraya koyduk."

"Bana gelen mektubun telgrafla aynı zamanda postaya verildiğini öğrendim. Ondan kısa bir süresonrada şoförMasters'e izine çıkabileceği söylenmişti. Bence Renauld o serseriyle bütün bunlardan daha önce kavga etti."

"Bunu kesinlikle bilemezsin. Matmazel Marthe'yi yeniden sorguya çekmelisin."

"Buna gerek yok. Ben eminim. Eğer bunu görmüyorsan, başka hiçbir şeyi de görmüyorsun demektir, Hastings."

Bir an ona baktım. "Tabii ya! Ben aptalın biriyim! Serseri Georges Conneau idiyse... Renauld onunla ettiği kavgadan sonra tehlikede olduğunu anladı.Conneau'nun adamı olduğundan şüphelendiği şoför Masters'i yolladı. Oğluna teigraf çekti. Seni çağırdı." Poirot'nun dudaklarında hafif bir gülümseme uçuştu.

"Adamın mektubunda, Madam Renauld'nun daha sonra hikâyeyi anlatırken söylediği sözcükleri kullanmış olmasını tuhaf bulmuyor musun? Santiago bir şaşırtmacaydı diyelim. O halde Renauld neden bundan söz etti? Sonra... oğlunu niçin oraya yollamaya kalkıştı?"

"Bunun şaşılacak bir şey olduğunu itiraf ediyorum. Ama belki bunun ne anlama geldiğini daha sonra öğreneceğiz... Şimdi akşama ve o esrarlı kadının ziyaretine geliyoruz. Açıkçası, bu benim aklımı iyice karıştırıyor. Yok kadın, Françoise'in başından beri iddia ettiği gibi Madam Daubreuil idiyse o başka."

Poirot başını salladı. "Dostum, dostum, yine aklın karışmaya başladı. O çek parçasını, Bella Duveen adının Stonor'a tanıdık geldiğini unutma. Bence Jack Renauld'ya o mektubu yazan Bella Duveen'di. Ve o gece Villa Genevieve'e de o kız geldi. Belki Jack'i görmek istiyordu, belki de genç adamın babasına yalvarmak niyetindeydi. Bu bakımdan kesin karar veremeyiz. Ama olanları tahmin edebiliriz. Kız, Jack'ın üzerinde hakkı olduğunu söyledi. Belki de Paul Renauld'ya genç adamın kendisine yazmış olduğu mektupları gösterdi. Renauld kıza bir çek vererek onu susturmayı denedi. Ama Bella Duveen öfkeyle bu çeki yırttı. Onun mektubundan Jack'e gerçekten âşık olduğu anlaşılıyor. Herhalde kendisine para teklif edilmesine de çok kızdı. Sonunda Renauld kızı başından attı. Burada adamın sözleri çok anlamlı.

"'Evet, evet, ama Tanrı aşkına şimdi gidin,'" diye tekrarladım.

"Bu bana sadece biraz telaşlı bir sözmüş gibi geliyor, ama işte o kadar."

"Bu da yeter. Adam kızın gitmesini çok istiyordu. Neden? Konuşma pek tatsız olduğu için değil. Hayır. Zaman geçiyordu ve bir nedenle vakit çok önemliydi."

Şaşkın şaşkın sordum. "Neden önemli olsun?"

"İşte şimdi kendi kendimize bunu soracağız. Neden önemi olsun? Ama daha sonra o kol saati sorunuyla karşılaştık. Bu da zamanın cinayette önemli bir rolü olduğunu gösteriyordu... Şimdi hızla asıl felâkete yaklaşıyoruz. Bella Duveen villadan ayrıldığı zaman saat on buçuktu. Kol saatinden cinayetin on ikiden önce işlendiğini ya da sahneye konduğunu biliyoruz. Cinayetten önceki diğer olayları inceledik. Geride bir tek şey kaldı.

Doktorun söylediğine göre, serseri bulunduğu andan en az kırk sekiz saat önce ölmüştü. Hatta bundan da bir gün önce ölmüş olması ihtimali vardı. Şimdi ben, incelediğimiz diğer noktaların yardımıyla serserinin 7 Haziranda öldüğüne karar veriyorum."

Aptal aptal Poirot'ya baktım. "Ama nasıl? Neden? Bunu nasıl bilebilirsin?"

"Çünkü olaylar dizisi ancak bu şekilde mantıklı bir şekilde açıklanabilir. Dostum, seni yolda adım adım ilerlettim. Artık apaçık olanbudurumu anlamıyor musun?"

"Poirot'cuğum, ben ortada açık bir şey göremiyorum. Önce doğru yolda olduğunu sanmıştım ama şimdi aklım büsbütün karıştı." Poirot bana üzüntüyle bakarak başını salladı.

"Tanrım! Ne acı! Çok zekisin ama yöntem denilen şeyden haberin yok. Küçük gri hücrelerin gelişmesini sağlamak için güzel bir yol vardır. Sana anlatayım..."

"Tanrı aşkına, şimdi sırası değil bunun! Doğrusu insanın tepesini attırıyorsun, Poirot. Sen şimdi bana Paul Renauld'yu kimin öldürdüğünü söyle."

"Sonuçtan emin değilim."

"Ama bunun apaçık olduğunu söyledin."

"Seninle başka başka şeylerden söz ediyoruz, dostum. Unutma, araştırdığımız iki cinayet.Sana daha önce de söylediğim gibi, bunun için de iki ceset gerekli. Haydi, haydi, sabırsızlanma! Ben her şeyi anlatacağım. Bir kere konuyu psikolojik yönden inceleyeceğiz. Şimdi... Paul Renauld'nun üç noktada, hem görüş açısını, hem de hareket tarzını değiştirdiğini görüyoruz. Yani psikolojik üç nokta var. İlki, adamın Merünville'e gelişinden hemen sonra görülüyor. İkincisi, o konuda oğluyla kavga ettikten sonra. Üçüncüsü ise, 7 Haziran sabahı. Şimdi üç nedene gelelim. Birincisinin nedeni, Madam Daubreuil'le karşılaşması olabilir. İkincisi dolaylı bir şekilde yine kadınla ilgili. Yani Renauld'nun oğluyla kadının kızının evlenmesi. Ama üçüncüsünün nedenini bilmiyoruz. Bunu tahmin etmek zorundayız. Şimdi, dostum, sana bir soru soracağım: Bu cinayeti kim planladı?"

Poirot'u ihtiyatla süzerek çekine çekine, "Georges Conneau," dedim.

"Tamam. Giraud bir kadının kendisini, sevdiği odamı ve çocuğunu kurtarmak için yalan söyleyeceğinden söz etti. Kadına yalanı Georges Conneau'nun söylettiğini biliyoruz. Ama Georges Conneau, Jack olamaz. Öyleyse kadın oğlunu kurtarmak için yalan söylemedi.Herhalde kadının kendisi de Georges Conneau değil.O halde ikinci olasılığın üzerinde duracağız. Madam Renauld sevdiği erkek uğruna yalan söyledi. Yani... Georges Conneau uğruna. Bunu sen de kabul edersin."

"Evet," diye, itiraf ettim. "Mantıklı gözüküyor."

"İyi. Madam Renauld, Georges Conneau'yu seviyor. Öyleyse Georges Conneau kim?"

"O serseri."

"Madam Renauld'un serseriyi sevdiğini gösteren bir delil var mı?"

"Hayır, ama..."

"Pekâlâ öyleyse. Gerçeklerin desteklemediği varsayımlara sıkıca sarılmaktan vazgeç. Onun yerine kendi kendine Madam Renauld'nun kimi sevdiğini sor."

Şaşkın şaşkın başımı salladım.

"Yapma canım. Bunu gayet iyi biliyorsun. Madam Renauld kimi çok seviyordu? Kimin cesedini görünce düşüp bayıldı?"

Aptal aptal bakakaldım. "Kocasının..."

Poirot, başını salladı. "Kocası ya da Georges Conneau. Artık ona hangi adı verirsen." Kendimi topladım. "Ama bu imkânsız."

"Neden imkânsız? Biraz önce Madam. Daubreuil'ün Georges Conneau'ya şantaj yapacak durumda olduğunu söylemedik mi?"

"Evet ama..."

"Ve kadın Paul Renauld'aa kolaylıkla şantaj yapmıyor muydu?"

"Bu da doğru olabilir ama..."

"Paul Renauld'nun çocukluğu ve gençliği hakkında hiçbir şey bilmiyoruz. Öyle değil mi? Adam yirmi yıl kadar önce birdenbire ortaya çıkmış ve Kanadalı bir Fransız olduğunu iddia etmiş. Öyle değil mi?"

Daha kesin bir tavırla, "Orası öyle," dedim. "Ama önemli bir noktayı atlıyorsun."

"Nedir o, dostum?"

"Seninle cinayeti Georges Conneau'nun planladığını konuştuk. Senin dediğin doğruysa, o zaman ortaya gülünç bir durum çıkıyor. Yani adam kendi ölümünü kendisi planlamış oluyor."

Poirot sakin sakin, "Tabii, dostum," diye cevap verdi. "Gerçekten de böyle yaptı."

Poirot İz Üzerinde

Poirot ölçülü bir tavırla anlatmaya başladı. "Bir adamın öiümünü planlaması sana garip mi gözüküyor, dostum? Bu sana öyle garip geliyor ki, gerçeği 'saçma' diye red ediyor ve bundan on kat daha imkânsız bir hikâyeyi kabul etmeye kalkışıyorsun. Evet, Paul Renauld kendi ölümünü planladı. Ama gözünden kaçan bir nokta var. Aslında ölmek niyetinde değildi."

Şaşkın şaşkın başımı salladım.

Poirot, "Aslında bu nokta çok basit," dedi. "Renauld'un tasarladığı cinayet için bir katile gerek yoktu. Ama bir ceset şarttı. Şimdi olayı başka bir açıdan incelemeye başlayalım. Georges Conneau adaletin elinden kaçarak Kanada'ya gitti. Orada takma bir adla evlendi. Güney Amerika'da büyük bir servet yaptı. Ama vatanını özlüyordu. Aradan yirmi yıl geçmiş, oldukça değişmişti. Ayrıca çok tanınmış bir insandı artık. Hiç kimse onun bir kanun kaçağı olduğunu düşünemezdi. Bu yüzden Fransa'ya dönmesinin tehlikeli olmayacağına karar verdi. Böylece milyoner Paul Renauld, İngiltere'ye yerleşti. Yazlarını Fransa'da geçirecekti. Ve aksi rastlantı, insanların sonunu belirleyen, onların hareketlerinin bedelini ödemekten kaçınmalarını engelleyen o gizli adalet, Renauld'yu Merlinville'e sürükledi. Ve orada bütün Fransa'da kendisini tanıyabilecek olan tek kişi vardı. Madam Daubreil. Tabii Renauld kadın için bir altın madeniydi. Madam Daubreuil bundan yararlanmakta da gecikmedi. Renauld çaresizlik içindeydi.Kadının pençesine düşmüştü. Madam Jeanne Daubreuil ondan bol para sızdırmaya başladı.

"Sonra o kaçınılmayacak şey oldu. Jack Renauld hemen her gün gördüğü güzel Marthe'ye âşık oldu. Onunla evlenmeye karar verdi. Bu olay babasını çok sarstı ve öfkelendirdi. Ne olursa olsun, oğlunun o kötü ve iğrenç kadının kızıyla evlenmesini engelleyecekti.Jack Renauld babasının geçmişini bilmiyordu. Ama Madam Eloise Renauld kocasının bütün başından geçenleri öğrenmişti. Karakter sahibi bir kadındı. Ve kocasına da âşıktı. Karı koca başbaşa verip düşündüler. Renauld bir tek yol olduğunu düşünüyordu: Ölüm. Ölmüş gibi yapacak ve başka bir ülkeye kaçacaktı. Orada takma bir adla yeni bir hayata başlayacaktı tekrar. Eloise Renauld da

bir süre üzgün dul rolü oynadıktan sonra onun yanına gidecekti. Tabii bütün serveti kadının yönetmesi gerekiyordu. İşte Paul Renauld bu yüzden vasiyetnamesini değiştirdi. Bilmiyorum başlangıçta ceset bulma konusunda neye karar vermişlerdi? Belki tıp okulundan bir iskelet çalacak, sonra da bir yangın çıkaracaklardı. Böyle bir şey yapacaklardı herhalde. Ama planları daha tam anlamıyla gelişmeden ellerine beklenmedik bir fırsat geçti. Aksi ve küfürbaz bir serseri villanın bahçesine girdi. Bir kavga çıktı. Paul Renauld adamı dışarı atmaya çalışırken, saralı olan serseri yere yığıldı. Ve oracıkta öldü. Renauld karısını çağırdı. Birlikte ölüyü kulübeye sürüklediler. Olayın kulübenin hemen dışında olduğunu biliyoruz. Kan koca ellerine olağanüstü bir fırsat geçmiş olduğunun farkındaydılar. Adam aslında Paul Renauld'ya benzemiyordu. Ama orta yaşlıydı ve tipik Fransızdı. Bu da yeterliydi.

"Bence karı koca, villadakilerin duymaması için oradaki banka oturarak durumu konuştular. Planlarını çabucak yaptılar. Ölüyü sadece Madam Renauld'nun teşhis etmesi gerekiyordu.Jack Renauld ve iki yıldır orada çalışan şoför Masters işe karışmamalıydılar. Kadın hizmetçilerin cesede yaklaşmalarına engel olacaktı. Zaten Renauld da ayrıntıları pek farketmeyecek kimseleri kandırmak için birtakım önlemler alacaktı. Masters izine çıkarıldı. Jack'a bir telgraf çekildi. Ona Buenos Aires'e gitmesi emredildi. Bu kent Renauld'nun hazırladığı 'hikâyeye uygundu. Renauld benim adımı duymuştu. Yaşlı bir dedektif olarak biliyordu beni. Bana mektup yazarak yardım istedi. Bu mektubun sorgu yargıcını çok etkileyeceğini biliyordu. Gerçekten de öyle" oldu.

"Karı koca serseriye Renauld'nun bir elbisesini giydirdiler. Adamın yırtık ceketiyle. pantolonunu eve götürmeye cesaret edemedikleri için kulübede bıraktılar.Eloise Renauld'un anlatacağı hikâyeyi desteklemek için ölünün kalbine o hançeri sapladılar. Paul Renauld o gece karısının ellerini, ayaklarını bağlayacak ve ağzını tıkayacaktı. Ondan sonra da gidip bankır yapılacağını bildiği o yerde mezar kazacaktı. Cesedin bulunması şarttı. Jeanne Daubreuil'ün hiçbir şeyden şüphelenmemesi gerekti. Ama öte yandan biraz zaman geçtiği takdirde kimlik sorunuyla ilgili tehlikeler azalacaktı.Paul Renauld serserinin elbisesini giyecek, ayaklarını sürüye sürüye istasyona gidecekti. Orada kimseye gözükmeden on iki on trenine binecekti. Cinayetin bundan iki saat sonra işlendiği iddia edileceği için kimse ondan şüphe etmeyecekti tabii.

"İşte adam bu yüzden Bella adlı kızın beklenmedik bir zamanda gelmesine sinirlendi.Geçen her dakika planını altüst edebilirdi. Kızı elinden geldiği kadar çabuk başından attı. Ondan sonra da planı uygulamaya başladı. Sokak kapısını aralık bıraktı. Katillerin oradan çıktıklarının sanılması için. Eloise Renauld'yu sıkıca bağladı. Yirmi yıl kadar önce hata etmiş, Jeanne Baroldy'nin bağlarını fazla sıkmamıştı. Bu yüzden de kadından şüphe etmişlerdi. Renauld karısına yine o eski hikâyeyi ezberletmişti. Gece serindi. Çamaşırlarının üzerine pardösüsünü giydi. Bunu sonra mezara, ölünün yanına atacaktı. Pencereden indi. Çiçek parkındaki ayak izlerini dikkatle sildi. Böylece aleyhindeki en kesin delili de bırakmış oldu. Issız golf alanına giderek mezarı kazmaya başladı. Ve o sırada..."

"Evet?"

Poirot ciddi bir tavırla, "Ve o sırada Georges Conneau uzun yıllar boyunca kaçmayı başardığı kaderle karşılaştı," dedi.

"Adalete olan borcunu ödedi. Biri adamı sırtından bıçakladı... Şimdi, Hastings, iki cinayetten söz ettiğim zaman ne demek istediğimi anlıyorsun sanırım. İlk cinayetin, Paul Renauld'un büyük bir küstatılıkla incelememi istediği cinayetin içyüzü anlaşıldı. Ah, o bu konuda hata etti. Hercule Poirot'ya önem vermedi!.. Evet, bir cinayetin esrarı çözüldü. Ama bunun gerisinde daha da karışık bir bilmece gizler. Ve bunu çözmek de zor olacak. Çünkü katil akıllılık ederek Paul Renauld'un hazırladığı planı uyguladı. Bu şaşırtıcı bir olay. Giraud gibi psikolojiye önem vermeyen bir genç bunu dünyada çözemez."

Hayran hayran, "Harikasın, Poirot," diye mırıldandım.

"Gerçekten olağan üstüsün. Dünyada hiç kimse bu esrarı çözemezdi."

Bu sözlerim hoşuna gitmişti sanırım. Poirot'nun ilk kez mahcup olduğunu gördüm. "Ah, demek artık zavallı Baba Poirot'ı aşağı görmüyorsun? İnsan kılığındaki tazıyı beğenmekten vazgeçtin galiba?"

Giraud'a taktığı bu ad beni hep güldürüyordu. "Tabii... Sen bu konuda Giraud'u yendin."

Poirot alçakgönüllü bir insan tavrı takınmaya çalıştıysa da pek başaramadı. "Zavallı Giraud. O aslında aptal biri değil. Bir iki şansı döndü. Örneğin, hançere sarılmış olan o siyah saç teli... şaşırtıcı bir şeydi."

Ağır ağır, "Açıkçası, Poirot," dedim. "Durumu hâlâ anlamış değilim. Kimin saçıydı o?"

"Madam Renauld'nun tabii. İşte aksilik de bununla ilgili. Kadının saçı aslında siyahmış. Ama artık iyice ağırmaya başlamış. O hançere kır bir tel de takılabilirdi, O zaman da Giraud ne yaparsa yapsın bunun Jack Renauld'nun olduğunu iddia edemezdi. Ama tabii... Giraud her zaman gerçekleri varsayımına uyması için saptırıyor. Fransız kulübede iki kişinin izlerini bulamadı mı? Bir kadının ve bir erkeğin? Peki bu, olayla ilgili olarak yaptığı açıklamaya uyuyor mu? Hayır, uymuyor. Bu yüzden de bu noktadan bir daha söz etmeyecek. Şimdi bu metotlu bir çalışma mı?

Büyük Giraud! Ulu Giraud bir oyuncak balondan başka bir şey değil. Ne kadar önemli olduğunu düşüne düşüne şişmiş. Ve onun aşağı gördüğü ben, Hercule Poirot, o balona iğneyi şöyle batıracağım! Şöyle!" Bir işaret yaptı. Sonra da sakinleşerek sözlerine devam etti. "Madam Renauld kendine geldiği zaman konuşacak mutlaka. Oğlunu cinayetle suçlayacakları hiç aklına gelmemişti. Nereden gelecekti? Jack'ın sağ salim Anzora gemisine binip, denize açıldığını sanıyordu. Atı, ne kadın o, Hastings. Ne güç, ne soğukkanlılık. Madam Eloise Renauld bir tekhata yaptı. O da oğlu beklenmedik bir anda döndüğü zaman, 'Bunun önemi yok...' gibi bir söz söyledi. Kimse bunu farketmedi. Bu sözlerin anlamını sezmedi. Zavallı kadın ne korkunç bir rol yapmak zorunda kaldı.

Onun cesedi görmeye gittiği zaman geçirdiği şoku düşün. Serseri yerine kocasının ölüsüyle karşılaştı. Oysa sevdiği adamın kilometrelerce uzakta, güvencede olduğunu sanıyordu. Onun için Eloise Renauld'nun bayılmasına şaşmamalı. Ama ondan sonra bütün ıstırap ve ümitsizliğine rağmen azimle rolünü oynamaya devam etti. Kimbilir kalbi nasıl acıyla burkuluyordu? Asıl katili yakalamamızı sağlamak için bir kelime bile söylemeye cesareti yoktu. Oğlu yüzünden Paul Renauld'un eski katil Georges Conneau olduğunun ortaya çıkmasını istemiyordu. Onun için en acısı da herkesin önünde Madam Daübreuil'in kocasının metresi olduğunu açıklaması oldu. Çünkü şantajla ilgili en ufak bir ima, kocasının sırrının ortaya çıkmasına neden olabilirdi. Sorgu yargıcı kocasının geçmişinde bir sır olup olmadığını sorduğu zaman ne kadar zekice bir cevap verdi. 'Öyle romantik' bir şey olmadığından eminim...'

Olağanüstüydü bu. Sesdeki hoşgörü, hüzünlü alay. Ve tabii Hautet o zaman melodrama kaçtığını, aptalca davrandığını düşündü. Evet, harika bir kadın! Belki bir katile âşıktı ama ona hep sadık kaldı." Poirot derin derin içini çekti.

"Bir şey deha var, Poirot. O kurşun boru parçası."

"Anlayamadın mi? Onunla serserinin yüzünü iyice ezip parçalayacaklardı. Tanınmaması için. Doğru izin peşinedüşmemideo sağladı. Ve ahmak Giraud yerlerde sürünerek kibrit ve izmarit aradı. Sana iki metre boyundaki bir ipucunun da iki santimlik kadar önemli olabileceğini söylemedim mi?" Kendi kusurlarıma dikkati çekmemek için telaşla sözü değiştirmeye çalıştım. "Artık Giraud'un sesi fazla çıkmayacak."

"Acaba? Eğer yanlış yollardan gerçek katili ele geçirdiyse, herhalde bunu itiraf etmeyecek."

"Ama..." Durumu anlayarak sustum.

"Anlıyorsun ya, Hastings? Yeniden başlamamız gerekiyor. Mösyö Renauld'yu kim öldürdü? O gece yarısından biraz önce villanın yakınlarında bulunan ve Paul Renauld'nun ölümünden yararlanacak biri. Bu tanım da Jack Renauld'ya çok uyuyor. Cinayetin önceden planlanmış olması şart değil. Sonra o hançer!"

İrkildim. Bu noktayı unutmuştum.

"Tabii. Serseriye saplanmış olan Madam Renauld'nun hançeriydi. Demek ki, onlardan iki tane vardı."

"Tabii. Birbirinin eşi olduğuna göre... Demek ki, hançer Jack Renauld'undu. Ama bu beni o kadar düşündürmüyor. Hatta bu konuda küçük bir fikrim de var.'Hayır, Jack aleyhindeki en kötü nokta psikolojik. Kalıtım, dostum, kalıtım. Babasının oğlu o. Evet, Jack'ın Georges Conneau'nun oğlu olduğunu unutmamak gerek." Sesi ciddi ve heyecanlıydı.

İstememe rağmen etkilendim. "Sözünü ettiğin o küçük fikrin nedir?"

Poirot cevap vermeyerek cep saatine baktı. "Akşam vapuru Calais'den kaçta kalkıyor?"

"Beşte sanırım."

"Uygun. Vapura yetişebileceğiz."

"İngiltere'ye mi gidiyoruz?"

"Evet, dostum."

"Neden?"

"Bir tanığı bulabilmek için."

"Kim o?"

Poirot yüzünde garip bir gülümsemeyle cevap verdi. "Miss Bella Duveen."

"Ama onu nasıl bulacaksın? Hakkında ne biliyorsun?"

"Hiçbir şey bilmiyorum. Ama birtakım tahminlerde bulunabilirim. Adının Bella Duveen olduğu kesin. Bu ad Stonor'a biraz tanıdık geldi.

Ama Renauld ailesiyle ilgili olarak değil. Onun için kızın sahneden olması bir ihtimal. Jack Renauld paralı bir delikanlı.İlk aşkını sahneden seçmiş olabilir. Bu durum Paul Renauld'nun kızı çekle susturmaya çalışmasına da uyuyor. Evet, kızı bulacağım. Özellikle bunun yardımıyla." Ve cebinden Jack Renauld'nun çekmesinden aldığını gördüğüm resmi çıkardı.

Fotoğrafın bir köşesine, "Bella'dan sevgilerle," yazılmış, ama benim dikkatimi çeken bu olmadı. Fotoğraf pek de iyi sayılmazdı. Yine de kızı tanımıştım. Sanki büyük bir felâketle karşılaşmışım gibi kalbim donmuştu âdeta.

Kül Kedisinin resmiydi bu.

Aşkı Buluyorum

Bir süre taş kesilmişim gibi oturdum. Fotoğrafı hâlâ elimde tutuyordum. Sonra sanki bu durum beni hiç sarsmamış gfbi bir tavır takınmayaçalışarak resmi Poirot'ya geri verdim. Aynı anda usuloa arkadaşıma bir göz attım. Neyse ki, bana bakmıyordu. Halimde bir acayiplik varsa bile farketmemişti.

Poirot çabucak ayağa kalktı. "Kaybedecek zamanımız yok. Hemen yola çıkmalıyız... Neyse, denizin sakin olacağından eminim."

Yola çıkma telaşı arasında düşünmeye fazla zaman bulamadım. Ama vapura bindikten sonra deniz tutmasına karşı Laverguier'nin o harika yöntemini uygulayan Poirot'dan uzaklaşarak kendimi topladım. Olayları tarafsızca incelemeye başladım. Poirot işin içyüzünü ne dereceyekadarbiliyor?Trendeki yol arkadaşımla Bella Duveen'in aynı kız olduğundan haberi var mı?NedenPhareOtelinegitti?Sandığımgibibana yardım etmek için mi? Yoksa sadece aptallığım yüzünden mi böyle düşündüm? Otele gitmesinin daha derin ve tehlikeli bir nedeni mi vardı? O kızı neden bulmak istiyor? Onun Jack Renauld'yu cinayet işlerken gördüğünü mü sanıyor? Yoksa Poirot... ama bu imkânsız! Kızın Paul Renauld'ya bir düşmanlığı yokmuş ki. Adamın ölmesini istemiyordu herhalde. Cinayet yerine tekrar neden döndü? Olayları dikkatle inceledim. Bella Duveen o gün Calais'de kendisinden ayrıldığım zamantrendenindi.Onuvapurdagöremedim. Belki Calais'de akşam yemeği yedi ve sonra trenle Merlinville'e gitti. Eğer öyleyse Villa Genevieve'e tam Françoise'in söylediği saatte erişmiş olması gerek. Saat onu geçe evden ayrıldıktan sonra ne yaptı? Ya otele gitti, ya Calais'ye döndü herhalde. Sonra? Cinayet salı gecesi işlendi. Perşembe sabahı yine Merlinville'deydi. Fransa'dan hiç ayrıldı mı acaba? Sanmıyorum. Onu Fransa'da tutan neydi? Jack Renauld'u görme ümidi mi? Ben kıza Jack'ın Buenos Aires yolunda olduğunu söyledim. Çünkü o sırada öyle olduğunu sa-niyorduk. Belki de kız Anzara'nın hareket etmediğini biliyordu. Ama bunu bilebilmesi için Jack'ı görmüş olması gerekirdi. Poirot'nun peşinde olduğu da bu mu? Marthe Daubreuil'u görmek için geri dönen Jack Renauld, onun yerine Bella Duveen'le mi karşılaştı? Acımasızca terkettiği o kızla?

"Durum böyleyse o zaman kız Jack'ın suçsuz olduğuna tanıklık edebilir. Ama madem öyle, delikanlı neden konuşmamakta ısrar ediyor?

Bunu açıklamak zor. Bu eski ilişkisinin Marthe Daubreuil'ün kulağına gitmesinden mi korkuyor? Hoşnutsuzca başımı salladım. Aslında bu macera zararsız bir şeymiş. Toy bir delikanlının flörtü. Alaycı bir tavırla kendi kendime ekledim. Beş parasız bir Fransız kızı böyle sudan bir nedenle bir milyonerin oğlunu terketmez. Üstelik Marthe, Jack'i da çok seviyor."

Bu durum hem beni şaşırtıyor, hem de sıkıyordu. Poirot'la birlikte Bella'yi kıstırmaya çalışmak hiç hoşuma gitmiyordu. Ama arkadaşıma bir açıklama yapmadan bu işten yakami kurtarmam imkânsızdı. Nedense böyle bir açıklama yapmayı da istemiyordum.

Poirot, Dover'de gülümseyerek neşeyle ortaya çıktı. Londra'ya yaptığımız yolculuk sakin geçti. Londra'ya vardığımızda dokuza geliyordu. Apartmanımıza gideceğimizi ve harekete geçmek için sabahı bekleyeceğimizi sanıyordum. Ama Poirot'nun başka planları vardı. "Zaman kaybetmemeliyiz, mon ami."

Onun düşünce dizisini izleyemiyordum. Kızı nasıl bulacağını sordum.

"Menacer Jack Aarons'u hatırlıyorsun, değil mi? Bir Japon güreşçisiyle ilgili bir konuda ona yardım etmiştim. İlginç bir olaydı. Sana ileride bir gün anlatmalıyım. Aarons'un istediklerimizi öğreneceğinden eminim."

Bay Aarons'u bulmamız bir hayli uzun sürdü. Ancak gece yarısından sonra onunla konuşmayı başarabildik. Aarons, Poirot'yu büyük bir sevgiyle karşılayarak, bize her türlü yardımı yapmaya hazır olduğunu söyledi.

Dostça gülümseyerek, "Bu meslek atamada bilmediğim hiçbir şey yoktur," diye de ekledi.

"Çok güzel. Bay Aarons, ben Bella Duveen adındaki genç bir kızı bulmak istiyorum."

"Bella Duveen. Bu adı biliyorum ama kızın kim olduğunu hatırlayamadım. Hangi alanda çalışıyor?"

"İşte bunu bilmiyorum. Ama yanımda resmi var." Bay Aarons bir an fotoğrafı inceledi. Sonra da gözleri parlayıverdi. "Buldum!" Elini dizine vurdu. "Dulcibella Kardeşler! Tamam, tamam!"

"Dulcibella Kardeşler mi?"

"Evet. İki kardeş. Akrobat, dansöz ve şarkıcı. Numaralari pek güzel. Şu ara taşrada bir yerdeler sanırım. Tabii eğer dinlenmek için bir yere gitmedilerse. Son iki üç hafta Paris'teydiler."

"Bana onların şimdi nerede olduklarını öğrenebilir misiniz?"

"Tabii, çok kolay. Siz eve gidin. Ben yarın sabah size haber yollarım."

Ondan bu sözü aldıktan sonra oradan ayrıldık. Aarons sözünde durduda. Ertesi gün on bire doğru apartmana bir pusula yolladı.

"Dulcibella Kardeşler Coventry'de, 'Palace'dalar. Şansınız açık olsun."

Daha fazla beklemeden Coventry'e doğru yola çıktık. Poirot gidip Palace tiyatrosunda soruşturma yapmadı. Sadece o akşamki temsiliçin önlerden iki koltuk bileti aldı.

Temsil anlatılamayacak kadar sıkıcıydı. Ya da belki hiç keyfim olmadığı için bana öyle geldi. Bir Japon ailesi tehlikeli bir şekilde birbirlerinin sırtlarına çıktılar. Frağı yeşilimsi bir hal almış, saçlarını dümdüz tarayarak iyice yapıştırmış bir adam sosyeteyle ilgili nükteler yaptı ve gerçekten çok güzel dans etti. Şişman prima donnalar normal insan sesinin erişemeyeceği tizlikle şarkılar söylediler. Bir komedyen ünlü bir sanatçıyı taklit etmeye kalktı ve başarısızlığa uğradı.

Sonunda sıra Dulciabella Kardeşlere geldi. Kalbim beni sarsacak kadar hızla atmaya başladı. İşte kız sahnedeydi... İkisi de. İki kız kardeş. Birinin saçları sarı, diğerininki siyahtı. Boy bos bakımından birbirinin eşiydiler. Bir örnek kısa büzgülü etekler giymiş, boyunlarına koskocaman fiyonklar takmışlardı. Şirin iki küçük kızı andırıyorlardı. Şarki söylemeye başladılar. Sesleri taze ve tatlıydı. Ama biraz zayıf ve inceydi.'Daha çok müzik hollere yakışacak gibiydi. Yine de çekici bir yanı vardı. Gerçekten güzel bir numaraydı. Ustalıkla dans ettiler ve akrobasi gösterileri yaptılar. Perde kapanınca bir alkış koptu. Dulcibella Kardeşlerin başarılı oldukları anlaşılıyordu.

Birden bire artık orada daha fazla kalamayacağımı hissettim. Çıkıp biraz hava almam gerekiyordu. Poirot'ya gitmemizi önerdim.

Arkadaşım, "Sen git, Hastings," dedi. "Ben çok eğleniyorum. Temsilin sonuna kadar kalacağım. Daha sonra sana katılırım."

Otelimiz tiyatrodan birkaç adım ötedeydi. Oturma odamıza çıkarak bir viski soda istedim. Sonra oturup ağır ağır içkimi yudumladım. Düşünceli düşünceli boş şömineye bakıyordum. Kapının açıldığını duyarak dönüp baktım. Poirot'nun geldiğini sanmıştım. Sonra telaşla ayağa fırladım. Kapıda Kül Kedisi duruyordu. Genç kız duraklaya duraklaya konuşmaya başladı. Kesik kesik nefes alıyordu.

"Önde oturduğunuzu gördüm. Sizin ve arkadaşınızın. Siz gitmek için kalktığınız sırada ben de dışarıda bekliyordum.

Peşinize takıldım. Buraya neden geldiniz? Goventry'e? Bu gece tiyatroda ne işiniz vardı? Yanınızdaki o adam... dedektif olan arkadaşınız mıydı?" Orada duruyordu. Sarındığı pelerin omuzlarından kaymıştı.

Sürmüş olduğu allığa rağmen yanaklarının bembeyaz olduğunu farkettim. Sesi dehşet doluydu. O anda her şeyi anladım. Poirot'nun onu neden aradığını... Kızın neden korktuğunu... Ve kalbimdeki gizli duyguları.

Şefkatle, "Evet," dedim.

Genç kız yarı fısıldar gibi, "O... beni mi arıyor?" diye sordu.

Ben bir an cevap veremedim. Onun üzerine Kül Kedisi koltuğun yanına diz çökerek şiddetle, acı acı ağlamaya başladı.

Ben de onun yanına diz çökerek kızı kollarima aldım. Alnına düşen saçlarını usulca geriye doğru ittim. "Ağlamayın,yavrum... Tanrı aşkına, ağlamayın. Ben sizi korurum. Ağlamayın, sevgilim. Ağlamayın, ben... herşeyi... herşeyi biliyorum."

"Ah, bilmiyorsunuz!"

"Bildiğimi sanıyorum." Bir iki dakika sonra hıçkırıkları hafiflerken, "Hançeri siz almıştınız değil mi?" diye sordum.

"Evet," der gibi başını salladı.

"Size cinayet yerini ve diğer şeyleri göstermemi o yüzden istediniz değil mi? Mahsus baygınlık geçiriyormuş gibi yaptınız?"

Genç kız tekrar başını salladı. Böyle şeylerin sırası değildi ama nedense o arada, bugün rolünü ne de büyük bir cesaretle oynadı, diye düşündüm. Korku ve dehşetle için için titriyordu herhalde. Zavallı, yavrucak. Bir anlik düşüncesizce bir hareketin acısını çekiyor...

Sonra, "Hançeri neden aldiniz?" dedim.

Bir çocuk saflığıyla cevap verdi. "Üzerinde parmak izlerinin olmasından korkuyordum."

"Ama... eldiven giymiş olduğunuzu unutmuş muydunuz?" Kül Kedisi aklı karışmış gibi başını salladı.

Sonra da ağır ağır, "Beni polise teslim etmeyecek misiniz?" dedi.

"Ne münasebet!"

Uzun uzun, heyecanla gözlerimin içine baktı. Sonra da çekinerek, "Neden?" diye sordu. Aşkımı açıklamak için uygunsuz bir zaman ve yerdi bu. Tanrı biliyor ya, aşkın kalbime bu şekilde gireceğini de hiçbir zaman düşünmemiştim. Benim hayallerim başkaydı. Ama genç kıza olağan bir tavırla cevap verdim. "Çünkü seni seviyorum. Kül Kedisi."

Utanmış gibi başını önüne eğerek titrek bir sesle, "Sevemezsin..." diye mırıldandı.

"Sevemezsin..., Eğer bilseydin,.." Sonra kendini toparlayarak başını kaldırdı. "Sen ne biliyorsun?"

"Senin o gece Mösyö Renauld'u görmeye gittiğini biliyorum. Sana bir çek vermeye kalkıştı. Sen de onu öfkeyle yırttın. Sonra evden çıktın..." Durdum.

"Devam.et. Sonra?"

"Bilmiyorum. Jack Renauld'nun o gece villaya geleceğinden haberin var mıydı? Belki onu görebilirim, diye düşünerek orada bekledin... Belki de çok üzgündün. Etrafta dolaşıp durdun. Ama on ikiye doğru villanın yakınındaydın. Ve golfalanında birinigördün..." Yinedurakladım. O odaya girer girmez kafamda bir şimşek çakmış ve gerçeği anlamıştım. Ama şimdi gözlerimin önünde beni daha da inandıran bir sahne canlanıyordu. Paul Renauld'nun arkasındaki pardösünün kumaşının belirli desenini görüyordum. Oğlu salona daldığı zaman da bir an ölünün canlanmış olduğunu sanarak irkilmiş olduğumu hatırlıyordum.

Genç kız sakin bir tavırla, "Devam et," dedi.

"Sanırım adamın arkası sana dönüktü. Yine de onu tanıdın. Ya da tanıdığını sandın." Bir an durdum.

"Trenle Paris'ten Calais'ye giderken bana damarlarında İtalyan kanı dolaştığını söylemiştin. 'Hatta bu yüzden bir keresinde başım az kalsın; derde girecekti,' demiştin. Jack Renauld'ya yazdığın mektuplarından birinde de yine böyle bir tehdit vardı. Delikanlıyı villanın yakınında gördüğün an öfke ve kıskançlıktan deliye döndün. Ve kendini kaybederek ona saldırdın! Onu öldürmeyi önceden planlamış olduğuna hiçbir zaman inanamam. Kül Kedisi. Ama Paul Renauld'yu sen öldürdün." Genç kız elleriyle yüzünü örtmüştü. Boğulur gibi, "Haklısın..." dedi.

"Haklısın... Sen anlatırken o sahneyi görür gibi oluyorum." Sonra da çıldırmış gibi bana döndü. "Ve bir de beni seviyorsun öyle mi? Bütün bunlan bilmeme rağmen beni seviyorsun demek? Beni nasıl sevebilirsin?"

Biraz da yorgun bir tavırla mırıldandım. "Bilmiyorum... Galiba aşk böyle... İnsanın elinde değil... Bu duyguma engel olmak için çok uğraştım... İlk karşılaştığımız günden beri... Ama aşk beni yendi."

Kül Kedisinin yine ağlamaya başlayacağı hiç aklıma gelmemişti. Kendini yere atmış deli gibi ağlıyordu. "Ah, yapamayacağım! Tanrım... Ne yapacağımı bilmiyorum. Ne yapacağım, kime yalvaracağım?.. Ah biri bana acısın... Bana acısın... Ne yapmam gerektiğini söyledisin bana."

Yere, onun yanına diz çökerek kızı elimden geldiğince teselli etmeye çalıştım. "Benden korkma, Bella. Tanrı aşkına benden korkma. Seni seviyorum... Doğru bu. Ama karşılığında hiçbir şey istemiyorum. Yalnız izin ver de sana yardım edeyim. Elinde değilse sen yine onu sevmeye devam et. Ama bırak ben sana yardım edeyim. Çünkü onun bunu yapması imkânsız."

Sözlerim karşısında taş kesilmişti. Yüzü ellerine gömülü öylece duruyordu. Sonra başını kaldırarak hayretle bana baktı. "Öyle mi sanıyorsun?" diye fısıldadı. "Jack Renauld'u sevdiğimi mi düşünüyorsun?"

Sonra yarı gülerek, yarı ağlayarak kollarını boynuma dayadı. Gözyaşlarından ıslanmış tatlı yüzünü yanağıma dayadı. "Seni sevdiğim gibi sevmiyorum .onu..." diye fısıldadı. "Onu hiçbir zaman böyle sevmeyeceğim... Seni sevdiğim kadar..."

Dudakları yanağıma dokundu. Sonra dudaklarımı buldu. Kül Kedisi beni inanılmayacak bir tatlılık ve ateşle tekrar tekrar öptü. O olağanüstü çılgın anları hiçbir zaman unutmayacağım. Ölünceye kadar unutmayacağım.

Kapıdan gelen bir ses başımızı kaldırmamıza neden oldu. Poirot orada durmuş bizi seyrediyordu.

Hiç duraksamadım, bir atılışla Poirot'ya erişerek onu kollarından sıkıca yakaladım. Kül Kedisine, "Çabuk," diye bağırdım. "Hemen kaç. Çabucak git. Ben onu tutarım."

Bella bana baktı. Sonra da yanımızdan geçerek dışarı fırladı.

Ben demir gibi ellerimle Poirot'yu tutuyordum.

Arkadaşım sakin sakin, "Dostum," dedi. "Böyle işlerde başarılısın. Güçlü kuvvetli genç adam beni sıkıca yakalamış... Ben de onun elinde bir çocuk kadar acizim. Ama bütün bunlar rahatsız ve biraz da gülünç şeyler. Gel oturalım ve biraz sakin olalım."

"Onun peşinden gitmeyeceksin ya?"

"Tanrım! Hayır! Ben Giraud muyum? Kollarımı bırak, dostum." Kuşkuyla Poirot'ya bakarak onu bıraktım. Çünkü akıl bakımından onunla başa çıkamayacağımı biliyordum. Poirot bir kanepeye çökerek usul usul kollarını yokladı.

"Öfkelendiğin zaman bir boğa kadar güçlü oluyorsun, Hastings! Evet... Eski arkadaşına karşı böyle davranmakla iyi mi yaptın yani? Sana kızın resmini gösterdim. Onu tanıdın, ama bana bir tek kelime bile söylemedin."

Acı acı, "Kızı tanıdığımı anladığına göre böyle bir açıklamada bulunmam gereksizmiş, dedim. Bir yandan da, demek Poirot işi başından beri biliyormuş, diye düşünüyordum. Onu bir an için bile aldatamamışım.

"Haydi, haydi. Durumun farkında olduğumu biliyordun. Ve gece bu kadar zorlukla uğraşıp bulduğumuz kızın kaçmasına yardım ettin. Pekâlâ... Artık durum ortada. Benimle birlikte mi çalışıyorsun, Hastings? Yoksa bana karşı mı?"

Bir iki dakika cevap vermedim. Eski arkadaşımla darılmak beni çok üzecekti. Ama ona karşı çalışmaktan başka çarem yoktu. Acaba o beni ileridebirgünaffedebilecekmi,diyedüşündüm. O ana kadar Poirot şaşılacak kadar sakin davranmıştı. Ama arkadaşımın kendisine tümüyle hâkim olmasını bildiğini çoktan öğrenmiştim.

"Poirot," dedim. "Çok üzgünüm. Bu durumda sana karşıhiç de iyi davranmadığımı itiraf ediyorum. Ama bazen insana seçme hakkı bırakmıyorlar. Ve ileride kendi başıma hareket etmek zorundayım." Poirot birkaç defa başını salladı.

"Anlıyorum..." Gözlerindeki o alaycı pırıltı sönmüştü. Beni şaşırtan bir yakınlık ve sevecenlikle konuşuyordu şimdi. "Her şey apaçık, değil mi, dostum? Sonunda âşık oldun... Ama bu, hiç hayallerindekine benzemiyor. Bir horoz gibi kurula kurula dolaşmıyorsun. Kalbin keder dolu. Istırapla kıvranıyorsun. Eh, ben seni uyardım. Hançerikızınalmış olduğunu anlayınca seni ikaz ettim.

Belki bunu hatırlayacaksın... Ama galiba çok geçti artık... Neyse şimdi bana anlat. Olayın ne kadarını biliyorsun?"

Cesaretle onun gözlerinin içine baktım. "Bana açıklayacağın hiçbir şey beni şaşırtmayacak, Poirot,bunuiyibil.BelkiyenidenMiss Duveen'i aramaya başlayacaksın. Onun için saha şimdiden şunu açıkça söylemeliyim. Belki onun cinayeti bir ilişkisi olduğunu sanıyorsun. O gece Paul Renauld'ya giden esrarlı kızın o olduğunu düşünüyorsun. Eğer öyleyse, yanılıyorsun. O gün onunla beraberdim. Paris'ten Londra'ya kadar beraber geldik. O akşam Victoria istasyonunda kendisinden ayrıldım. Gördüğün gibi, kızın cinayet sırasında Merlinville'da olması imkânsız."

"Ya!" Poirot düşünceli bir tavırla bana baktı.

"Mahkemede buna yemin eder misin?"

"Tabii ederim."

Poirot ayağa kalkarak beni selamladı. "Dostum! Yaşasın aşk! Mucizeler yaratır bu duygu. Hercüle Poirot'yu bile yenilgiye uğratır."

Güçlükler

Yukarıda anlattığım gibi heyecanlı anlardan sonra insanda mutlaka bir tepki başlıyor. O gece zaferle yatmaya gittim. Ama uyandığım zaman tehlikeyi henüz atlatmamış olduğumuzu anladım. Evet, birdenbire uydurduğum bu hikâyenin hatalı bir yanını göremiyordum. İfademi ısrarla tekrarladığım takdirde sorun kalmayacaktı. O zaman Bella'yi kesinlikle mahkûm edemezlerdi. Ne de olsa hiç kimse genç kızla eskiden beri arkadaş olduğumuzu iddia edemezdi. Bu yüzden de beni eski dostluğumuz yüzünden yalan yere tanıklık etmekle suçlayamazlardı. Hatta onu sadece üç kez gördüğüm kesinlikle bile kanıtlanabilirdi. Hayır, uydurduğum hikâye iyiydi. Hatta Poirot bile bunun kendisini yenilgiye uğratacağını itiraf etmemiş miydi? Ertesi sabah hiçbir şey olmamış gibi kahvaltıda buluştuk. Poirot'un keyfi yerindeydi. Ama bana davranışlarında bir resmilik varmış gibi geldi. Yeni bir şeydi bu. Kahvaltıdan sonra yürüyüşe çıkacağımı söyledim.

Poirot'nun gözlerinde alaycı bir pırıltı belirdi. "Eğer bilgi edinmek niyetindeysen, kendini boş yere yorma. Bilmek istediklerinin hepsini ben sana anlatabilirim. Dulsibella Kardeşler sözleşmelerini feshettiler. Coventry'den ayrılarak bilinmeyen bir yere gittiler."

"Sahi mi, Poirot?"

"Bana inanabilirsin, Hastings. Bu sabah ilk iş soruşturma yaptım. Başka ne bekliyordun?" Gerçekten de bu şartlar altında başka bir şey beklenemezdi. Kül Kedisi kendisine sağladığım kısa zamandan yararlanmıştı. Kızın Poirot'a yakalanmamak için bir dakika bile kaybetmeyeceği kuşkusuzdu. Ben de bunu istemiş ve planlamıştım. Ama buna rağmen yine birtakım güçlüklerle karşı karşıya olduğumu anlıyordum.

O arada Poirot ne yapıyordu? Arkadaşımı dikkatle süzdüm. Masum bir tavır takınmış, uzaklarda bir yere bakıyordu. Hali beni endişelendirecek kadar sakin ve rahattı. Poirot'nun en zararsız gözüktüğü anlarda en tehlikeli olduğunu öğrenmiştim. Onun bu hali beni korkuttu. Arkadaşım bakışlarımdaki endişeyi görünce dostça bir tavırla gülümsedi.

"Şaşırdın mı, Hastings? Kendi kendine neden kızın peşine takılmadığımı mı soruyorsun?"

"Şey... Evet, öyle bir şey..."

"Benim yerimde olsaydın, mutlaka öyle yapardın. Bunu anlıyorum. Ama ben telaşla sağa sola koşmaktan siz İngilizlerin deyimiyle, 'Saman yığınında dikiş iğnesi aramak'tan hiç hoşlanmam. Hayır. Bırakalım Matmazel Bella Duveen gitsin. Zamanı gelince onu bulacağım kesin. O zamana kadar rahatça bekleyebilirim."

Ona kuşkuyla baktım. Beni şaşırtmaya mı çalışıyordu? Bana Poirot yine de duruma hâkimmiş gibi geliyor ve bu yüzden de sinirleniyordum. Üstünlük duygum yavaş yavaş azalıyordu. Kül Kedisinin kaçmasını sağlamış, onun düşüncesizce hareketinin bedelini ödemesine engel olmak için parlak bir plan hazırlamıştım. Ama yine de endişeliydim. Poirot'nun sakin hali türlü şekillerde korkmama neden oluyordu.

"Saygılı bir tavırla, "Sanırım, artık sana planlarını soramam, Poirot," dedim. "Bu hakkı kaybettim."

"Hiç de değil. Benim planlarım gizli sayılmaz. Seninle birlikte hemen Fransa'ya döneceğiz."

"Benimle birlikte mi?"

"Tabii. Birlikte. Baba Poirot'yu gözden uzak tutmanın doğru olmayacağını pekâlâ biliyorsun. Öyledeğilmi,dostum? Ama istersen İngiltere'de kalabilirsin..."

Başımı salladım. İşin can sıkıcı noktasına parmağını basmıştı. Gözümü Poirot'dan ayırmamalıydım. Olanlardan sonra onun bana açılmasını bekleyemezdim tabii. Ama yine de hareketlerine dikkat edebilirdim. Bella için tek tehlike Poirot'du. Giraud'la Fransız polisi genç kıza aldırmıyorlardı bile. Evet, ne olursa olsun Poirot'un yanından ayrılmamam gerekiyordu. Bütün bu düşünceler kafamdan geçerken Poirot bana dikkatle bakıyordu. Sonra memnun bir tavırla başını salladı. "Haklıyım değil mi? Yoksa peşime takılmaya bile kalkışabilirsin. Senden böyle bir şey beklenir. Üstelik kılık değiştirmeyi de düşünürsün. Herkesin farkedeceği kocaman bir sakal bile takarsın. Onun için seninle birlikte gitmeyi tercih edeceğim. Başkalarının seninle alay etmeleri beni çok kızdırır."

"Pekâlâ. Ama önceden seni uyarırım..."

"Biliyorum, biliyorum. Hepsini biliyorum. Sen benim düşmanımsın! İyi ya, düşmanım ol. Bu beni endişelendirmiyor."

"Haksızlık yapılmadıkça itirazım yok."

"Yani tam bir İngiliz gibi bunun 'sportmence' bir şey olmasını istiyorsun. Artık içinin rahat ettiğine göre hemen yola çıkabiliriz. Kaybedilecek zamanımız yok. İngiltere'de az kaldık ama iyi oldu. Artık ben öğrenmek istediğim şeyi... biliyorum." Sesi neşeliydi, gelgelelim bana sözlerinde gizli bir tehdit varmış gibi geldi.

"Ama..." diye başladım, sonra da sustum.

"Evet, dediğin gibi, ama ben Jack Renauld'yu düşünüyorum."

Jack Renauld! Bu adı duyunca irkildim. Olayın bu yönünü tümüyle unutmuştum. Jack Renauld hapiste giyotinin gölgesi üzerindeydi. Şimdi oynadığım rol bana da kötüymüş gibi geliyordu. Bella'yı kurtarabilecektim. Ama bunu yaparken masum bir insanın ölümüne neden olmam ihtimali vardı.

"Bella buna ne der, diye kendi kendime sordum. Ona Jack Renauld'un tutuklandığından hiç söz etmedim. "Eski aşığının hapiste olduğunu ve işlemediği iğrenç bir cinayetle suçlandığını bilmiyor. Bella bunu öğrendiği zaman ne yapacak? Kendisini kurtarmak için Jack'ın ölüme gönderilmesine göz mü yumacak? Jack Renauld, Bella işe karışmadan kurtulabilir mi? Eğer öyle olursa o zaman her şey düzelir. Ama ya olmazsa? İşte bu çok korkunç... Bu soruya bir karşılık bulmak olanaksız.

Bella'yı ölüme mahkûm edeceklerini sanmıyorum. Onun bakımından cinayet şartları çok daha değişik. Genç kız korkunç bir kıskançlığa kapıldığını, kendini kaybettiğini iddia edebilir.

Gençliği ve güzelliği de jüriyi etkiler. Tabii acı bir hata yüzünden Jack Renauld değil de babasının ölmüş olması durumu fazla değiştirmez. Sonra... mahkeme ne kadar merhametli davranırsa davransın, Bella uzun bir süre hapis yatar. Hayır, Bella'yı korumalıyım. Ama aynı zamanda Jack'ın kurtulması da gerekli...

Bunu nasıl yapacağımı bilmiyordum. Yine de bütün ümidim Poirot'daydı. O durumu biliyordu. Ne olursa olsun, zamanı gelince suçsuz olan Jack

Renauld'yu kurtarırdı. Bu çok zor olacaktı ama Poirot bu işi başarırdı mutlak. Bella'dan kimse şüphelenmediği ve Jack da beraat ettiği takdirde durum düzelirdi.

Kendi kendime bunu tekrarlayıp duruyordum. Ama kalbimin derinliklerinde hâlâ o buz gibi korku vardı.

"Onu Kurtarın!"

Akşam vapuruyla Fransa'ya geçtik. Ertesi sabah Saint Ömer'deydik. Jack Renauld'yu oraya götürmüşlerdi. Poirot hic zaman kaybetmeden hemen Hautet'ye koştu. Benim de kendisiyle gitmeme itiraz etmediği için arkadaşımın peşini bırakmadım.

Türlü formalitelerden sonra bizi sorgu yargıcının odasına aldılar. Hautet bizi nezaketle karşıladı. "Bana sizin İngiltere'ye döndüğünüzü söylediler. Mösyö Poirot. Öyle olmadığına sevindim."

"Oraya gittim gerçekten, Mösyö Hautet. Ama kısa bir ziyaret için. Olayın çok önemli olmayan bir yönünü inceledim. Bunun yararlı olacağını düşünüyordum."

"Demek istediğiniz gibi oldu?"

Poirot omzunu silkti.

Hautet başını sallayarak içini çekti. "Korkarım işi oluruna bırakmaktan başka çaremiz yok. O Giraud denilen hayvan. Çok kaba ve terbiyesiz, ama çok zeki olduğu da kuşku götürmez. Hata yapması imkânsız."

Bu kez de sorgu yargıcı omzunu silkti. "Açık konuşalım. Lâf aramızda, tabii, Mösyö Poirot. Olaylardan başka türlü bir sonuç çıkarabilir misiniz?"

"Açıkçası aydınlığa kavuşmamış bir çok nokta var, Mösyö Heutet."

"Örneğin..."

Ama Poirot bir açıklamada bulunmak niyetinde değildi. "Onların br listesini henüz yapmış değilim. Ben genel olarak konuşuyordum. Delikanlıdan hoşlandım. Onun öyle iğrenç bir cinayet işlemiş olduğuna inanmak istemiyorum. Ha, sahi... O bu konuda ne diyor?"

Sorgu yargıcı kaşlarını çattı. "Onu anlayamıyorum... Kendisini savunmaktan acizmiş gibi bir hali var. Sorulara zorla cevap verdi. Sadece genellikle suçu reddediyor. Bunun dışında inatçı bir sessizliğe bürünmeyi tercih ediyor. Onu yarın yine sorguya çekeceğim. Sorgu sırasında yanımızda olmak ister misiniz?"

Bu daveti heyecanla kabul ettik.

Hautet içini çekti. "Üzücü bir olay bu. Madam Renauld'ya çok acıyorum."

"Madam nasıl?"

"Henüz kendine gelemedi. Bir bakıma daha iyi. Böylece zavallı kadın şimdiden acı çekmekten kurtulmuş oluyor. Doktor Madam Renauld'un durumunun tehlikeli olmadığını söylüyor. Ama kendine geldikten sonra hiç heyecanlanmaması, sakin sakin yatması gerekiyormuş. Anladığıma göre hem yuvarlanması, hem de o müthiş şokbudurumanedenolmuş.Zavallı kadmın akli dengesi bozulursa çok üzülürüm. Ama doğrusu böyle bir şey olursa şaşmam. Hayır, hiç şaşmam." Hautet başını sallayarak arkasına yaslandı. Sanki hüzünlü bir zevkle bu üzücü olasılığı düşünüyordu. Sonra irkilerek kendisine geldi. "Sahi, şimdi hatırladım. Size bir mektup geldi, Mösyö Poirot.Durun bakayım, nereye koydum?" Kâğıtlarını karıştırmaya başladı. Sonunda mektubu bularak Poirot'ya uzattı. "Bunu bana yollamışlar. Size vermem için. Ama bende adresiniz olmadığı için mektubu size gönderemedim."

Poirot garip bir tavırla mektuba bakıyordu. Yazı eğri eğik, iri ve yabancıydı.Kadınyazısıydıbu. Poirot zarfı. açmadı, cebine sokarak ayağa kalktı. "Yarın görüşürüz, Mösyö Hautet. Dostluğunuz ve nezaketiniz için çok teşekkür ederim."

"Rica ederim, rica ederim. Daima emrinizdeyim. Giraud tipli genç dedektifler... Hepsi de birbirinin aynı... Kaba, herkese tepeden bakan insanlar. Şey... benim gibi tecrübeli bir sorgu yargıcının kendisine Özgü bazı... yöntemleri olabileceğini anlayamıyorlar. Eskilerin terbiyesi bana daha uygun. Onun için, aziz dostum, daima emrinizdeyim. Siz ve ben... bazı şeyleri biliyoruz. Öyle değil mi?" Hem kendilerinden, hem de bizden pek hoşlananHautet neşeyle gülerek bizi geçirdi.

Tam binadan çıkarken Giraud'la burun buruna geldik. Fransız her zamankinden daha şıktı. Hayatından pek memnun olduğu da anlaşılıyordu. Neşeyle, "Aha! Mösyö Poirot!" diye bağırdı.

"Demek İngiltere'den döndünüz?"

"Gördüğünüz gibi." Poirot neşesiz bir tavırla konuşmuştu. Onun üzgün hali Giraud'yu pek sevindirdi.

"Katil tam bir muhallebi çocuğu! Kendisini savunacak halde bile değil. Pek şaşılacak bir durum."

Poirot, usulca, "Hem de çok!" diye cevap verdi.

"Onun için de insanı düşündürüyor... Öyle değil mi?"

Ama Giraud onu dinlemiyordu bile. "Neyse... İyi günler, Mösyö Poirot. Genç Renauld'un katil olduğunu sonunda kabul etmenize sevindim."

"Özür dilerim ama bunu kabul etmiş değilim. Jack Renauld suçsuz aslında."

Giraud bir an hayretle arkadaşıma baktı. Sonra da kahkahayla gülmeye başladı. Elini alnına vurarak kısaca, "Deli," dedi.

Poirot dikleşti. Gözlerinde tehlikeli bir pırıltı belirmişti. "Mösyö Giraud, bu olayın başından beri bana hakaretler yağdırıp durdunuz. Size bir ders vermek gerek. Sizinle beş yüz franga iddiaya girmeye hazırım. Mösyö Paul Renauld'nun katilini sizden önce bulacağım. Kabul ediyor musunuz?"

Giraud çaresiz bir tavırla ona bakarak, "Deli," diye yineledi. Poirot ısrar etti. "Haydi, haydi... Kabulediyor musunuz?"

"Paranızı almak istemiyorum." "Merak etmeyin... alacak değilsiniz."

"Pekâlâ öyleyse! Kabul! Size hakaret ettiğimi söylüyorsunuz. Sizin tavırlarınız da benim çok sinirime dokundu."

Poirot, "İşte buna memnun oldum," dedi. "İyi günler, Mösyö Giraud. Gel, Hastings."

Yolda ilerlerken hiçbir şey söylemedim. Müthiş sıkıntılıydım. Poirot niyetini iyice açıklamıştı. Artık Bella'yı koruyabileceğimi de pek sanmıyordum. Giraud'la olan uğursuz karşılaşma Poirot'yu öfkelendirmişti. Birdenbire birinin omzuma dokunduğunu hissederek döndüm. Arkamızda Gabriel Stonor duruyordu. Durup onunla bir süre konuştuk. Bizimle birlikte otelimize kadar gelmeye karar verdi.

Poirot sordu. "Sizin burada ne işiniz var, Mösyö Stonor?"

Stonor, "İnsan dostlarını desteklemeli," diye cevap verdi. "Özellikle haksızca suçlandıkları zaman."

Heyecanla bağırdım. "O halde siz Jack Renauld'un o cinayeti işlediğine inanmıyorsunuz."

"Tabii inanmıyorum. Bu olayda beni çok şaşırtan bir iki şey olduğunu itiraf ediyorum. Ama Jack Renauld'un tutuklandıktan sonra aptalca davranmasına rağmen, yine de katil olmadığından eminim."

Sekretere ısınıverdim. Sözleri kalbimdeki gizli korkuyu gideriyordu. "Çok kimsenin de sizin gibi düşündüğünden eminim," diye bağırdım. "Aslında Jack Renauld aleyhindeki delilller gülünç denilecek kadar az.Onu beraat ettireceklerinden kuşkum yok."

Poirot usulca, "Jack Renauld'nun durumu tehlikeli," dedi.

Stonor çabucak sordu. "Yani onun suçlu olduğuna mı inanıyorsunuz?"

"Hayır, hayır. Ama Renauld suçsuz olduğunu ispat etmekte zorluk çekecek."

"Allah kahretsin! Öyle garip davranıyor ki.

Tabii bu olayın göründüğü kadar basit olmadığının farkındayım. Giraud durumun farkında değil. Çünkü buranın yabancısı o. Bundan söz etmemek daha doğru olacak. Madam Renauld her şeyi örtbas etmek istediği takdirde, ben de onun arzusuna göre davranacağım. Sonuçta bu en çok onu ilgilendirir. Madamın aklına büyük saygım var. Onun için bu işe karışmayacağım. Ama, Jack'in davranışlarının nedenini anlayamıyorum. Onu gören, suçlu sanılmayı istediğini düşünür." Telaşla bağırdım. "Ama bu gülünç! Bir kere o hançer..." Şaşkın şaşkın durakladım. Poirot ne kadarını açıklamamı isterdi acaba? Sonra kelimeleri dikkatle seçerek sözlerime devam ettim. "OhançerogeceJackRenauld'daolamazdı. Madam Renauld da bunu biliyor."

Stonor, "Doğru," dedi., "Herhalde madam kendine geldiği zaman hem bunu, hem de daha birçok şeyi açıklayacak. Neyse... Ben artık gideyim."

"Bir dakika." Poirot elini kaldırarak sekreteri durdurdu.

"Madam Renauld kendine gelir gelmez bana hemen haber yollar mısınız?"

"Tabii, Mösyö Poirot."

Dairemize çıkarken ısrarla, "O hançer konusu önemli, Poirot." dedim. "Tabii Stonor'un önünde açık açık konuşamazdım."

"Haklısın... Bilgimizi mümkün olduğu kadar kendimize saklamalıyız. Hançere gelince... Bunun Jack Renauld'ya pek yararı olmayacak. Bu sabah Londra'dan yola çıkmadan öncebir saat için bir yere kadar gittiğimi biliyorsun."

"Evet?"

"Jack Renauld'nun o hatıra hançerleri yaptırdığı şirketi arıyordum. Bu iş pek zor olmadı. Dinle, Hastings. Şirket delikanlı için iki değil üç hançer yapmış."

"Yani..."

"Yani Jack bir hançeri annesine vermiş, birini de Bella Duvean'e. Üçüncününse kendisinde kaldığı anlaşılıyor. Hayır, Hastings. Hançer Jack'ı giyotinden kurtarmamıza yaramayacak." İrkilerek bağırdım. "İş o noktaya varmayacak?" Poirot şüpheyle başını salladı.

Kesin bir tavırla, "Sen onu kurtarırsın!" dedim. Poirot alayct bir tavırla bana baktı. "Sen bunu imkânsız bir hale sokmadın mı, dostum?"

"Başka bir yol bulunur."

"Aman Tanrım! Sen benden mucize bekliyorsun. Hayır... başka bir şey söyleme. Bakalım bu mektupta neler yazılı?" Zarfı göğüs cebinden çıkardı. Mektubu okurken yüz kaslarının gerildiğini gördüm. Sonra incecik kâğıdı bana uzattı. "Dünyada ıstırap çeken başka kadınlar da var, Hastings."

Mürekkebin bulaşmış olmasından mektubun çok aceleyle yazılmış olduğu anlaşılıyordu.

"Sevgili Mösyö Poirot,

Bu mektubu alırsanız yardımıma gelin. Yalvarırım. Başvurabileceğim hiç kimse yok. Ve Jack'ın ne pahasına olursa olsun kurtarılması gerek. Yerediz çöktüm,karşınızda yalvarıyorum. Bize yardım edin.

Marthe Daubreuil."

Mektup bana çok dokunmuştu. Poirot'ya geri verirken, "Ona gidecek misin?" diye sordum.

"Hemen. Bir otomobil bulalım."

Yarım saat sonra Villa Marguerite'deydik. Marthe bizi kapıda karşıladı. İki eliyle Poirot'nun bileğine sarılarak onu içeriye soktu.

"Ah, geldiniz demek. Çok iyisiniz. Ümitsizlikten ne yapacağımı bilmez haldeydim. Jack'ı hapsettiler. Gidip onu görmeme izin de vermiyorlar. Çok ıstırap çekiyorum... Neredeyse çıldıracağım. Mösyö Poirot, söyledikleri doğru mu?... Yani Jack suçu red etmiyormuş öyle mi? Onunki delilik! Katil Jack değil ki. Bu cinayeti o işlemiş olamaz. Buna kesinlikle inanmam... Bir an için bile inanamam."

Poirot usulca, "Ben de öyle, matmazel," dedi.

"Öyleyse Jack neden konuşmuyor? İşte ben bunu anlayamıyorum, Mösyö Poirot."

"Belki Jack birini korumaya çalışıyor." Poirot dikkatle Marthe Doubreuil'e bakıyordu.

Genç kız kaşlarını çattı. "Birini mi korumaya çalışıyor? Yani... annesini mi? Bunu mu kastediyorsunuz?... Ah, ta başından beri ondan şüpheleniyorum zaten. O büyük servet kime kaldı? Kadına tabii. Yas elbiselerine bürünmek, ikiyüzlü davranmak çok kolay... Söylediklerine göre polis Jack'ı tutukladığı zaman o... böyle yere yığılmış." Genç kız melodrama kaçan bir tavır takındı. "Sonra... sekreterin, yani Bay Stonor'un da Madam Renauld'ya yardım ettiğinden eminim. O ikisi pek sıkı fıkılar. Aralarından su sızmıyor. Tabii kadın sekreterden daha büyük. Ama bir erkek buna aldırır mı? Yani kadın zenginse demek istiyorum." Genç kızın sesi acıydı.

Ben atıldım. "Stonor cinayet sırasında İngiltere'deymiş, matmazel."

"Stonor'un iddiası bu. Ama bakalım doğru mu?"

Poirot yavaşça, "Matmazel," dedi. "Madem siz ve ben birlikte çalışacağız, o zaman her şeyin açıkça anlaşılması gerek. Önce size bir soru sormalıyım."

"Evet, mösyö?"

"Annenizin asıl adını biliyor musunuz?"

Marthe bir an Poirot'ya baktı. Sonra başını kollarına dayayarak hüngür hüngür ağlamaya başladı.

Arkadaşım hafifçe kızın omzuna vurdu. "Yapmayın, yapmayın. Kendinizi toplamaya çalışın, küçüğüm. Evet, annenizin asıl adını bildiğiniz anlaşılıyor... Şimdi ikinci bir sorum daha var. Mösyö Paul Renauld aslında kimdi? Bunu da biliyor musunuz?"

"Mösyö Paul Renauld mu?" Marthe başını kaldırarak hayret ve merakla Poirot'ya baktı.

"Ah, bunu bilmediğinizi görüyorum. Şimdi beni dikkatle dinleyin, matmazel."

Poirot konuşmaya başladı. Olayı başından alarak sonuna kadar bütün ayrıntılarıyla, anlattı. İngiltere'ye gideceğimiz gün bana anlattığı gibi.

Arkadaşımın sözleri sona erince Marthe Daubreuil derin bir nefes aldı. "Ah siz... olağanüstü bir adamsınız! Dünyanın en zeki dedektifisiniz." Genç kız ani bir hareketle sandalyeden kalktı. Tam bir Fransıza yakışacak coşkunlukla Poirot'un önünde diz çöktü. "Onu kurtarın, mösyö!" diye bağırıyordu. "Jack'i kurtarın. Onu o kadar çok seviyorum ki! Ah onu kurtarın... Onu kurtarın... Onu kurtarın..."

Beklenmedik Bir Gelişme

Sorgu yargıcı, "Renauld," diye başladı. "Cinayetin işlendiği gece Merlinville'de olduğunuzu inkâr mı ediyorsunuz?"

Jack önce cevap vermedi. Sonra içe dokunan bir seste, "Si.... size... Cherboroug'da olduğumu söyledim," dedi.

Avukat Grosier kaşlarını çatarak içini çekti. O zaman Jack Renauld'nun avukatının sözlerini dinlemediğini anladım.

Hautet sert bir tavırla başını çevirdi.

"Şahitleri teker teker dinleyeceğiz." Merlinville istasyonunda hamallık eden bir adamla, tar demiryolu memuru Jack Renauld'yu cinayet gecesi trenden indiğini gördüklerini açıkladılar.

Onlar çıktıktan sonra Hautet, "Renauld," dedi.

"Bunu tanıyor musunuz?"

Elindeki hançeri görünce ürperdim.

Genç adam, "Tabii tanıyorum," dedi. "Anneme hediye etmiştim."

"Bu hançerin bir eşi daha var mı?"

Grosier, Jack'i engellemek istermiş gibi elini kaldırdı. Ama genç adam ona aldırmadı. "Hayır, sanmıyorum..."

Bu cüret karşısında sorgu yargıcı bile durakladı. Tabii ben Jack Renauld'nun Belle yüzünden ikinci bir hançer olduğunu gizlemeye çalıştığını anlıyordum. Genç adam bir zamanlar sevdiği kızı korumak için çabalıyordu ama bu kendisine çok pahalıya mal olacaktı.

Hautet acı bir sesle, "Madam Renauld bize bu hançerin cinayet gecesi tuvalet masasının üzerinde durduğunu söyledi," dedi.

"Ama Madam Renauld bir anne ne de olsa. Onun için yanılmış olabileceğini düşünüyorum.' Bence siz bu hançeri, belki de yanlışlıkla alıp Paris'e götürdünüz. Belki bunu red..."

Genç adamın kelepçeli ellerini açıp kapadığını gördüm. Alnında ter taneleri belirmişti. Boğuk bir sesle Hautet'nin sözünü kesti. "Red edecek değilim. Bu mümkün."

Hepimiz aptallaştık âdeta. Grosier ayağa fırlayarak itiraz etti. "Müvekkilim büyük bir şok geçirdi. Ne söylediğini bilmediğinin zapta geçirilmesini istiyorum."

Yargıç onu öfkeyle susturdu. Bir an şüpheye kapılmış gibi bir hali vardı. Öne doğru eğilerek genç adamı dikkatle süzdü. "Renauld, bu cevaplarınız yüzünden dava edilmeniz hakkında karar vermek zorunda kalacağımın farkında değil misiniz?"

Jack'ın uçuk yüzü kızardı. Şimdi o da esrarla yargıca bakıyordu. "Mösyö Hautet, yemin ederim, babamı ben öldürmedim."

Gelgelelim sorgu yargıcının o tereddüdü geçmişti. Alayla güldü. "Mutlaka, mutlaka, elimize düşen bütün caniler suçsuzdur! Ama siz suçlusunuz, Renauld. Alçakça, korkakça bir cinayet işlediniz. Babanızın paralarının size kalacağını sanarak onu ortadan kaldırdınız. İğrenç bir cinayetti bu. Ve bunun bedelini de ödeyeceksiniz..."

Kapının açılması üzerine Hautet durakladı. Sözlerinin bu şekilde kesilmesine fena halde sinirlenmişti.

Memur, "Bay Yargıç, Bay Yargıç," diye kekeledi. "Bir hanım geldi, O..."

Hautet öfkeyle bağırdı. "Ne istiyormuş? Bu ne biçim..."

İnce bir kadın kekeleyen memuru yana iterek içeri girdi. Baştan aşağıya siyahlar giymişti. Yüzünü de siyah bir tül gizliyordu.

Kalbim durdu âdeta. Demek geldi sonunda, diye düşündüm. Boş yere. uğraşmışım. Yine de onun bu cesareti karşısında derin bir hayranlık duyuyorum.

Kadın peçesini açtı. O zaman hayretten bağırdım. Bu kız Kül Kedisine çok benziyordu ama o değildi! Şimdi başında sahnede giydiği sarı peruk olmadığı için Jack Renauld'nun odasından alınan resimdeki kızı tanımıştım.

Kız, "Siz Sorgu Yargıcı Hautet misiniz?" diye sordu.

"Evet..."

"Benim adım Bella Duveen. Mösyö Renauld'yu ben öldürdüm. Ve şimdi teslim olmaya geldim."

Bana Gelen Bir Mektup

"Aziz dostum,

Bunu aldığınız zaman her şeyi öğreneceksiniz. Hiçbir sözüm Bella'yı etkilemedi. Şimdi teslim olmaya gitti. Bense savaşmaktan yoruldum. Artık sizi aldattığımı biliyorsunuz. Bana güvendiniz, bense buna karşılık yalan söyledim. Belki bu hareketimin savunulacak bir yanı olmadığını düşüneceksiniz. Ama hayatınızdan sonsuza dek çıkıp gitmeden önce her şeyin nasıl olduğunu size anlatmak istiyordum. Beni affettiğinizi bilmek, derdimin biraz olsun azalmasını sağlayacak. Ben o yalanlan kendim için uydurmadım. İşte kendimi savunmak için söyleyebileceğim tek şey de bu.

Paris'ten Calais'ye giden trende sizinle karşılaştığımız andan başlayacağım hikâyeye. O sırada Bella için çok endişe ediyordum. O ise Jack Renauld yüzünden ümitsiz durumdaydı. Jack'ın kendisini çiğneyip geçmesine bile razı olmuştu. Jack değişmeye, mektupları seyrekleşmeye başlayınca Bella'nın da üzüntüsü arttı. Jack'ın başka bir kızla ilişki kurduğunu düşünüyordu. Tabii sonradan haklı olduğu ortaya çıktı. Bella, Renauld'ların Merlinville'deki villasına gitmeye ve Jack'ı görmeye çalışmaya karar verdi. Benim bunu istemediğimi biliyordu. Onun için beni atlatmaya çalıştı. Calais'de Bella'nın trende olmadığını anlayınca İngiltere'ye onsuz gitmemeye karar verdim. Bana kötü bir şeyler olacakmış gibi geliyordu. Bunlara engel olmak istiyordum.

Ondan sonra Paris'ten gelen treni karşıladım. Bella bu trendeydi ve Merlinville'e gitme konusunda da kesin kararını vermişti. Onu caydırmak için söylemediğimi bırakmadım. Ama bunun bir yararı olmadı. Sinirleri iyice gerilmişti. Aklına koyduğunu yapmak niyetindeydi. Sonunda, 'İyi ya ben artık hiçbir şeye karışmıyorum,' dedim. 'Ben elimden geleni yaptım.' Vakit geçiyordu. Bir otele gittim, Bella da Merlinvilie'e doğru yola çıktı. Banabir felâket olacakmış gibi geliyordu.

Ertesi gün Bella'yı bekledim, onunla otelde buluşmak için sözleşmiştik. Ama görünürlerde yoktu. Bütün gün de gözükmedi. Gitgide endişeleniyordum. Sonra akşam gazetesinde olayı okudum.

Çok sarsıldım. Tabii kesin bir şey bilmiyordum ama yine de dehşete kapıldım. Bella'nın Baba Renauld'la karşılaştığını, adama Jack'la olan ilişkisini söylediğini düşündüm. Belki de adam Bella'ya hakaretetmişti.Bella da,bendeçabuk öfkeleniriz.

Sonra o maskeli yabancı meselesi ortaya çıktı. O zaman biraz rahatladım. Ama Bella'nın otele gelmemesi beni hâlâ endişelendiriyordu.

Ertesi sabah o kadar telaşlıydım ki, gidip durumu anlamaya karar verdim. Ve ilk iş sizinle karşılaştım. Bütün bunları biliyorsunuz. Ölüyü görünce durumu anladım. Jack'a çok benziyordu. Arkasında Jack'ın paltosu vardı. Ve Jack'ın Bella'ya hediye ettiği o hançer de oradaydı. O küçük, korkunç şey! Hançerin sapında kardeşimin parmak izlerinin olduğunu düşündüm. O anda duyduğum dahşet ve çaresizliği size anlatamam. Artık bir tek şeyi biliyordum: Kimse kaybolduğunu farketmeden o hançeri alıp oradan götürmem gerektiğini. Baygınlık geçiriyormuşum gibi yaptım. Siz su bulmaya gidince de hançeri alip elbisemin içine sakladım.

Size Phare Otelinde kaldığımı söylemiştim. Ama tabii hemen Calais'ye döndüm. Ve ilk vapurla da İngiltere'ye geçtim. Manş'ın ortasında o küçük, iğrenç hançeri denize attım. Ve ancak o zaman rahat bir nefes alabildim.

Bella, Londra'deki pansiyonumuzdaydı. Berbat haldeydi zavallı. Ona ne yaptığımı söyledim. "Bu ara güvendesin," dedim. Önce bana uzun uzun baktı, sonra da deli gibi gülmeye başladı. Güldü güldü! Sesi öyle korkunçtu ki. Onu oyalamam gerektiğini düşündüm. Yaptıklarını düşündüğü, kurduğu takdirde çıldıracaktı. Neyse ki, hemen iş bulduk.

Sonra o gece arkadaşınızla bizi seyrettiğinizi gördüm. Ve paniğe kapıldım. Mutlaka durumdan şüpheleniyordunuz. Yoksa izimizi bulmaya kalkışmazdınız. Kötü de olsa durumu anlamam gerekiyordu. Onun için peşinizden geldim. Ümitsiz durumdaydım. Sonra... ben daha bir şey söylemeden sizin Bella'dan değil, benden şüphe ettiğinizi anladım. Daha doğrusu hançeri çaldığım için benim Bella olduğumu sanıyordunuz.

Hayatım, o anda kafamdan geçenleri bilseydiniz, belki beni hemen affederdiniz. O kadar korkmuştum ki. Kafam karışmıştı, çok ümitsiz durumdaydım. Sadece beni kurtarmak için elinizden geleni yapacağınızı anlayabildim. Ama bilmiyorum Bella'yı kurtarmayı ister miydiniz? Pek sanmıyorum. Çünkü aynı şey değildi bu. Ve ben bu tehlikeyi göze

alamazdım. Bella benim ikiz kardeşimdi. Onun için her şeyi göze alırdım. Bu yüzden yalan söylemeye devam ettim. Ama kendimi çok kötü hissettim. Hâlâ da hissediyorum. İşte hepsi bu kadar. Herhalde, 'Bu kadarı da yeter zaten,' diyorsunuz. Size güvenmem gerekirdi. Böyle yapsaydım..."

Gazeteler Jack Renauld'un tutuklandığını yazar yazmaz, Bella deliye döndü. Sonucu bile beklemedi.

Çok yorgunum. Artık başka bir şey yazamayacağım..."

Genç kız mektubun altına "Kül Kedisi" diye imza atacakken vazgeçmiş, yerine "Dulcine Duveen" yazmıştı.

Kötü yazılmış, mürekkebi bulaşmış bir mektuptu bu. Hâlâ saklıyorum...

Mektubu okurken Poirot yanımdaydı. Kâğıtlar parmaklarımın arasından düşerken ona baktım.

"Demek... tâ başından beri öbürü olduğunu biliyordun?"

"Evet, dostum."

"Neden bana söylemedin?"

"Bir kere senin böyle bir hata yapabileceğini aklım almadı. Fotoğrafı görmüştün İki kardeş birbirlerine çok benziyorlar ama ayırt edilemeyecek kadar da değil."

"Ama o sarı saç?"

"Sahnede hoş bir tezat yapması için kullanılan bir şeydi o.

Birbirine çok benzeyen ikizlerden birinin esmer, birinin de sarışın olması mümkün mü?"

"Bunu bana neden Goventry'deki otelde o gece söylemedin?"

Poirot alaycı bir tavırla, "Fazla otoriterdin," dedi. "Bana konuşma fırsatı vermedin."

"Ama daha sonra?"

"Atı, daha sonra! Bir kere bana güvenmediğin için sana kırılmıştım. Sonra... duygularının zamanla değişip değişmeyeceğini anlamak istiyordum. Yani ...bu gerçek aşk mıydı? Yoksa gelip geçici bir şey mi? Kısa bir süre sonra hatanı düzeltecektim."

Başımi salladım. Sesi, öfkelenmeyeceğim kadar sevgi doluydu. Yerdeki kâğıtlara baktım. Sonra toplayarak Poirot'ya verdim.

"Mektubu oku... Bunu okumanı istiyorum."

Poirot bu isteğimi sessizce yerine getirdi. Sonra da başını kaldırarak bana baktı. "Seni endişelendiren nedir, Hastings?" Artık o alaycı hali kalmamıştı.

"O... o... bana karşı ilgi duyup duymadığını yazmamış."

Poirot sayfaları karıştırdı. "Bence yanılıyorsun, Hastings."

Heyecanla, "Nereye yazmış?" diye bağırarak öne doğru eğildim.

Poirot gülümsedi. "Kız bunu sana mektubun her satırında açıklıyor, dostum."

"Ama Kül Kedisini nasıl bulacağım? Adres yok. Sadece zarfın üstünde bir Fransız pulu var."

"Endişelenme. Sen her şeyi Baba Poirot'ya bırak. Ben kızı sana beş dakikada bulurum!"

Jack Renauld'nun Hikâyesi

"Tebrikler, Mösyö Jack." Poirot genç odamın elini heyecanla sıktı.

Genç Renauld, Merinville'e annesiyle Marthe'nin yanına dönmeden önce bizi görmeye gelmişti. Stonor da onun yanındaydı. Sekreterin canlı haline karşılık Jack berbat durumdaydı, sinir krizi geçirmek üzere olduğu belliydi. Tehlikeden kurtulmuştu ama bu şartlar altında sevinip rahatlaması da olanaksızdı.

Üzüntüyle Poirot'ya gülümseyerek alçak sesle, "Bella'yı korumak için elimden geleni yaptım," dedi. "Ama artık hiçbir şeyin yararı yok." Stonor, "Kızın uğrunda ölmene göz yumacağını sanmıyordun ya?" dedi. "Giyotine gönderileceğini anlayınca hemen Hautet'ye koşacağı besbelliydi."

Jack, "Tanrım!" dedi. "Bella'ya ne yapacaklar?" Poirot içten bir tavırla, "Kendinizi boş yere üzmeyin.," diye cevap verdi.

"Fransız mahkemeleri genç, güzel kadınlara ve aşk uğruna işlenen cinayetlere büyük bir ilgi duyarlar. Zeki bir avukat hafifletici nedenler bulabilir. Ama tabii bütün bunlar sizin için hiç hoş olmayacak..."

"Buna aldırdığım yok. Anlayacağınız Mösyö Poirot, babamın ölümünden dolayı yine de kendimi sorumlu tutuyorum. O kızla ilişki kurmasaydim, babam bugün sağ olacaktı. Sonra yanlış pardöşüyü alarak yaptığım o hata!

Babamın ölümünden kendimi suçlu buluyorum. Bunu ölünceye kadar unutmayacağım."

Onu yatıştırmaya çalıştım. "Yanlış düşünüyorsunuz."

Jack sözlerine devam etti. "Tabii Bella'nın babamı öldürmesi korkunç bir şey. Ama ben de kıza karşı çok kötü davrandım. Marthe'yle karşılaştığım ve bir hata yaptığımı anladığım zaman Bella'ya mektup yazmalı,ona her şeyi dürüstçe açıklamalıydım. Ama kavga çıkmasından ve Marthe'nin her şeyi duymasından korktum. Marthe bu ilişkinin önemli ve derin olduğunu sanabilirdi. Açıkçası, korkakça davrandım. Bella'nın duygularının söneceğini umdum. Aslında o zavallı kızı ümitsizlikten deliye döndürdüğümün farkında değildim. Bella tasarladığı gibi beni bıçaklasaydı,

ölümü hak etmiş olurdum. Ve Bella'nın şimdi ortaya çıkıp her şeyi itiraf etmesi onun ne kadar dürüst ve cesur olduğunu gösterir. Yoksa ben sonuna kadar dayanacaktım." Bir an durdu. "Benim anlayamadığım, babam neden gecenin o saatinde iç çamaşırları ve benim paltomla dolaşıyordu? Annem o yabancılar geldiği sırada saatin iki olduğunu sanıyordu ama yanılmıştı. Yoksa... annem katilin ben olduğumu mu düşünüyordu?"

Poirot hemen onun endişelerini giderdi. "Hayır, hayır, Mösyö Jack. Bu bakımdan hiç korkunuz olmasın. O konuyu size sonra anlatırım.Şimdisiz bize o korkunç gece olanları açıklar mısınız?"

"Anlatılacak fazla bir şey yok. Size de söylediğim gibi, dünyanın bir ucuna gitmeden önce Marthe'yi görmek istiyordum. Onun için Oherborug'dan geldim. Tren gecikmiş olduğu için kestirmeden gitmeye, golf alanından geçmeye karar verdim.

Oradan Villa Marguerite'in bahçesine kolaylıkla girebilirdim. Tam oraya yaklaştığım sırada..." Genç adam susarak yutkundu.

"Evet?"

"Korkunç bir feryat duydum. Çok tiz değildi... Biri boğulurmuş gibi bir ses çıkarmıştı. Bunu duyunca korktum. Bir an olduğum yerde kalakaldım. Sonra bir fidanın yanından geçerek bir iki adım ilerledim. Ay çıkmıştı. Mezarı ve yerde birinin yüzükoyun yattığını farkettim. Sırtına saplanmış olan hançerin sapı gözüküyordu. Sonra başımı kaldırdım ve... Bella'yı gördüm. Bana sanki bir hortlakla karşılaşmış gibi bakıyordu. Dehşetinden donmuş gibiydi. Sonra bağırdı ve dönerek kaçtı." Jack durdu. Kendini toplamaya çalışıyordu.

Poirot usulca sordu. "Sonra?"

"Pek bilmiyorum... Bir süre orada şaşkın şaşkın durdum. Sonra da hemen kaçmam gerektiğini düşündüm. Benden şüphelenecekleri aklıma bile gelmedi. Beila'nın aleyhinde tanıklık etmek zorunda kalabileceğimi düşünüyordum. Size de söylediğim gibi, St. Beauvais'ye kadar yürüdüm. Oradan da arabayla Cherborug'a gittim."

Kapı vuruldu. Bir garson Stonor'a bir telgraf uzattı.

Sekreter bunu çabucak açtı. "Madam Renauld kendine gelmiş."

"Ah!" Poirot ayağa fırladı. "Hemen Merlinville'e gidelim."

Stonor, Jack'ın ısrarı üzerine geride kalmaya razı oldu. Bella Duveen için gerekli her şeyi yapacaktı. Poirot'yla ben Renauld'nun arabasına binerek yola çıktık.

Yol kırk dakika sürdü. Villa Marguerite'in kapısına yaklaşırken Jack bir soru sorarmış gibi arkadaşıma baktı. "Eve önce siz gitseniz... Anneme kurtulmuş olduğumu müjdeleseniz..."

Poirot, "O sırada siz de müjdeyi kendiniz Matmazel Marthe'ye verseniz..." diyerek gülümsedi. "Evet, iyi olur. Ben de böyle bir şeyi teklif etmek üzereydim."

Jack Renauld daha fazla beklemedi. Arabayı durdurarak hemen indi. Biz otomobille Villa Genevieve'e gittik.

Poirot evin kapısını çalarken bir yandan da söyleniyordu-

"Aslında dedektiflerin hoşuna gidecek bir olay değildi bu. Evet, Georges Conneau'nun hazırladığı oyun güzeldi. Ama sonu? Ah,hayır. Bir kızın öfkesi arasında yanlışlıkla öldürdüğü bir adam. Bunda ne mantık var, ne de düzen!"

Ben Poirot'nun bu garip düşüncelerine gülerken Françoise kapıyı açtı. Arkadaşım hemen Madam Renauld'nun yanına çıktı. Ben onu salonda bekledim. Poirot uzun bir süre sonra döndü.

"Ah, Hastings! İşler karışıyor."

"Ne demek istiyorsun?" diye bağırdım.

Poirot düşünceli bir tavırla mırıldandı. "Bu hiç aklıma gelmezdi...

Ama kadınlar hep umulmadık şeyler yaparlar."

Pencereden dışarı bir göz attım. "Jack'la Marthe Daubreuil de geldi."

Poirot dışan fırladı. İki genc sokak kapısının önündeki basamaklarda durdurdu. "Girmemeniz daha doğru olur. Anneniz çok sinirli."

Jack Renauld, "Biliyorum, biliyorum," dedi. "Hemen annemin yanına çıkmalıyım."

"Hayır, çıkmayın. Beni dinleyin."

"Ama Marthe'yle ben..."

"Matmazeli götürmeyin, İstiyorsanız siz yukarı çıkın ama o kalsın. Beni dinleyin." Merdivenlerin yukarısından gelen bir ses hepimizin irkilmesine neden oldu.

"Yardımlarınız için çok teşekkür ederim. Mösyö Poirot. Ama isteklerimi kendim açıklamayı tercih edeceğim." Jack öne doğru birkaç adım attı. "Anne!"

Kadın bir işaretiyle onu durdurdu. "Senin annen değilim artık, Seni bu andan itibaren evlatlıktan atıyorum."

Genç adam hayretle irkildi. "Anne!"

"Babanın kani bulaştı ellerine. Bir bakıma onun ölümünden sen sorumlusun. Bu kız yüzünden babana meydan okudun, onu düş kırıklığına uğrattın. Zalimce davrandığın başka bir kız yüzünden de babanın ölümüne yol açtın. Evimden çık git. Yarın gerekli önlemleri alacağım. Babanın servetinden bir kuruşuna bile el süremeyeceksin. Babanın can düşmanı olan o kadının kızının yardımıyla kendine yeni bir hayat kurmaya çalış." Madam Renauld döndü. Ağır ağır, ıstırapla tekrar merdivenden çıkmaya başladı.

Hepimiz donmuş kalmıştık. Hiçbirimiz beklememiştik böyle bir şeyi. Çektikleri yüzündenzatenbitkin haldeolanJacksendeledi. Az kalsın yere yığılıyordu. Poirot'yla onun yardımına koştuk.

Poirot, Marthe'ye, "Ayakta duracak hali yok," dedi. "Onu nereye götüreceğiz?"

"Eve. Villa Marguerite'e. Ona annemle ben bakarız. Zavallı Jack'ciğim."

Genç adamı villaya götürdük Jack orada bir koltuğa yığılıp kaldı. Poirot onun alnını ve ellerini yokladı. "Ateşi var. Çektiklerinin acısı çıkmaya bcşladı. Siz onu yatırın. Hastings'le ben bir doktor çağıralım."

Doktoru çabucak bulduk. Jack'ı muayene ettikten sonra onun bir sinir krizi geçirdiğini açıkladı.

"İyice dinlenir, sakin sakin yatarsa bir iki güne kadar hiçbir şey kalmaz. Ama heyecanlanırsa beyin hummasına tutulabilir. Birinin bütün gece onun başında beklemesi doğru olur."

Sonunda Jack'ı, Marthe'yle annesine bırakarak kente döndük.

Yemek zamanı gelip geçmişti. İH< gördüğümüz lokantaya girdik. Daha sonra da Bains Oteline gittik. Geceyi orada geçirecektik. Denize bakan iki oda ayirtttktan sonra Poirot'nun kâtibe sorduğu soru beni çok şaşırttı. "Miss Robinson geldi mi?"

"Evet, mösyö. Küçük salonda."

Koridorda hızla yürümeye başlayan arkadaşıma yetişmeye çalışarak, "Poirot!" diye bağırdım.

"Miss Robinson da kim?"

Arkadaşım bana şefkatle gülümsedi. "Seni evlendirmeye hazırlanıyorum, Hastings."

"Ne? Ama..."

Poirot kapının önünde beni içeri doğru hafifçe itti. Duveen adının bütün Merünville'de yankılanmasını istemiyordum tabii!"

İçeride Kül Kedisi bekliyordu. Ellerini avuçlarımın arasına aldım. Ona bakışlarımla her şeyi anlattım.

Poirot hafifçe öksürdü. "Çocuklar, bu ara romantik anlara ayıracak zamanımız yok. Halledilmesi gereken işier vor. Matmazel, istediğimi yapabildiniz mi?"

Kül Kedisi çantasından çıkardığı kâğıda sarılı bir şeyi Poirot'ya uzattı. Arkadaşım paketi açınca irkildim. Çünkü içinde o uçak telinden yapılmış olan hançer vardı. Kül Kedisi mektubunda onu Manş'a attığını yazmıştı. Kadınların en tehlikeli eşyaları ve belgeleri ortadan kaldırmaya yanaşmamaları gerçekten şaşılacak bir şeydi.

Poirot, "Çok güzel," dedi. "Teşekkür ederim, yavrum. Şimdi gidip dinlenin. Hastings'le benim yapılacak işlerimiz var. Onu yarın görürsünüz artık."

Genç kız, "Nereye gidiyorsunuz?" diye sordu.

"Bunu size yarın anlatırız."

"Nereye gidiyorsaniz, ben de sizinle geleceğim."

"Ama, matmazel..."

"Ben de sizinle geliyorum."

Poirot tartışmanın yararı olmadığını anlamıştı.

"Öyleyse gelin, matmazel. Ama eğlenceli bir iş değil bu. Belki de hiçbir şey olamayacak." Kül Kedisi cevap vermedi.

Yirmi dakika sonra yola çıktık. İyice karanlık basmıştı. Hava sıcak ve boğucuydu. Merlinville'den çıkarak Villa Genevieve'e doğru gittik. Villa Marguerite'e geldiğimiz sırada Poirot durakladı.

"Jack Renauld'nun iyi olup olmadığını öğrenmeliyim. Sen benimle gel, Hastings. Matmazelin burada beklemesi daha doğru olur. Madam Daubreuil onun gururunu kıracak bir şey söyleyebilir."

Bize kapıyı Madam Daubreuil açtı. Jack'ın durumunun aynı olduğunu söyleyerek, "Ama belki onu görmek istersiniz," diye ekledi. Bizi yukarıya, yatak odasına çıkardı. Marthe Daubreuil lambanın yanında oturmuş iş işliyordu. Jack Renauld sıkıntılı bir uykuya dalmıştı. Sağa sola dönüyordu. Yüzü hâlâ kıpkırmızıydı. Poirot fısıldadı. "Doktor tekrar gelecek mi?"

"Çağırtırsak gelecek. Neyse ki, uyuyor. Bu da çok önemli. Annem ona ıhlamur yaptı." Marthe tekrar işinin üzerine eğildi.

Madam Daubreuil bizi aşağıya indirdi. Hayatını öğrenen beri bu kadın ilgimi daha çok çekiyordu. Madam Daubreuil gözlerini yere dikmişti. Dudaklarında yine o hafif gülümseme vardı. Birdenbire ondankorktum. Güzel zehirli bir yılandan korkar gibi.

Kadın çıkmamız için kapıyı açarken, Poirot nezaketle, "Sizi rahatsız etmediğimizi umarım, madam," dedi.

"Ne münasebet mösyö."

Arkadaşım aklına yeni gelmiş gibi ekledi. "Sabi... Mösyö Stonor bugün Merlinville'deydi değil mi?" Bu anlamsız soruyu sormasının nedenini anlayamadım.

Kadın sakin sakin cevap verdi. "Bilmiyorum, mösyö."

"Madam Renauld'yla konuşmadı mı?"

"Bunu nereden bileyim, mösyö?"

Poirot, "Doğru," diye mırıldandı. "Sadece onu gidip gelirken görmüş olabileceğinizi düşündüm. İyi geceler, madam."

"Poirot..." diye başladım.

"Şimdi 'neden' ve 'niçin'in sırası değil, Hastings. Daha sonra konuşmak için bol bol vaktimiz olacak."

Kül Kedisinin yanına giderek villa Genevieve'e doğru yürümeye başladık. Poirot bir ara omzunun üzerinden tekrar o ışıklı pencereye, işinin üzerine eğilmiş olan Marthe'nin profiline baktı. Villaya gelince Poirot'yla birlikte bir ağacın arkasına gizlendik. Ev karanlıklara gömülmüştü. Herkesin uykuya dalmış olduğu anlaşılıyordu. Madam Renauld'nun penceresinin hemen altındaydık. Camın açık olduğunu farkettim. Poirot da gözlerini oraya dikmişti.

"Ne yapacağız?" diye fısıldadım.

"Gözetleyeceğiz."

"Ama..."

"Bir saat kadar bir şey olacağını sanmıyorum. Hatta iki saat..."

Evin sağ tarafında, ikinci kattaki odanın ışığı yandı. Çığlık da oradan gelmişti. Biz hayretle bakarken perdeye boğuşan iki kişinin gölgesi düştü.

Poirot, "Tanrım!" diye bağırdı. "Kadın odasını değiştirmiş olacak." Telaşla fırlayarak ön kapıyı yumruklamaya başladı. Sonra dönerek ağaca doğru koştu. Onun bir kedi çevikliğiyle yukarıya tırmandığını gördüm. Pencereden içeri atlarken ben de peşindeydim. Omzumun üzerinden baktığım zaman Dulcine' in de üstteki dala uzandığını gördüm.

"Aman dikkatli ol!" diye bağırdım.

Kız, "Amma da laf!" dedi. "Bu benim için çocuk oyuncağı."

Poirot boş odadan hızla geçerek koridora açılan kapıya vurmaya başladı. "Dışardan kilitlenip sürgülenmiş. Açmak zaman alacak!"

İmdat feryatları belirli bir şekilde hafiflemeye başlamıştı. Poirot'nun gözlerinde ümitsiz bir ifade belirdiğini gördüm. Onunla birlikte kapıyı omuzladık.

Pencereden Kül Kedisinin sakin sesi geldi. "Çok geç kalacaksınız. Galiba iş bana düşüyor."

Ben onu durdurmak için bir hareket yapamadan kız sanki boşluğa doğru fırladı. Koşarak dışarı baktım. Dehşetle kızın saçaktan sallandığını gördüm. Usul usul ışıklı pencereye doğru gidiyordu.

"Aman Tanrım!" diye bağırdım. "Düşüp ölecek!"

"Onun profesyonel akrobat olduğunu unutuyorsun, Hastings. Allahtan kız bu gece bizimle gelmekte ısrar etmiş. Onun zamanında yetişeceğini umarım. Ah!"

Kül Kedisi sağdaki pencereden içeriye girerek kaybolurken geceyi dehşet dolu bir feryat yardı. Sonra da Dulcie'nin sesini duydum. "Yağma yok! Seni yakaladım! Ve benim ellerim çelik kadar güçlüdür."

Aynı anda bulunduğumuz odanın kapısı usulca açıldı. Francoise endişeyle bize bakarken Poirot kadını şiddetle yana iterek koridorda koştu. Diğer iki hizmetçinin önünde durdukları kapıya doğru atıldı.

"Kapı içeriden kilitli, mösyö."

İçeriden düşen bir cismin çıkardığı ses geldi. Bir iki dakika sonra da anahtar kilitte döndü ve kapı ağır ağır açıldı. Rengi iyice uçmuşolan Kül Kedisi içeri girmemizi işaret etti.

Poirot, "Ona bir şey olmadı ya?" diye sordu.

"Hayır, olmadı, tam zamanında yetiştim. Zavallı bitkin haldeydi."

Madam Renauld yatağında yarı oturmuş haldeydi. Nefes almaya çalışıyordu. Zorlukla, "Beni az kalsın boğuyordu," diye mırıldandı.

Dulcine yerden aldığı bir şeyi Poirot'ya uzattı. İpek ipten yapılmış bir merdivendi bu. Çok ince ama sağlamdı.

Poirot başını salladı. "Kaçmak için... Biz kapıya vururken o pencereden kaçacaktı... Nerede o?"

Kül Kedisi hafifçe yana çekilerek işaret etti. Yerde siyah bir pelerine bürünmüş biri yatıyordu. Pelerinin eteği yüzünü gizlemekteydi.

"Öldü mü?"

Dulcine başını salladı. "Öyle sanırım."

"Başını mermer şömineye vurdu herhalde."

"O da kim?" diye bağırdım,

"Mösyö Renauld'nun katili, Hastings. Ve bu gece Madam Renauld'yu öldürecekti."

Şaşırmıştım, duruma bir anlam veremiyondum. Yere diz çökerek pelerinin eteğini çektim. Ve ölmüş olan Marthe Daubreuil'ün güzel yüzüne baktım...

Yolculuğun Sonu

O gece ondan sonra olanları karmakarışık bir şekilde hatırlıyorum. Poirot benim durmadan sorduğum sorulara cevap vermiyor, Madam Renauld'un yatak odasını değiştirmiş olduğunu kendisine haber vermediği için Françoise'ye çatıyordu.

"Sen ahmağın birisin! Leonie'yle Denise de öyle. Budalalığınız yüzünden hanımınızın ölümüne neden olacaktınız. Eğer bu çocuk olmasaydı..."

Sonra arkadaşım bana doktor çağırmamı söyledi. Onun arkasından da polise haber yollamamı istedi. Merakımı büsbütün artırmak ister gibi,

"Tekrar buraya dönmene gerek yok," diye ekledi.

"Seninle meşgul olamayacağım. Matmazelle ben hastanın başında bekleyeceğiz."

Elimden geldiğince vakur bir tavır takınmaya çalışarak oradan ayrıldım. Bana verilen görevleri yerine getirdikten sonra .otele döndüm. Olanlardan halen hiçbir şey anlayamamıştım. Kendimi öfkeyle yatağa atarak rahatsız bir uykuya daldım.

Gözlerimi açtığım zaman pencereden içeriye güneş doluyordu. Poirot ise başucumda oturmuş, bana gülümsüyordu. Üstü başı tertemiz ve pırıl pırıldı.

"Sonunda uyanabildin. Ama senin uykuculuğun meşhurdur, Hastings. Saatin on bir olduğundan haberin var mı?"

İnleyerek elimi başıma götürdüm. "Rüya gördüm galiba. Biliyor musun, Poirot, rüyamda Marthe Daubreuil'ün cesedini Madam Renauld'nun odasında bulduğumuzu gördüm. Ve sen kızın Mösyö Renauld'nun katili olduğunu söyledin."

"Rüya görmedin. Bunların hepsi de doğru." "Paul Renauld'u Bella Duveen öldürmedi mi?" "Hayır, Hastings, öldürmedi. Evet, öldürdüğünü söyledi. Ama bunu sevdiği adamı giyotinden kurtarmak için yaptı."

"Ne?"

"Jack Renauld'un anlattıklarını hatırlıyor musun? İkisi de cinayet yerine aynı zamanda geldiler. Ve ikisi de diğerinin katil olduğunu sandılar. Kız donmuş gibi Jack'e baktı, sonra da bağırarak kaçtı. Ama sonradan genç adamın tutuklandığını duyunca dayanamadı. Ortaya çıkarak Jack'ı kurtarmak için cinayeti üzerine aldı." Poirot arkasina yaslanarak parmaklarının uçlarını birbirine dayadı. "Sonuç beni hiç tatmin etmemişti. Bana başından beri dikkatle planlanılarak, soğukkanlılıkla işlenmiş bir cinayetle karşı karşıyaymışız gibi geliyordu. Bu katil büyük başarıyla Paul Renauld'nun kendi planını uygulamıştı. Usta bir katil her zaman basit bir,plan yapar. Bunu sana söylemiştim sanırım."

"Ama Marthe'nin Paul Renauld'yu öldürmesi için ne gibi bir neden vardı?"

"Neden mi? Para! Mösyö Renauld milyonerdi. Marthe adam öldüğü zaman servetinin yarisının oğlunakalacağınısanıyordu.Jack da öyle. Şimdi seninle bu olayı Marthe Daubreuil açısından inceleyelim. Marthe Daubreuil, Paul Renauld'yla karısının konuşmalarını duymuştu. Madam Daubreuil'le kızı için güzel bir gelir kaynağıydı adam. Ama artık onların pençelerinden kurtulmayı tasarlıyordu. Kız önce Paul Renauld'un kaçmasını önlemeyi düşündü. Sonra bunun yerini daha cüretli bir fikir aldı. Jeanne Baroldy'nin kızını dehşete düşürmeyecek bir fikir Renauld, Marthe'nin Jack'la evlenmesini kesinlikle engelleyecekti. Genç adam babasına meydan okuduğu takdirde beş parasız ortada kalacaktı. Tabii Matmazel Marthe'nin işine gelecek bir şey değildi bu.

Zaten kızın Jack'a karşı en ufak bir sevgisi olduğunu da sanmıyorum. Tabii çok aşıkmış gibi rol yapıyordu. Ama aslında o da tıpkı annesi gibi soğuk ve hesaplı bir insandı. Ayrıca Marthe genç adamın kalbine iyice sahip olduğundan da pek emin değildi sanırım. Jack'in gözlerini kamaştırmış, onu ağına düşürmüştü. Ama birbirlerinden ayrı kaldıkları takdirde Jack'ın aklı başına gelebilirdi. Ve Paul Renauld da onları kolaylıkla ayırabilirdi. Oysa Mösyö Renauld öldüğü takdirde milyonların yarısı Jack'ın olacaktı. O zaman kolaylıkla evlenebilirlerdi. Böylece Marthe bir darbeyle milyoner olacaktı. Adamdan zorla aldıkları para bu büyük servetin yanında hiç kalırdı. Marthe zekiydi. Planın ne kadar basit olduğunu hemen kavradı. Her şey ,o kadar kolay olacaktı ki. Mösyö Renauld kendi ölümünü planlıyordu. Artık Marthe'ye düşen de uygun anda işe kanşmak ve komediyi gerçek bir facia haline sokmaktı... Marthe Daubreuil'den şüphelenmeme neden olan

ikinci noktaya geliyoruz şimdi. O hançere! Aslında Jack Renauld üç hançer yaptırmıştı. Bunlardan birini annesine, birini de Bella Duveen'e vermişti. Üçüncüsünü de Marthe Daubreuil'e vermesi olmayacak bir şey değildi. O halde... Marthe Daubreuil'in aleyhinde dört nokta vardı:

"Bir, Marthe, Paul Renauld'nun planını duymuş olabilirdi.

"İki, Paul Renauld'nun ölmesi Marthe'nin işine gelirdi.

"Üç, Marthe Daubreuil aslında o korkunç Jeanne Baroldy'nin kızıydı. Bence ölüm darbesini Georges Conneau'nun indirmiş olmasına rağmen aslında katil kadındı.

"Dört,'Jack Renauld dışında üçüncü hançer ancak Marthe Daubreuil'de olabilirdi."

Poirot bir an durup öksürdü. "Tabii sonra bir kız daha olduğunu öğrendik. O zaman Bella Duveen'in Paul Renauld'yu öldürmüş olabileceğini düşündüm. Ama bu çözüm yolu hoşuma gitmedi. Sana da söylediğimgibi,Hastings,benimgibibirusta kendisine yakışacak bir hasım'la karşılaşmak ister. Ama tabii cinayetler oldukları gibi karşına çıkarlar, senin istediğin gibi değil... Bella Duveen katil olduğunu itiraf ettiği zaman olay da sona ermiş oldu. Ama açıkçası bu beni tatmin etmiyordu, dostum. Hiç tatmin etmiyordu.

"Olayı yeniden iyice inceledim. Ve yine eski sonuca vardım. Katil Bella değildi. Cinayeti ancak Marthe Daubreuil işlemiş olabilirdi.

"Sonra sen bana Matmazel Dulcie'nin yazdığı mektubu gösterdin. O zaman bu sorunu kesinlikle çözebileceğimi anladım. Dulcie Duveen asıl hançeri alıp Manş'a atmış, dedim. Çünkü bunun kız kardeşinin olduğunu düşünüyormuş. Ama ya çaldığı kız kardeşinin hançeri değildiyse? Ya bu Jack'ın Marthe'ye verdiği hançerdiyse? O zaman Bella Duveen'in hançerinin hâlâ yerli yerinde olması gerek. Sana bir şey söylemedim, Hastings. Çünkü romantik hayallerin sırası değildi. Matmazel Dulcie'yi buldum. Kendisine durumu gerektiği kadar açıkladım. Ona kardeşinin eşyalarını aramasını söyledim. Miss Robinson adı altında buraya gelip, bana hançeri getirdiği zaman ne kadar sevindiğimi bilemezsin!

"O arada Matmazel Marthe'yi harekete geçmeye zorlamak için de önlemler almıştım. Madam Renauld benim tavsiyemi dinleyerek oğluna kendini evlatlıktan attığını söyledi. Babasının servetine el sürememesi için

ertesi gün bir vasiyetname yapacağını da ekledi. Ümitsizce bir oyundu bu. Ama başka çare yoktu. Madam Renauld tehlikeyi göze almaya hazırdı. Bu arada nedense odasını değiştirmiş olduğunu söylemeyi unuttu. Belki de bunu bildiğimi sanıyordu. Her şey tahmin ettiğim gibi oldu. Marthe, Renauld milyonlarına konmak için son kez cüretle harekete geçti. Ve başarısızlığa uğradı!"

"Beni şaşırtan, kızın size gözükmeden eve girebilmiş olması," dedim. "Bu bir mucizeden farksız. Kızı Villa Marguerite' de bıraktık. Ve doğruca Villa Genevieve'e gittik. Ve kız bizden önce oraya ulaştı."

"Ah, ama biz kızı geride bırakmadık ki. Biz holde annesiyle konuşurken o Villa Marguerite'in arka kapısından dışarı çıktı. Amerikalıların deyimiyle, 'Hercule Poirot'u böylece faka bastırdı.'"

"Ya perdedeki profil? Onu tâ yoldan gördük!"

"Biz bakıncaya kadar Madam Daubreuil yukarki odaya koşup kızının yerini alacak zamanı buldu."

"Madam Daubreuil mi?"

"Tabi. Biri orta yaşlı, biri genç. Biri esmer biri sarışın. Ama profilleri birbirine çok benziyor. Özellikle gölgeleri bir perdeye düştüğü zaman. Ve budalalığımdan bunu ben bile farketmedim! Onun için de bol zamanımız olduğunu düşündüm. Kızın Villa Genevieve'e daha sonra girmeye kalkışacağını sandım. Güzel Marthe çok zekiydi."

"Madam Renauld'u öldürmek niyetinde miydi?"

"Evet. O zaman bütün servet Jack'a kalacaktı. Ama bu olaya intihar süsü vermek niyetindeydi. Yerde, Marthe'nin cesedinin yanında küçük bir şişe kloroform ye içinde morfin buluna" bir enjektörvardı.Anlıyormusun? Öncekloroform... Kurbanbayılıncada iğneyle morfin. Sabaha kadar kloroform kokusu kalmayacak, enjektör Madam Renauld'nun elinin aftında bulunacaktı. Bizim Mösyö Hautet ne diyecekti o zaman? 'Zavallı kadın! Her şey üst üste geldi. Ben size söylemedim mi? Size kadının oynatabileceğim söylememiş miydim?'"

"Ama her şey Marthe'nin planladığı gibi olmadı, Hastings. Bir kere Madam Renauld uyumamıştı, onu bekliyordu. Boğuşmaya başladılar. Ama Madam Renauld hâlâ bitkindi. Marthe Daubreuil için bir tek ümit vardı

artık. Tabii intihar planını bir yana bırakmak zorundaydı. Yine de Madam Renauld'yu öldürdüğü, biz hâlâ diğer odanın kapısını açmaya çalışırken ipek merdivenden bahçeye inerek Villa Marguerite'e dönebildiği takdirde durum düzelecekti.

Çünkü onun katil olduğunu kanıtlayamazdı. Ama Marthe sonunda yenildi. Hercule Poirot değil, çelik bilekli küçük bir akrobat tarafından." Olanları düşündüm. "Marthe Daubreuil'den ne zaman şüphelenmeye başladın, Poirot? Kız bize bahçedeki kavgayı duyduğunu açıkladığı zaman mı?"

Pöirot gülümsedi. "Dostum, Merlinville ilk geldiğimiz günü hatırlıyor musun? Bahçe kapısının önünde duran genç kızı gördüğümüz anı? Sen bana o genç tanrıçayı farkedip farketmediğimi sordun. Ben sana sadece gözlen endişe dolu bir kızı gördüğümü söyledim. İşte başlangıçtan itibaren Marthe Daubreuil hakkında hep böyte düşündüm. Gözleri endişe dolu bir kız. Neden endişeliydi ki? Herhalde Jack Renauld yüzünden değil. Çünkü Marthe, Jack'in bir gece önce Merinvülle'de olduğunu biliyordu."

"Sahi," diye bağırdım. "Jack Renauld nasıl?"

"Daha iyi. Villa Morguerite'de. Ama Madam Daubreuil ortadan kayboldu. Polis onu arıyor."

"Kızının suç ortağı mıydı dersin?"

"Bunu hiçbir zaman öğrenemeyeceğiz. Madam Daubreuil sırlarını iyi saklamasını bilen bir kadın. Polisin onu bulabileceğini de pek sanmıyorum."

"Durum Jack Renauld'ya açıklandı mı?"

"Henüz açıklanmadı."

"Onun için müthiş bir şok olacak."

"Tabii. Ama biliyor musun, Hastings, bana Jack Marthe'ye tam anlamıyla asik değilmiş gibi geliyor. Biz Bella Duveen'i onun gözünü boyamış bir kız olarak gördük hep. Genç adamın aslında Marthe Daubreuil'i sevdiğini düşündük. Ama aslında gerçek tam tersi bence. Marthe çok güzeldi. Jack'm başını döndürmeye karar verdive bunu da başardı. Ama genç adamın Bellea'yla ilişkisini bir türlü kesemeyişini hatırla. Ve kızı ele vermemek için

giyotine yollanmayı bile göze alışını. Bence Jack gerçeği öğrendiği zaman dehşete kapılacak ve tiksinti duyacak. O geçici aşkı da sönecek."

"Giraud ne oldu?"

"Giraud sinir krizi geçirdi. Ve Paris'e dönmek zorunda kaldı." İkimiz de güldük.

Poirot'nun iyi bir kâhin olduğu ortaya çıktı. Doktor Jack Renauld'nun gerçeği öğrenecek kadar güçlü olduğunu söylediği zaman, durumu ona Poirot açtı. Genç adam gerçekten müthiş bir şok geçirdi. O zor günlerde annesinin sevgisi onun için bir destek oldu. Ana oğul artık birbirlerinden ayrılmıyorlardı.

Başka bir açıklama daha yapıldı. Poirot, Madam Renauld' ya onun sırrını bildiğini de söyledi.Jack'm babasının geçmişini öğrenmesinin daha iyi olacağı noktasında ısrar etti.

"Gerçeği saklamanın hiçbir yararı olmaz, madam. Cesur olun ve oğlunuza her şeyi söyleyin." Madam Renauld üzülerek razı oldu. Ve Jack çok sevdiği babasının bir kanun kaçağı olduğunu öğrendi. Genç adamın kekeleyerek sorduğu soruyu Poirot yanıtladı.

"Endişelenmeyin, Mösyö Jack. Başkaları bu durumu bilmiyorlar. Ben de bildiklerimi polise açıklamak zorunda değilim. Bu olay da tâ başından beri polise yardımcı olmak için değil, babanızın adına hareket ettim. Sonunda adalet yerini buldu. Ama başkalarının Georges Conneau'nun babanız olduğunu öğrenmelerine gerek yok."

Tabii olayın bazı yanları polisi hâlâ düşündürüyordu. Ama Poirot bunları da aklayakın bir biçimde açıkladı.

Londra'ya döndükten kısa bir süre sonra Poirot'nun şöminesinin rafını şahane bir tazı heykelciğinin süslediğini gördüm.

Arkadaşım buna baktığımı farkederek başını salladı. "Evet, dostum. Beş yüz franga patladı bana. Ne hoş tazı değil mi? Ona Giraud adını taktım."

Bir kaç gün sonra Jack Renauld bizi görmeye geldi.

Yüzünde kararlı bir ifade vardı. "Size veda etmek istedim, Mösyö Poirot. Hemen Güney Amerika'ya hareket edeceğim. Babamın orada birçok işi vardı. Güney Amerika'da yeni bir hayata başlamak niyetindeyim."

"Yalnız başınıza mı gidiyorsunuz, Mösyö Jack?"

"Annem de benimle geliyor. Stonor da sekreterliğimi yapacak. Dünyanın dört bucağını dolaşmaktan hoşlanıyor."

"Yanınıza başka birini almıyor musunuz?" Jack kızardı. "Yani..."

"Sizi çok seven genç bir kızı kastediyorum. Uğrunuza ölümü göze alan o kızı..."

Genç adam, "Ona böyle bir teklifte nasıl bulunabilirim?" diye mıtridandı. "Bütün olanlardan sonra onun yüzüne nasıl bakarım? Ona ne söylerim?"

"Ah... Kadınlar kendilerine anlatılan tatsız tuzsuz hikâyeleri süslemek konusunda birer dâhidirler."

"Evet ama... ben öyle budalalık ettim ki!" Poirot filozofça bir tavır takındı. "Herkes hayatında bir iki kez budalalık eder."

Jack'ın yüzünde sert bir ifade belirdi. "Bir şey daha var;... Ben babamın oğluyum. Bunu bilen hangi kız benimle evlenir?"

"Evet, babanızın oğlusunuz. Hastings de size kalıtıma inandığımı söyleyecektir..."

"O halde..."

"Bir dakika... Ben bir kadın tanıyorum. Cesur ve dayanıklı, fedakâr ve kalbi aşk dolu bir kadın..."

Genç adam başını kaldırdı. Bakışları yumuşaktı. "Annem!"

"Evet. Siz annenizin de oğlusunuz. Onun için Matmazel Bella'ya gidin. Ona her şeyi anlatın. Hiçbir şeyi saklamayın. Bakalım ne diyecek?" Jack tereddüt ediyordu.

"Ona bir erkek olarak gidin. Artık toy bir genç değilsiniz. Geçmişte olanların ve kaderin ağırlığını hisseden bir erkeksiniz. Bella'dan geleceğini sizinle paylaşmasını isteyin. Belki siz farkında değilsiniz, ama Bella'yla birbirinize olan aşkınız çetin sınavlardan geçti. Ve bunun zayıf bir duygu olmadığı da ortaya çıktı. İkiniz de birbiriniz uğruna hayatınızı feda etmeye hazırdınız." Peki, bu satırların alçakgönüllü yazarı Yüzbaşı Arthur Hastings ne oldu?

Onun da Güney Amerika'ya giderek Renauld'lara katılmasından söz ediliyor. Ama hikâyenin sonu için Villa Genevieve'e, güzel bir sabah dönmeyi tercih edeceğim."

"Seni Bella diye çağıramam. Çünkü aslında bu senin adın değil. Dulcine ise bana yabancı geliyor. Onun için sen yine Kül Kedisi olarak kalacaksın. Bildiğin gibi Kül Kedisi prensle evlenmiş. Ben prens değilim ama..."

Genç kız sözümü kesti. "Herhalde Kül Kedisi de prensi uyarmıştı. Çünkü tam bir prenses halini alabileceğini pek sanmıyordu. Ne de olsa küçük bir kül kedisiydi..."

"Söz sırası prenste," diye atıldım. "O ne dedi biliyor musun?"

"Hayır..."

"Prens, 'Allah kahretsin!' diye bağırdı, sonra da kızı öptü." Ve öyle de yaptım...

SON